"कृषि र पर्यटन समुन्नत आँधीखोला गाउँपालिकाको आधार; सेवा, विकास, सुशासन र समृद्धि नै हाम्रो कार्यभार"

आँधीखोला गाउँपालिका

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को

वार्षिक विकास योजना

आँधीखोला गाउँपालिका

कृषि, स्याङ्जा, गण्डकी प्रदेश, नेपाल

☎:०६३-४१३०००, ९८५६००५६००, ९८५६००५६०७, ९८५६००५६०८, ९८५६००५६०९

✉: andhikholarm@gmail.com | 🌐: aandhikholamun.gov.np

पर्यटकीय गाउँ शिरुवारी

म्हाँजु भञ्ज्याङ

आँधीखोला गाउँपालिका

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को

वार्षिक विकास योजना

आँधीखोला गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कृषि, स्याङ्जा, गण्डकी प्रदेश, नेपाल

विषयसूची

पृष्ठ संख्या

खण्ड १ परिचय

१. पृष्ठभूमि १
१.१. नामाकरण १
१.२ भौगोलिक अवस्थिति एवं स्वरुप २
१.३. गाउँपालिकाको सिमाना २
१.४. राजनैतिक एवं प्रशासनिक विभाजन २
१.५ जनसांख्यिक विवरण ३
१.६ शैक्षिक संस्थाहरुको विवरण ३
१.७ सरकारी एवं अन्य कार्यालयहरु ३
१.८ आ.व. २०८१/०८२ को समीक्षा ४

खण्ड २ आ.व.२०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट १०

२.१ वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका प्रमुख नीति तथा आधारहरु
२.१.१ क्षेत्रगत नीति तथा आधारहरु १०
(क) आर्थिक विकास १२
१) कृषि १२
२) पशु सेवा १४
३) सिँचाई १५
४) सहकारी १५
५) उद्योग, वाणिज्य र आपूर्ति १५
६) पर्यटन र संस्कृति १६
ख) सामाजिक विकास १७
१) शिक्षा १७
२) स्वास्थ्य २०
३) खानेपानी २१
४) ज्येष्ठ नागरिक २२
५) महिला, दलित तथा जनजाति २२
६) बालबालिका २३
७) अपाङ्गता भएका व्यक्ति २४
८) युवा तथा खेलकुद २४
९) रोजगारी २५
१०) सुरक्षित आप्रवासन (सामी) कार्यक्रम २५
ग) भौतिक पूर्वाधार २६
१) सडक २६
२) बस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण २७
३) उर्जा र वैकल्पिक उर्जा २७
घ) वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन २८
१) वन २८

२) वातावरण २८
३) फोहोरमैला व्यवस्थापन २९
४) विपद व्यवस्थापन ३०
ङ) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन ३०
१) क्षमता विकास ३०
२) सार्वजनिक जग्गा संरक्षण ३१
३) सूचना तथा संचार प्रविधि ३१
४) पेश्की र बेरुजु फछर्यौट ३२
५) सेवा प्रवाह ३२
६) सुशासन ३२
७) कर्मचारी प्रशासन ३३
८) राजश्व ३३
९) न्यायिक कार्य सम्बन्धी व्यवस्था ३४
१०) सामाजिक सुरक्षा, राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जीकरण ३४
११) गैर सरकारी तथा निजी क्षेत्र ३४
२.२. व्यय र स्रोत व्यवस्थापन ३६
२.३. मुख्य मुख्य आयोजना र क्रियाकलापहरु ४५
२.४. विषयगत समितिको विवरण ९७

खण्ड ३ अनुसूची
आय तथा व्ययको प्रक्षेपण ९८
राजस्व तथा अनुदान अनुमान १०४
व्यय अनुमान १०७
क्षेत्रगत व्यय अनुमान १०८

खण्ड ४ ऐन
४.१. आँधीखोला गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८२ १११
४.२. आँधीखोला गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन २०८२ १३१

खण्ड ५ सम्पर्क नम्बर
५.१. गाउँसभा सदस्यको नमावली र सम्पर्क नं. १३३
५.२ कर्मचारीको नामावली र सम्पर्क नं. १३४
५.३. स्वास्थ्य शाखा अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीको विवरण १३६
५.४. गाउँपालिकास्थित सामुदायिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक एवं सामुदायिक विकास केन्द्रका बाल शिक्षकको विवरण १३८

खण्ड १

परिचय

१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान बमोजिम स्थानीय तहको अधिकार सम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न तथा संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बीचको सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्दन गर्दै जनसहभागिता, जनउत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी सुलभ र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्न, लोकतन्त्रका लाभहरुको समानुपातिक, समावेशी र न्यायोचित वितरण गरी कानुनी राज्य र दिगो विकासको अवधारणा अनुरुप समाजवाद उन्मुख संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणालीलाई स्थानीय तहदेखि नै सुदृढीकरण गर्न स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै विस्तारित कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न अवलम्बन गरिएको संघीय शासन प्रणाली अन्तर्गतका तीन तहका सरकारमध्ये जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकारको रुपमा साविक स्याङ्जा जिल्लाका पञ्चमूल (७ र ३ नं. बाहेकका वडाहरु), चिलाउनेबास, विचारीचौतारा, बाङ्सिङ देउराली, सेतिदोभान र फापरथुम गाउँ विकास समितिका भू-भागलाई समावेश गरी वि.सं.२०७३ साल फागुन २७ गते आँधीखोला गाउँपालिका स्थापित भएको। यो गाउँपालिका पोखरादेखि १ घण्टा ३० मिनेट पोखरा स्याङ्जा सडकको नागडाँडाबाट करीब ७.५ कि.मि. दुरीमा स्याङ्जा सदरमुकामबाट पूर्वउत्तरमा अवस्थित छ।

१.१ नामाकरण

आँधीखोला गाउँपालिका वडा नं. २ (साविकको चिलाउनेबास गा.वि.स.) मा पर्ने अन्धाअन्धी दह स्याङ्जा जिल्लाकै धार्मिक तथा पौराणिक रुपमा प्रसिद्ध मानिन्छ। पौराणिक कथन अनुसार त्रेता युगमा पितृभक्त श्रवण कुमारले आफ्ना वृद्ध बावुआमालाई तीर्थाटन गराउने क्रममा यस ठाउँमा आई पुगे । यात्राका क्रममा बावुआमालाई तिर्खा लागेपछि अन्धाअन्धी बाबुआमालाई यसै अन्धाअन्धी क्षेत्रमा राखी श्रवण कुमार पानीको खोजीमा हिँडे। पानी खोज्दै जाँदा आँधीखोला गाउँपालिका वडा नं. ४ (साविकको वाङ्सिङ् गा.वि.स.) मा पर्ने घ्याङ्स्याङ्दीमा पानीको कुवामा गाग्रो डुबाउँदा सिकार खेल्दै गएका राजा दशरथले गाग्रो डुबाएको आवाजलाई मृगको जस्तो आवाज मानी वाण हान्दा श्रवण कुमारलाई लाग्यो। वाण लागेर मरणासन्न अवस्था पुगेका श्रवण कुमारले राजा दशरथलाई मेरा बावुआमा तिर्खाले छट्पटाएका छन। छिटो भन्दा छिटो पानी लगी तिर्खा मेटाइ दिनुहोस् भनी आग्रह गर्दा गर्दै श्रवण कुमारको देहावसन भयो। राजा दशरथले पानी लिएर अन्धा बुढाबुढी भएको ठाउँ (अन्धाअन्धी क्षेत्र) मा पुगी पानी खान आग्रह गर्दा आफ्नो छोरा श्रवण कुमार कहँ छन् उनको अवस्था थाहा नपाए सम्म पानी नखाने जिद्धी गरेपछि राजा दशरथले श्रवणकुमारको मृत्यु भएको खबर सुनाए। छोराको मृत्युको खबरले आकुल व्याकुल बन्दै दशरथ राजालाई तिम्रो पनि छोराको पीरले मृत्यु होस् भनी श्राप दिएर उनले लगेको पानी नै नखाई रुदाँरुँदै आँसुका धारा बगाउँदै देह त्याग गरे। अन्धाअन्धीको आँसुबाट दह उत्पन्न भयो। त्यहीबाट बगेको पानीको खोलालाई अन्धा अन्धी खोला भन्न थालियो भन्ने

किम्बदन्ती छ । पछि अपभ्रंस भई अन्धा अन्धी खोला आँधीखोलाका रुपमा जिल्ला मै प्रसिद्ध बन्न पुग्यो । आँधीखोलाको मुहान अन्धा अन्धी दह यसै गाउँपालिकामा रहेको हुँदा सोही धार्मिक तथा पौराणिक क्षेत्रको नामबाट आँधीखोला गाउँपालिकाको नामाकरण गरिएको हो ।

१.२ भौगेलिक अवस्थिति एवं स्वरुप

समुन्द्र सतहको करीब ८०० मिटर देखि २५१७ मिटर उचाईमा रहेको पञ्चासे लेकसम्म फैलिएको यस गाउँपालिका २८°१३' ५४.४७" देखि २८°६' ४५.२९"उत्तरी अक्षांश र ८३°५१' ३८.७८" देखि ८३°४४' ३२.२६" पूर्वी देशान्तारमा रहेको छ । कूल क्षेत्रफल ६९.६१ वर्ग कि.मि.रहेको यस गाउँपालिका आँधीखोलाको किनारामा केही समथर जमिन र बाँकी पहाडी भिरालो जमिनको भू-भागमा फैलिएर रहेको छ ।

१.३ गाउँपालिकाको सिमाना

पूर्व- पुतलीबजार नगरपालिका र फेदिखोला गाउँपालिका

पश्चिम-अर्जुनचौपारी गाउँपालिका, पर्वतको फलेवास नगरपालिका र कुश्मा नगरपालिका

उत्तर- फेदीखोला गाउँपालिका,पर्वतको कुश्मा नगरपालिका र कास्कीको पोखरा महानगरपालिका

दक्षिण- पुतलीबजार नगरपालिका र अर्जुनचौपारी गाउँपालिका

१.४ राजनैतिक एवं प्रशासनिक विभाजन(वडा कार्यालय समेत)

प्रदेश-गण्डकी प्रदेश

प्रदेश सदरमुकाम-पोखरा

जिल्ला- स्याङ्जा

जिल्ला सदरमुकाम-स्याङ्जा

गाउँपालिकाको कार्यालय:- कृषि (प्रस्तावित -सुनाटारी)

वडा संख्या- ६ वटा

वडा केन्द्रहरु

क्र.सं.	वडा कार्यालय	वडा नं.
१	पञ्चमूल	वडा नं. १
२	चिलाउनेबास	वडा नं. २
३	बिचारीचौतारा	वडा नं. ३
४	बाङसिङ देउराली	वडा नं. ४
५	सेतिदोभान	वडा नं. ५
६	फापरथुम	वडा नं. ६

टोल संख्या-५६ टोल विकास समितिहरु (वडा नं.१ मा ८ वटा, वडा नं.२ मा ९ वटा, वडा नं.३ मा ९ वटा, वडा नं.४ मा १० वटा, वडा नं.५ मा १० वटा र वडा नं.६ मा १० वटा)

१.५ जनसांख्यिक विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार

जनगणना घर संख्या : ३,९९२

परिवार संख्या : ४,२७८

महिला जनसंख्या : ७।१३६

पुरूष जनसंख्या : ५,९५५

कुल जनसंख्या : १३,०९४

१.६ शैक्षिक संस्थाहरुको विवरण(बाल विकास केन्द्र समेत)

सरकारी विद्यालय: ३४ (मा. वि. ११, आधारभूत नि. मा. वि. २, आधारभूत प्रा. वि. २०, गुरुकुल वेद विद्याश्रम १)

निजी विद्यालय : ३, क्याम्पस : २, सामुदायिक बाल विकास केन्द्र: ८

१.७ सरकारी एवं अन्य कार्यालयहरु (बैंक वित्तीय संस्था समेत/गै.स.स. गा.पा. मा क्रियाशिल)

(क) स्वास्थ्य तर्फः

प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र-पञ्चमूल

आँधीखोला सामुदायिक अस्पताल, सेतीदोभान

स्वास्थ्य चौकी ५ वटा (वडा नं.२-६ सम्म)

प्रहरी चौकी-सेतीदोभान, चिलाउनेबास र पञ्चमूल

इलाका वन कार्यालय सेतीदोभान

इलाका हुलाक कार्यालय पञ्चमूल,

इलाका हुलाक कार्यालय चिलाउनेबास,

अतिरिक्त हुलाक कार्यालय विचारीचौतारा, बाङ्सिङ, सेतिदोभान र फापरथुम

(ख) बैङ्क: एन आई सि एसिया बैङ्क, कृषि

साङ्ग्रिला विकास बैङ्क लिमिटेड, कृषि

मुक्तिनाथ विकास बैङ्क, जुग्ले

१.८ आ. व. २०८१/०८२ को समीक्षा:

आ.व. २०८१/०८२ मा भएका मुख्य मुख्य क्रियाकलाप र प्राप्त प्रमुख उपलब्धि देहाय बमोजिम रहेका छन्

- ❖ राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगले गरेको मुल्याङ्कनवाट हाम्रो पालिका देशभरिका ७५३ पालिका मध्ये उत्कृष्ट पाँचौ स्थानमा रहन सफल भएको छ । साथै स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमुल्याङ्कन (LISA) र स्थानीय तह वित्तीय जोखिम मूल्यांकन (FRA) मा उत्कृष्ट अंकका साथ गण्डकी प्रदेशमा दोस्रो स्थान हासिल गर्न सफल भएको ।
- ❖ संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले तोकेको मापदण्ड र गण्डकी प्रदेशले निर्धारण गरेको परिधिभित्र रही संगठन र व्यवस्थापन सर्भेक्षण (O and M) को काम सम्पन्न गरिएको ।
- ❖ निर्वाचन आयोगका आयुक्त डा. जानकी कुमारी तुलाधर, गण्डकी प्रदेश प्रमुख डिल्लीराज भट्ट र नेपाल सरकारका मुख्यसचिव एक नारायण अर्याल लगायतका विशिष्ठ महानुभावहरूसँग अन्तर्क्रिया र अनुभव आदानप्रदानका काम सम्पन्न गरिएको ।
- ❖ राजश्व सम्बन्धी नीति पूर्णरूपमा कार्यान्वयन भएको । गत आ.व. २०८१/०८२ मा वार्षिक लक्ष्य पूरा गरी थप ६४.८० प्रतिशत राजश्व संकलन गरिएको ।
- ❖ आँधीखोला आधारभुत अस्पतालमा २४ सै घण्टा सेवा उपलब्ध गराउन सोलार ब्याकअप जडान गरी नियमित सेवा उपलब्ध गराइएको ।
- ❖ सडक सञ्जाल अन्तर्गत २.५ कि.मि. थप भई १२.२ कि.मी. र अन्य निकायहरूवाट ३६ कि.मी. थप भई कुल ४८.२ कि.मी. सडक कालोपत्रे भएको। यसैगरी ढलान १.४ कि.मी थप गरी ३.७ कि मि, ग्राभेल ०.४९ कि. मि. थप भई १६.३९ कि मि, नयाँ ट्र्याक खोल्ने तर्फ १.८ कि.मी. थप भई जम्मा २०.५ कि.मि. सडक निर्माण सम्पन्न गरिएको ।
- ❖ मध्यमकालीन खर्च संरचना, ग्रामीण सडक गुरूयोजना, बिपद प्रतिकार्य व्यवस्थापन योजना र म्हाँजु भन्ज्याङ्ग गोरूजुरे डहरेको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार भई कार्यान्वियनको चरणमा रहेको ।
- ❖ भवन निर्माण तर्फ सामुदायिक भवन ३, सार्वजनिक शौचालय निर्माण १ वटा सम्पन्न भएका ।

- झोलुङ्गेपुल तर्फ ४ वटा झोलुङ्गे पुलको डी पी आर तयार भएको । सम्धीखोला ट्रष्ट पुल निर्माण सम्पन्न भईसकेको र ओइयाघाट पुल निर्माणको चरणमा रहेको ।
- वडा नं ५ स्थित जुग्ले गोगनपानी बागे पञ्चासे सडक सम्पन्न भएको ।
- एक घर एक धारा कार्यक्रम अन्तर्गत आधारभूत खानेपानी सुविधाको लागि चालु आ.व मा ५ वटा रिजर्वभ्वायर ट्याङ्की, ८ वटा ईन्टेक सहित ५.२ कि.मी. पाईपलाईन बिस्तार भएको ।
- कृषि उत्पादन बढाउनको लागि सिंचाई कुलो निर्माण तर्फ ०.३ किलोमिटर र अन्य निकायवाट पालिका क्षेत्रमा निर्माण भएका करिव २.२१ कि.मी. नयाँ निर्माण भई थप ६५० रोपनी जमिनमा सिंचाई सुविधा पुगेको ।
- सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर अभिबृद्धि तथा सुदृढीकरण (अध्यक्षसंग शैक्षिक सुधार) कार्यक्रम अन्तर्गत १२ वटा विद्यालयमा ROOM TO READ सँगको साझेदारीमा साक्षरता कार्यक्रम (प्रारम्भिक तह पठन सिप विकास कार्यक्रम) यसै शैक्षिक सत्रमा कक्षा ३ थप गरी सञ्चालन गरिएको छ । कक्षा १ देखि ५ सम्मको विद्यार्थिका लागि अंग्रेजी माध्यमका पाठ्यपुस्तक निःशुल्क वितरण भएको छ ।
- कक्षा १ देखि कक्षा ८ सम्मको स्थानीय पाठ्यक्रम हाम्रो आँधीखोला लागु गरी कक्षा १ देखि कक्षा ५ सम्मको पाठ्यपुस्तक छपाई गरी वितरण गरिएको ।
- विपदको बेलामा क्षतिको आपूरण गर्न न्यून स्तर भएका विद्यार्थीको स्तरवृद्धि कार्यक्रम Real Plan सम्पन्न भएको। इसीडी देखि कक्षा ३ सम्मका विद्यार्थीको लागि अपाङ्गताको पहिचान कार्यक्रम, मा. वि. तह ९-१२ कक्षा, आधारभूत तह ६-८ कक्षा र आधारभूत तह १-५ कक्षा स्तरीय हाजिरिजवाफ प्रतियोगिता सम्पन्न गरिएको साथै विद्यालयको सघन अनुगमन लगायतका विविध कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनमा ल्याईएको ।
- गाउँपालिका भित्रका विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत माध्यमिक तहका विद्यालयको लागि ३ वटा ICT तथा पुस्तकालय सञ्चालन गरिएको ।
- एकीकृत शैक्षिक व्यवस्थापन सुचना प्रणाली (IEMIS) को प्रयोग गरी आधारभूत तह कक्षा ५ र ८ को परीक्षा संचालन गरिएको ।
- खेलकुदको विकासको लागि पालिका अन्तर्गतका विद्यालयको सहभागितामा राष्ट्रपति रनिङ्गशिल्ड प्रतियोगिता सम्पन्न भएको साथै विभिन्न क्लब तथा संघ संस्था मार्फत संचालित खेलकुद कार्यक्रमको लागि आर्थिक एवं भौतिक सहयोग कार्यक्रमहरू संचालन गरिएको ।
- गण्डकी प्रदेशसँगको साझेदारीमा नवप्रवर्धन कार्यक्रम अन्तर्गत दुध तथा दुधजन्य उत्पादन, प्रवर्धन र वजारीकरणका लागि आवश्यक पूर्वाधार निर्माण र संकलन सामाग्री खरिदको काम सम्पन्न गरिएको छ।

- ❖ कृषकको आयआर्जन वृद्धि र व्यवसायीकरणमा जोड दिने उद्धेश्यले साना व्यवसायीक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) कार्यक्रम अन्तर्गत पंचमूल र बाङ्सिङमा बर्खे आलु पकेट क्षेत्रको लागि ८००० के.जी आलुको बीउ वितरण गरिएको ।
- ❖ कृषि उत्पादन र माटोको उर्वराशक्ति बढाइ बालिलाई रोग किराबाट बचाउनको लागि माटो शिविर सम्पन्न गरिएको र प्रत्यक्ष रूपमा ५२० जना कृषक लाभान्वित भएका ।
- ❖ खाद्यान्न बालि मकै, गहुँ र धानमा आत्मनिर्भर बनाउने उद्धेश्यले किसानहरूले माग गरेको आधारमा १७०० के.जी मकै बिउ, ६०० के.जि गहुँको बीउ र पोखरेली जेठो बुढो, खुमल १६, सुख्खा ३, माछापुछ्रे जातका गरी २१०० के.जी धानको बिउ वितरण गरिएको ।
- ❖ सुन्तला र कागतीको उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गर्ने उद्देश्यले सुन्तला र कागती ११००० बिरूवा वितरण गरिएको । सुन्तलालाई चाहिने जस्तै निलो तुथो, सिकेचर, आरी, भर्याङ्ग, डिजिटल तराजु, क्यारेट, लुज पाईप, खाद्यतत्व लगायतका सामग्री ५०% अनुदानमा वितरण गरिएको ।
- ❖ कृषि बालिको संरक्षण एवंम् भण्डारणको लागि गाउँपालिकामा १० मेट्रिक टन क्षमताको कोल्ड स्टोर स्थापना गरी करीब १२००० के.जी आलु बिउ भण्डारण गरी सम्बन्धित कृषकलाई फिर्ता गरिएको । गाउँपालिका परिसरमा रहेको नर्सरीबाट अगौटे मध्यम र पछौटे जातका बन्दा, काउली र ब्रो-काउलीका २८००० बिरूवा र बर्खे लहरे बालिहरू जस्तैः काक्रा, करेला, घिरौंला र लौकाको गरी ८००० बिरूवा वितरण गरिएको ।
- ❖ परम्परागत कृषि प्रविधिलाई आधुनिकीकरण गर्दै लागत घटाउन तथा उत्पादन बढाउन ५० प्रतिशत लागत अनुदानमा ७७ गोटा हाते ट्र्याक्टर (मिनिटेलर हलो), टनेल प्लास्टिक र ४० वटा गोला सहित र ४० खाली मौरीघार वितरण गरिएको ।
- ❖ मासुमा आत्मनिर्भर बनाउन किसानहरूको सहलगानीमा बाख्रा पकेट विकास कार्यक्रम अन्तर्गत पाँच दिने बाख्रा पालन तालिम, बाख्राको खोर निर्माण तथा औषधी वितरण जस्ता कार्यक्रम संचालन गरी सम्पन्न गरिएको ।
- ❖ रेविज रोग नियन्त्रणको लागि १२ वटा मा.वि स्कुलमा स्कुल शिक्षा तथा खोप कार्यक्रम सम्पन्न भएको।
- ❖ हलगोरू प्रोत्साहन कार्यक्रममा ८९ जना कृषकलाई रू.५०००/- को दरले प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराईएको ।
- ❖ कृषकको घर दैलोमा पुगी कृतिम गर्भाधान, नि:शुल्क पशु स्वास्थ्य शिविर, नियमित उपचार तथा परामर्श सेवा अन्तर्गत २९४३ जना कृषक लाभान्वित भएका ।
- ❖ पशुमा लाग्ने सरूवा माहामारीजन्य रोग विरूद्ध खोप संचालन गरी विभिन्न प्रजातिमा ९३५० डोज खोप लगाई पशुहरूमा पूर्ण खोप कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।
- ❖ कृषकको सहलगानीमा भकारो सुधार, हिउँदे तथा डाले घाँसको विउ वेर्ना वितरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।

❖ सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी र व्यवस्थित तुल्याउनका लागि विभिन्न सूचना प्रविधि र सफ्टवेयरको प्रयोग गरी सहज र सरल तुल्याईएको। जनताको घर दैलोमा सेवा प्रवाह पुर्याउनको लागि घुम्ती शिविर मार्फत सेवा प्रबाह, उपचारात्मक प्रकृतिका स्वास्थ्य शिविर, नागरिक प्रतिको उत्तरदायित्व प्रबर्द्धनका लागि सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण लगायतका कार्यक्रमहरू संचालन गरिएको, जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, उपभोक्ता समिति, टोल विकास सस्थाका पदाधिकारीहरूको क्षमता विकासका लागि विभिन्न तालिम तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको।

❖ गाउँपालिका अन्तर्गत ३६ वटा श्रवण कुमार जेष्ठ नागरिक गाउँघर स्वास्थ्य केन्द्रमार्फत प्रत्येक महिनामा ७० वर्ष माथिका, स्वास्थ्य संस्थामा जान नसक्ने जेष्ठ नागरिकहरूलाई आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिएको।

❖ स्वास्थ्य क्षेत्रका कार्यक्रमको प्रमुख उपलब्धि विश्लेषणसहित तीन आर्थिक वर्षका सेवा प्रवाह विषय समेटिएको वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशनको तयारीमा रहेको।

❖ गर्भवती महिला तथा बाल स्वास्थ्यका लागि अण्डा र क्याल्सियम चक्की नियमित रूपमा वितरण गरिएको।यसैगरी संस्थागत सुत्केरी प्रोत्साहन कार्यक्रम अन्तर्गत १६४ जनालाई सहयोग प्रदान गरिएको।

❖ ५ वर्ष मुनिका बालबालिका अभियानमार्फत राष्ट्रिय भिटामिन 'ए' तथा जुकाको औषधी वितरण गरिएको, साथै विद्यालय स्वास्थ्य कार्यक्रम अन्तर्गत माध्यमिक विद्यालयहरूमा अर्धवार्षिक रूपमा जुकाको औषधी खुवाइएको र विभिन्न रोग तथा स्वास्थ्य सचेतना कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएको।

❖ आँधीखोला गाउँपालिका र नेपाल शिक्षा, स्वास्थ्य तथा वातावरण संस्था (NEEM), काठमाडौंको संयुक्त आयोजनामा निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिएको र उक्त शिविर मार्फत १३४९ जना सेवाग्राहीले सेवा प्राप्त गरेका।

❖ आँधीखोला गाउँपालिका र नेलम्वो नेपालको संयुक्त आयोजनामा चिलाउनेवास स्वास्थ्य चौकीमा ५ दिने निःशुल्क दन्त शिविर सञ्चालन भई ६१३ जनाले सेवा लिएका। साथै बिद्यालय तहमा निःशुल्क दन्त तथा आँखा जाँच कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको।

❖ विद्यालयमा अध्ययनरत कक्षा ६ देखि १० सम्म तथा विद्यालय नजाने १० देखि १४ वर्षका किशोरी समेत ४०१ जना बालबालिकालाई एच.पि.भी. खोप लगाईएको।

❖ सुनौला हजार दिनका आमालाई पोषण अभिमुखीकरण गरीनुका साथै ६ देखि ५९ महिना उमेर समूहका बालबालिकाको पोषण लेखाजोखा (स्क्रिनिङ) कार्यक्रम र बालबालिका लक्षित पोषण प्रर्वधन प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको।

❖ अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र स्वास्थ्य चौकीमा विद्युतीय स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (EMIS) बाट सेवा प्रवाह सुरू गरिएको छ भने प्रयोगशाला सुदृढीकरणका लागि माइक्रोस्कोप लगायत सामग्री उपलब्ध गराइएको।

- ३० देखि ६० वर्ष उमेर समूहका महिलाको स्तन क्यान्सर, पाठेघरको मुखको क्यान्सर, अव्स्ट्रक्टिभ फिस्टुला लगायतको प्रारम्भिक जाँच र व्यवस्थापन तथा आङ खस्ने महिलाहरूका लागि रिङ्ग प्रेसरी राख्ने/झिक्ने शिविर सञ्चालन गरिएको।
- स्थानीय तहमा स्वास्थ्य विमा संयोजन समिति, महिला स्वयंसेवाविकाको निःशुल्क स्वास्थ्य बीमा र स्वयंसेविकाको प्रोत्साहनका लागि कार्यविधि निर्माण गरिएको।
- सुरक्षित आप्रवासन सामी कार्यक्रम अन्तर्गत गहन अभिमुखीकरण, समुदाय अभिमुखीकरण, परिवार अभिमुखिकरण कार्यक्रम, विद्यालय स्तरिय वित्तिय साक्षरता तथा मनोसामाजिक परामर्श (आत्महत्या र छारे रोग) कक्षा लगायत ५६ वटै टोलका कुल ३११२ जना बिभिन्न उमेर समूहका सहभागीलाई सुरक्षित आप्रवासनका बिभिन्न आयामहरूमा सन्देशमुलक, उत्प्रेरात्मक, उपचारात्मक सेवा उपलब्ध गराईएको।
- मनोसामाजिक परामर्श सेवा अन्तर्गत ३० जनालाई सेवा उपलब्ध गराईएको।विदेशमा अप्ठयारोमा परेका ६ जना व्यक्तिको उद्धार गरिएको। मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी ३०१ र बिभिन्न निकायमा रिफर गरिएका १३ गरी कुल ३५६ जना सेवाग्राहीले मनोसामाजिक सेवा प्राप्त गरेका।
- रिटर्नी स्वयंसेवकबाट नयाँ घरभेट सङ्ख्या २१२८ र पुनः परिवार भेटघाट कार्यक्रम अन्तर्गत ११७० गरी कुल ३२९८ परिवारका सदस्यलाई वैदेशिक रोजगारका बिभिन्न विषयमा सचेतना फैलाईएको र प्रत्येक वडामा वडा स्तरीय रिटर्नी सञ्जाल गठन गरिएको।
- वित्तीय साक्षरता र मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी नियमित कक्षा सञ्चालन गरीनुका अलावा आम्दानी खर्चको हिसाबकिताब राखी स्वःउत्प्रेरित रूपमा पारिवारिक आय-व्ययलाई ब्वस्थित गरी सभ्य र सुसस्कृत समाज निर्माण गर्ने हेतुले कुल ३१०८ घरधुरीमा पासबुक बितरण गरिएको छ। पोखराचौर वित्तीय साक्षरता कक्षा अन्तर्गतका सहभागीलाई उत्पादनमूलक कार्य अन्तर्गत दुनाटपरी तालिम सञ्चालन गरिएको।
- सहकारी क्षेत्रको अनुगमन तथा लेखापालन सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरी सहकारी क्षेत्रलाई सुसुचित बनाइएको।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचीकृत बेरोजगार संख्या ५८४ जना (पुरूष-३४७ र महिला- २३७) रहेका छन्। चालु आ व मा विनियोजित कुल ४७ लाख बजेट अन्तर्गतका विभिन्न २१ वटा आयोजनाहरूबाट ५३ जना बेरोजगारहरूलाई ५४३२ दिनको रोजगारी दिई २.३ किलो मिटर गोरेटो बाटो, र ५१८ मिटर सोलिङ कार्य सम्पन्न भएको।
- मेलमिलापकर्ताको सूचीकरण कार्यलाई अद्यावधिक गरी मेलमिलाप केन्द्रलाई व्यवस्थित बनाउनको लागी कानुनी पुस्तक र फर्निचर व्यवस्थापन गरिएको। न्यायिक समितिको क्षमता अभिवृद्धिको लागि अन्तर न्यायिक समिति अध्ययन तथा अनुभव आदान प्रदान कार्य सम्पन्न भएको।

- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ४७ (१) अन्तर्गत ४ वटा र ४७(२) अन्तर्गतका २ गरी कुल जम्मा ६ वटा उजुरी रहेकोमा ५ वटा उजुरी मेलमिलाप र १ वटा फैसलाको माध्यमबाट फछर्यौट गरिएको ।
- ज्येष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण अन्तर्गत पुरूष ६५ महिला ८२ गरी जम्मा १४७ जनालाई बितरण गरिएको र अपाङ्ग परिचयपत्र अन्तर्गत पुरूष १७ महिला ५ गरी जम्मा २२ जनालाई परिचयपत्र वितरण गरिएको ।
- २०८३ साल सम्ममा बालमैत्री गाउँपालिका घोषणा लक्ष्यका साथ बालबालिकाको बाँच्न पाउने संरक्षण, विकास र सहभागिताको अधिकारलाई सुनिश्चित गर्नको लागि नीतिगत, संस्थागत संरचनाहरू निर्माण गरी अनुशिक्षणका कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको । विद्यालयमा दिवा खाजाको रूपमा प्रयोग हुने पत्रु खानालाई निरूत्साहित गर्न गाउँपालिका आफैँले सर्वोत्तम पिठो वनाई खाजाको रूपमा प्रयोग गर्न सहजता प्रदान गरिएको ।
- ईको हिमाल सँगको सहकार्यमा वडा स्तरिय वालक्लव, वालसञ्जाल गठन गरी बालबालिकालाई क्षमता विकासका रचनात्मक कार्य गरिएको ।
- महिलाको शसक्तिकरणका लागि हरितालिका तिजको अवसरमा अन्तरआमा समूह तिज गीत प्रतियोगिता, लैङ्गिक हिंसा विरूद्धको १६ दिने अभियान र विभिन्न दिवसीय कार्यक्रम तथा आर्थिक शसक्तिकरण गर्नको लागी मादल बजाउने तालिम लगायत अन्य सीप विकास तालिम प्रदान गरी आय आर्जनसँग जोडिएको छ ।
- गुणस्तरहीन एवं म्याद नाघेका वस्तुहरूको विक्री वितरणलाई रोक्न, एकाधिकार कृत्रिम अभावको स्थिति रहन नदिनको लागी ६ वटै वडामा बजार अनुगमन गरी म्याद नाघेका तथा अखाद्य पदार्थलाई नष्ट गर्ने कार्य सम्पन्न गरी उपभोक्ताको हित संरक्षणलाई प्रभावकारी बनाउदै लगिएको ।
- व्याक्तिगत घटना दर्ता तर्फ जन्म दर्ता ३१२, विवाह दर्ता २०६, बसाईँसराईँ आउने संख्या १५, जाने संख्या १८४, सम्बन्ध विच्छेद २७, मृत्युदर्ता १८७, गरी जम्मा ८०३ घटना दर्ता गरिएको ।
- बालपोषण भत्ता, जेष्ठ नागरिक अन्य, ६० वर्षमाथिका जेष्ठनागरिक, अपाङ्ग, एकल महिला र विधवा महिला गरी कुल ३३३८ जनालाई ९ करोड ५० लाख ११ हजार ५ सय ४९ रूपैया सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरिएको ।
- उद्यमशीलता विकास तालिम सम्पन्न गरी सिप विकास अन्तरगत दुना टपरी बनाउने सम्बन्धी आधारभूत तथा पुनर्ताजगी तालिम, ढाका बुनाई समूहलाई ढाका बुनाई सम्बन्धी प्रविधि हस्तान्तरण गरिएको ।
- गाउँपालिका भित्रका ऐतिहासिक, धार्मिक र प्राकृतिक रूपमा महत्वपूर्ण स्थलहरूको विवरण सहितको बुकलेट प्रकाशन गरिएको ।

खण्ड २

आगामी आ.व. २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट

२.१ वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका प्रमुख नीति तथा आधारहरु

२.१.१ क्षेत्रगत नीति तथा आधारहरुः

पन्ध्रौं गाउँसभामा गाउँपालिका अध्यक्ष श्री **विश्वनाथ पौडेल**द्वारा प्रस्तुत आँधीखोला गाउँपालिकाको आ.व. २०८२/०८३ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

आँधीखोला गाउँपालिकाको सम्मानित सत्रौँ गाउँ सभामा उपस्थित सभाका उपाध्यक्ष ज्यू, ,सभा सदस्य ज्यूहरु, सभा सचिव ज्यू, कर्मचारी मित्रहरु र आँधीखोलावासी दाजुभाई दिदीबहिनी लगायत देश विदेशमा रहेर हामीलाई प्रत्यक्ष प्रशारण मार्फत सुनिरहनु देखिरहनु भएका सम्पूर्ण महानुभावहरु,

सर्वप्रथम,

नेपालको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाको लागि अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने प्रात: स्मरणीय महान शहीदहरु प्रति श्रद्धा सुमन अर्पण गर्दछु । संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको आन्दोलनमा नेतृत्वदायी भुमिका निर्वाह गर्ने अग्रज महानुभावहरुप्रति सम्मान प्रकट गर्दछु ।

नेपालको संविधान २०७२ ले सुनिश्चित गरेका प्रावधान कार्यान्वयनमा लैजादै विक्रम २०७९ साल वैशाख ३० गते सम्पन्न स्थानीय तहको दोस्रो निर्वाचनबाट तपाई हामीले आँधीखोला गाउँपालिकाको स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी बहन गरेको ३ वर्ष पूरा भईसकेको छ। आज आँधीखोलावासी आम समुदायको समुन्नति र प्रगतिको रेखांकन गर्न सम्मानित सत्रौँ सभामा उपस्थित भएर स्थानीय सरकारको नीति तथा कार्यक्रम बनाउने मात्र नभएर आफ्ना लागि आफैं कानून बनाई कार्यान्वयन गर्ने उच्चतम् अभ्यासमा क्रियाशिल छौं। म राष्ट्रियता, लोकतन्त्र र जनजिविकाको आन्दोलनमा नेतृत्व गर्नुहुने आँधीखोलावासी अग्रज महानुभाव लगायत सिंगो राष्ट्रको अगुवाई गर्नु हुने नेतृत्व एवं व्यक्तित्वहरुलाई उच्च सम्मान सहित पुनः स्मरण गर्न चाहन्छु ।

"गाउँ गाउँमा सिंहदरवार घर आँगनमा सरकार" भन्ने नारालाई वास्तविकतामा सिंहदरबारमा रहेका अधिकार र जनजिविकाको सवालहरुलाई आम वर्ग र समुदायले अनुभूति गर्न सक्ने गरी स्थापित गराउने गहन जिम्मेवारी हामी माझ साझा चुनौतीको रुपमा रहेको छ। हाम्रो सिमित साधन र श्रोतवाट असिमित रुपमा रहेका जनआकांक्षालाई पुरा गर्ने चुनौतिलाई अवसरको रुपमा उपयोग गर्दै अगाडि बढ्नु हाम्रो प्रमुख लक्ष्य रहेको छ । संविधान प्रद्धत नागरिक सर्वोच्चता, जनतामा निहित रहेको वर्तमान संविधानको संरक्षण र सम्वर्धन गर्दै कार्यान्वयन गर्नु हाम्रो साझा दायित्व हो । शासकीय जिम्मेवारी पुरा गर्न सह-अस्तित्वमा आधारित संघीय,

प्रादेशिक तथा स्थानीय तहसँगको समन्वयमा हामीले तय गरेको कानुनी, राजनीतिक र सामाजिक आकांक्षालाई समेत टेवा पुर्याउने दायित्व हामी सामू रहेको छ ।साथै जस अपजसको साझा जिम्मेवारी समेत हामी सबैको रहने छ ।

प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रम आँधीखोलाको आवश्यकता, स्थानीय जनताको चाहाना र हाम्रो सामर्थ्यमा आधारित छन् भन्ने हाम्रो सामुहिक प्रतिबद्धता हो।नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन २०७४, अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ संघीय सरकार र प्रदेश सरकारका नीति, कानुन, मापदण्ड, तिन वटै तहका आवधिक विकास योजना, गाउँपालिकाको मध्यमकालीन खर्च संरचना, पालिकको स्रोत साधनको अवस्था तथा स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७९ ले मार्गदर्शन गरेका विषयलाई मुख्य आधार बनाएर नीति तथा कार्यक्रम तय गरिएको छ । सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रकृयाको अवधारणा अनुरुप गाउँ बस्ती, टोल हुँदै वडा समिति र विषयगत समितिका बैठक, राजनीतिक दल, शिक्षक, विद्यार्थी, कृषक, समाजसेवी, आम बुद्धिजीवी, विषय-विज्ञ सहितको छलफल र अन्तरक्रियाबाट प्राप्त सुझावरको आधारमा संघीय र प्रादेशिक सरकारका लक्ष्य र उद्धेश्य तथा राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरमा राज्यपक्ष भएका सन्धि सम्झौता लगायतका विषयलाई समेत आत्मसात गरी आ. व. २०८२/०८३ को लागि बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तय गरिएको छ ।

"कृषि, पर्यटन, समुन्नत आँधीखोलाको आधार, सेवा विकास सुशासन र समृद्धि नै हाम्रो कार्यभार" भन्ने परिकल्पनालाई सार्थक बनाउन प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रमले हाम्रो राष्ट्रिय अभियान "सुखी नेपाली समृद्ध नेपाल" निर्माणमा महत्वपुर्ण भुमिका निर्वाह गर्नेछ ।

सम्मानित सत्रौँ गाउँ सभासम्म आईपुग्दा विगतका योजना तथा कार्यक्रमले हामीलाई एउटा समुन्नत आँधीखोला निर्माणमा आधारहरु प्रशस्त गरेको छ । जसबाट आधारभुत आधारशिला समेत खडा भएको विभिन्न मानकहरुले संस्थागत गरिसकेका छन् । प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रममा क्रमागत आयोजनालाई निरन्तरता दिईएको छ । आम जनसमुदाय, संघ, संस्था र राजनीतिक दलहरुको माग र सुझाव बमोजिम कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, पर्यटन र रोजगारीलाई प्राथमिकतामा राखेर नीति तथा कार्यक्रम तय गर्नु र सो बमोजिमको पर्याप्त स्रोतको प्रवन्ध गर्नु हाम्रो अर्जुनदृष्टि हो । आम समुदायको अपेक्षा, माग र चाहाना समेत रहेका विषयमा हामीलाई प्रत्यक्ष संवाद, भेटघाट, अन्तरक्रिया, टेलिफोन, ईमेल, मेसेन्जर वा अन्य माध्यमबाट प्राप्त महत्वपुर्ण सुझाव प्रदान गर्नु हुने सबै प्रति हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दै उक्त सुझावहरु समेतलाई आत्मसाथ गर्दै आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ का वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम यो सम्मानित सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा आफूलाई गौरवान्वित महशुस गरेको छु ।

आदरणीय गाउँसभा सदस्य ज्युहरु,

अब म सत्रौं गाउँसभामा प्रस्तुत आगामी आ.ब. २०८२।०८३ को नीति तथा कार्यक्रमहरु निर्माण गर्नका लागि **"कृषि, पर्यटन समुन्नत आँधीखोला गाउँपालिकाको आधार, सेवा, विकास, सुशासन र समृद्धि नै हाम्रो कार्यभार"** भन्ने मूल नारालाई आत्मसात गर्दै संमृद्धि तर्फको यात्रालाई अगाडि बढाउने सोचका साथ निम्न क्षेत्रगत नीतिहरु जारी गरिएको व्यहोरा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

स्पष्टोक्ति

निम्न उल्लेखित क्षेत्रगत नीतिहरु गाउँपालिकाले सञ्चालन गर्दा कार्यक्रम कार्यतालिका बनाई कार्यान्वयन गर्नेछ। गाउँपालिकाको आर्थिक र सामाजिक विकासको क्षेत्रमा मार्गदर्शनको रुपमा रहेका यी क्षेत्रगत नीति गाउँपालिकाको आन्तरिक एवं बाह्य श्रोतको पर्याप्तताको आधारमा क्रमशः कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ।

"हाम्रो परिकल्पना, समुन्नत पालिकाको स्थापना" भन्ने परिकल्पनालाई सार्थक तुल्याउन तपशिल बमोजिमका क्षेत्रगत नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

क. आर्थिक विकास

१. कृषि

- ❖ कृषि क्षेत्रमा कृषकको जीवनस्तरलाई समुन्नत बनाउनको लागि कृषिजन्य उत्पादन, उत्पादकत्व वृद्धि, विविधिकरण, आधुनिकीकरण, यान्त्रिकीकरण, व्यवसायीकरण एवम् बजारीकरणको स्पष्ट मार्गचित्र तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ । उत्पादन देखि बजारीकरण सम्मको चक्रिय कृषि सुधार कार्ययोजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ । जसका लागि "उत्पादनमा यान्त्रीकरण सहकारी मार्फत वजारीकरण" कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ कृषि अनुदानको प्रभावकारी वितरणले कृषिजन्य वस्तुको उत्पादन वृद्धि गर्न कृषि अनुदानलाई उत्पादनमा आधारित अनुदान बनाईनेछ र कृषिमा दिईने अनुदान प्रणालीलाई व्यवस्थित, पारदर्शी र कृषक मैत्री बनाउने नीति अबलम्बन गरिनेछ । कृषि विकास सम्बन्धी कार्यक्रम मार्फत उत्पादन, आयआर्जन र रोजगारी प्रवर्द्धनमा टेवा पुर्याइनेछ ।
- ❖ कृषि उत्पादनमा आधुनिक प्रविधिको प्रयोगलाई प्रोत्साहित गर्दै कृषियोग्य भूमिको संरक्षण, बाँझो जग्गाको सदुपयोग एवम् साझेदारीमा छरिएर रहेका कृषि भूमिको एकीकरण गरी सामूहिक खेती र सहकारी खेतीको प्रबर्द्धन गर्न प्रयत्न गरिनेछ ।
- ❖ आँधीखोलाको पहिचान, सुन्तला र कागती अभियान अन्तर्गत स्थायी रुपमा आँधीखोला भन्दा बाहिर रहेर पनि आफ्नो पूर्खौली थातथलोमा बहुवर्षिय फलफूल खेती गर्न चाहने कृषकहरुको लागि फलफूल खेती लगायत कृषिजन्य व्यवसायमा आवद्ध गर्न "मेरो बिदा मेरो गाउँलाई" अभियान कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । जस अन्तर्गत अमिलो जातका फलफुलको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्न भूगोल सुहाउँदो नयाँ तथा पुराना बगैंचाहरु सुदृढीकरण गुणस्तरीय बिरुवा रोपण कार्यलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गरिनेछ।

- उत्पादन चक्र सुरु हुनुपुर्व नै आधारभूत कृषि उपजको उत्पादनको न्यूनतम समर्थन मुल्य तोकिनेछ एवम् व्यावसयिक उत्पादकसँग अग्रिम खरिद सम्झौता (Advance Contract farming) गर्ने ब्यवस्था मिलाईनेछ।
- किसान सूचीकरण कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ। किसान परीचयपत्रलाई कृषि क्षेत्रमा प्रदान गरीने सेवा सहुलियतसँग आवद्ध गरिनेछ। कृषि क्षेत्रका सेवासुविधा तथा सहुलियतलाई डिजिटलाईजेसन गरी सर्वसुलभ र पारदर्शी बनाईनेछ। साना तथा बिपन्न किसान लक्षित कार्यक्रम कार्यान्वनमा ल्याईनेछ।
- सिँचाई सुविधा नपुगेका कृषि भूमिमा साना सिँचाईको प्रबन्ध मिलाईनेछ। कृषियोग्य भूमिमा वर्षै भरि दिगो एवम् भरपर्दो सिँचाई सुविधा उपलब्ध गराउन पूर्वाधार निर्माण र वितरण प्रणाली सुदुढ गरिनेछ।
- माटोको अम्लीय, क्षारियपन तथा विविध सुष्म तत्वहरुको मात्रा परीक्षण गरी माटो सुधारको लागि सामाग्री तथा प्रविधि हस्तान्तरण गरीनेछ साथै रोग किराको पहिचान गर्ने र तिनको निवारणको लागि बाली शिविर तथा ल्याब सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- रैथाने बालीको उत्पादन तथा उपभोगलाई पोषणको अभिन्न अङ्गको रुपमा अघि बढाइनेछ साथै स्थानीय बालीको उत्पादन र पोषणयुक्त, गुणस्तरयुक्त खाद्यान्न बालीको खेती विस्तार गरी व्यवसायीकरण गर्दै लगिनेछ।
- प्राङ्गारिक कृषि उत्पादन र उपयोगलाई प्रबर्द्धन गर्न प्राङ्गारिक मलको उत्पादनमा जोड दिंदै प्राङ्गारिक कृषि उत्पादन, सोको प्रमाणीकरण तथा BRANDING गर्न प्रयन्न गरिनेछ। साथै कृषिमा आधारित उद्यम र उद्यमशिलताको प्रबर्द्धन गर्ने "कृषक प्रोत्साहन" कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- आँधीखोला कोशेली घर स्थापना र सञ्चालन गरी कृषकका उत्पादनहरु बिक्रीको प्रवन्ध गरिनेछ।
- आन्तरिक उत्पादन बढाई आयात प्रतिस्थापन र निर्यात वृद्धि गर्न, सहकारी र समुदायको साझेदारीमा "उत्पादन र रोजगारीका लागि साझेदारी" कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- कृषकको खेत बारीमा उब्जेका कृषि उपजहरूलाई हरेक वडामा संकलन केन्द्र बनाई सहकारीसँगको साझेदारीमा बजारीकरणको व्यवस्था मिलाइनेछ।
- विपद् तथा महामारीजन्य रोग तथा प्रकोपबाट उत्पन्न हुने जोखिम न्यूनीकरणका लागि आकस्मिक बालि उपचार शिविर कार्यक्रम सञ्चालन गरी कृषि उपजको संरक्षण गरिनेछ।
- अकबरे खुर्सानी, केरा, कुरीलो, सुन्तला, किवी, सिप्लिकान र कफी कागती लगायत बजारमा माग बढी भएका तरकारी तथा फलफूल नर्सरी निर्माण गरी बेर्ना उत्पादन, वितरण र ब्यवसायिक खेतीका लागि उत्प्रेरित गरिनेछ।
- स्थानीय जडीबुटीको पहिचान गरी संकलन, उत्पादन, प्रशोधन, प्रबर्द्धन तथा बजारीकरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- बाँदर नियन्त्रण कार्यलाई विशेष प्राथमिकताका साथ सम्भावित प्रयासहरु गरिनेछ।
- बहुउपयोगी गुण भएको मह उत्पादन गर्न मौरी तथा पुष्प व्यवसाय प्रबर्द्धन गर्न कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- उत्पादित तरकारी तथा फलफूललाई कोल्ड स्टोरमा भण्डारण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

- कृषिजन्य बालीमा हावाहुरी, असिना, बाढी, पहिरो, आगजनी जस्ता विपदबाट हुने क्षतिलाई न्युनीकरण गर्नका निमित्त विपद व्यवस्थापन कोषद्वारा राहत प्रदान कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ ।
- बिभिन्न कारणले खेती नगरेको र वाझो जमिनको उपयोग गर्न साझेदार निकायको सहकार्यमा भूमि बैङ्क मार्फत ब्यवसायिक खेती गर्न चाहानेहरुका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

२. पशु सेवा

- पशुपंक्षी उपचार तथा परामर्श सेवालाई निरन्तरता दिदैँ आपतकालीन पशुपंक्षीजन्य रोग निदानका लागि आवश्यकता अनुसार आधारभुत प्रयोगशाला सेवा संचालन गरिनेछ ।
- पशुपंक्षी तथा मत्स्यपालनको समस्या समाधान गर्न स्थलगत रुपमा पशु स्वास्थ्य शिविर, मागमा आधारित तालिम संचालन तथा विभिन्न पशुपंक्षी दिवस संम्वन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- दुध उत्पादन गर्ने कृषकलाई उत्पादन तथा उप-उत्पादनहरुलाई प्रोत्साहन गर्न उत्पादनमा आधारित अनुदानको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- मासु र अण्डामा आत्मनिर्भर बनाउन लोकल कुखुराको चल्ला वितरण, बाख्रा पकेट विकास कार्यक्रम अन्तर्गत स्वस्थ र स्वच्छ मासु उत्पादन, उपभोग र व्यवस्थापनको लागि मासु पसल सुधार गरी अभिलेखीकरण गरिनेछ ।
- पशुपंक्षी उपजको सुरक्षित भण्डारण तथा व्यवस्थित बजारीकरणका लागि डेरी, दुग्ध चिस्यान केन्द्र स्थापना तथा संचालन गरी आधुनिकीकरण, व्यवसायीकरण, यान्त्रिकीकरण, औद्योगिकीकरण, विविधिकरण र बजारीकरण गर्न सार्वजनिक, निजी तथा सहकारी क्षेत्रसँगको समन्वय तथा सहकार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- गण्डकी प्रदेशसँगको सहकार्यमा पशुपंक्षी खोप सेवा विस्तारलाई निरन्तरता दिइनेछ । पशुपंक्षीबाट मानवमा सर्ने जुनोटिक र महामारीजन्य रोगहरुको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि उपयुक्त पशु स्वास्थ्य रणनीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- पशुपंक्षीको तथ्याङ्क अद्यावधिक कार्य र उन्नत पशु नश्ल सुधार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- पशुहरुबाट पुर्णरुपले उत्पादन लिनको लागि कृषकहरुको सहलगानीमा गोठ, खोर, भकारो तथा मलखाद सुधार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- उत्पादन लागत कम हुने गरी पशुजन्य उत्पादन वृद्धि गर्न भौगोलिक वातावरण अनुसार फस्टाउन सक्ने उन्नत जातका भुई तथा डाले घाँस उत्पादनमा जोड दिईनेछ ।
- बिपन्न वर्गका किसान लक्षित कृषक सम्मान कार्यक्रम कार्यान्वयमा ल्याइनेछ ।
- पशुपंछी क्षेत्रमा जैविक विविधता संरक्षण संवर्द्धन तथा उपयोग गर्दै रैथाने पशुपंक्षीको संरक्षण र विस्तार गरी व्यवसायीकरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- रैथाने असला माछाको सम्भाव्यता अध्ययन गर्दै प्राकृतिक तथा कृत्रिम जलाशयमा माछाको भुरा छोड्ने कार्यलाई निरन्तरता दिंदै मत्स्यपालक कृषकलाई प्रोत्साहन गर्न कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

३. सिँचाई

- ❖ खेतीयोग्य उर्वर जग्गामा उत्पादकत्व वृद्धिमा सहयोग पुर्याउन साना सिचाई कार्यक्रमलाई विशेष प्राथामिकताका साथ अगाडि बढाईने छ। ठूला र मझौला प्रकृतिका सिँचाई आयोजनालाई तहगत सरकारको सहलगानीमा संचालन गरिनेछ।
- ❖ तरकारी, फलफुल र परम्परागत बालीमा विद्यमान सिँचाई प्रणालीबाट सिन्चित गर्ने प्रवन्ध मिलाईनेछ।
- ❖ परम्परागत कुलाहरुलाई नगद सहभागीतामा मर्मत तथा संभार गरी प्रयोगमा ल्याई कृषि उत्पादन तथा उत्पादकत्व बढाउन जोड दिईनेछ।
- ❖ हिउदे सिँचाईलाई प्रबर्द्धन गर्न आवश्यक बोरिङ्ग तथा लिफ्टिङ्ग सिचाई प्रणालीको प्रयोगमा जोड दिई सिँचाईको प्रबन्ध गरिनेछ।

४. सहकारी

- ❖ आर्थिक विकासका लागि सहकारी एक उपयुक्त माध्यम हो भन्ने स्थापित मूल्य मान्यतालाई अभिवृद्धि गर्दै लगिनेछ।
- ❖ सहकारीका आधारभूत मूल्य मान्यताका आधारमा सहकारी संचालन गर्न सहकारीलाई अनुगमन तथा नियमन गर्दै सदस्य केन्द्रित सहकारी निर्माण र संचालनमा जोड दिईनेछ।
- ❖ सहकारी संस्था सँगको समन्वय र सहकार्यमा क्षमता विकास र संस्थागत विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- ❖ विषयगत सहकारी संस्थासँग सहकार्य गरी व्यवसायिक किसानलाई उद्यमशीलताको विकासका लागि कृषि उन्मुख तथा उत्पादनमुलक सहकारी संस्थालाई प्रबर्द्धन गर्न पहल गरिनेछ।
- ❖ महिला उद्यमीको विकास गर्न लैंगिक समानता तथा सशक्तिकरणमार्फत महिला विकासका लागि महिला सहकारी संस्थाको प्रबर्द्धनमा विशेष जोड दिईनेछ।
- ❖ सहकारी संस्थामा वित्तीय सुशासनलाई जोड दिंदै अभिलेख प्रणालीलाई सुदृढिकरण गर्न सबै कारोबारलाई प्रविधिमैत्री बनाईनेछ।

५. उद्योग वाणिज्य र आपूर्ति

- ❖ दिगो विकास सम्बन्धी पहिलो लक्ष्य हासिल गर्न सघाउ पुग्ने गरी गरीबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय स्रोत, साधन, श्रम, सीप र प्रविधिको उपयोग गर्दै आय आर्जनका क्रियाकलाप मार्फत स्वरोजगारका अवसर सिर्जना गरिनेछ।
- ❖ “आँधीखोला गाउँपालिका हाम्रो स्वाभिमान, विदेश गएका युवाहरू गाउँ फर्क अभियान" अन्तर्गत सेवा निवृत्त ब्याक्ति लक्षित गरी स्थानीय स्तरमा घरेलु उद्योग, लघु उद्योग लगायतका उद्योग, व्यवसाय

सञ्चालन गर्ने व्याक्तिलाई सेवा शुरु पूर्व आवश्यक भौतिक निर्माणमा प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।

- ❖ उत्पादनको उत्पादकत्व र बजारमा प्रतिस्पर्धा वृद्धि गर्नको लागि समूहमा प्रविधि हस्तान्तरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । सम्पूर्ण व्यवसायीलाई एकिकृत र वर्गीकृत गरी व्यवसायिक क्षमता र दक्षता विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- ❖ स्थानीय स्तरमा उत्पादित वस्तु तथा सेवाको बजारीकरणलाई टेवा पुग्ने खालका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न जोड दिईनेछ। उद्योग ग्राम तथा कृषिजन्य उद्योग स्थापना गर्न प्रयत्न गरिनेछ।
- ❖ गुणस्तरहीन एवं म्याद नाघेका वस्तुको विक्री वितरण रोक्न, एकाधिकार र कृत्रिम अभावको स्थिति रहन नदिन प्रभावकारी नियमन तथा अनुगमन गरी उपभोक्ता हित संरक्षणका लागि बजार अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाईनेछ।
- ❖ मसला बाली (अदुवा, मरिच, टिमुर, खुर्सानी, बेसार) लगायत उत्पादनको प्रशोधन मार्फत उद्योगको रूपमा विकास गरी आयात प्रतिस्थापन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- ❖ परम्परादेखि विभिन्न जाति तथा समुदायको मुख्य पेशाको रूपमा रहेको आरन, टेलरिङ,सिकर्मी,डकर्मी, कालीगढ जस्ता परम्परागत व्यवसायलाई आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरण गरी घरेलु उद्योगको रूपमा प्रर्वद्धन गरिनेछ।
- ❖ निजी क्षेत्रको सहभागितामा विकास निर्माणको अभियानलाई प्रभावकारी बनाउनका लागि वडा समिति मार्फत संस्थागत संरचना निर्माण गरी मुख्य मुख्य बजार क्षेत्रको केन्द्रमा व्यापार तथा व्यवसाय प्रबर्द्धन गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ।

६. पर्यटन र संस्कृति

- ❖ पर्यटनसँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरुको समग्र नीतिगत व्यवस्थापन तथा प्रबर्द्धन गर्न पालिकास्तरीय पर्यटन विकास समिति गठन प्रकृया अगाडि बढाईनेछ।
- ❖ अन्धाअन्धी र श्रवणकुमार क्षेत्रको विकास, प्रचारप्रसार तथा प्रबर्द्धनलाई टेवा पुर्याउन धार्मिक पर्यटनको माध्यम मार्फत आँधीखोलाको पहिचान अन्तराष्ट्रिय जगतमा स्थापित गर्न पहल गरिनेछ।
- ❖ गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका मुख्य पर्यटकीय केन्द्रको अन्तरसम्बन्धलाई मजबुत बनाउन सेतिदोभान - आग्री गुफा – भुद्रुमपोला - म्हाँजु भन्ज्याङ्ग – हिलेथाप्ले – सिरुवारी - गोरुजुरे - डहरे देउराली - अन्धाअन्धी – जुम्लीठाना - श्रवणकुमार - पञ्चासे - कालाभैरव कोट - नेपाने - तपश्वी कुटी - चुले शिद्ध गुफा हुँदै पुनः सेतिदोभान जोड्ने चक्रिय पदमार्ग निर्माण गरी नयाँ गन्तव्यको पर्यटन क्षेत्रको हवको रूपमा विकास गरिनेछ।
- ❖ फूलवारी झरना तथा ठूली सानी झरनालाई क्यानोयीङ तथा रक क्लाईम्बिङ्ग लगायत साहासिक खेलको प्रबर्धन गर्न सम्बन्धित निकाय सगँ सहकार्य गरिनेछ । पर्यटनलाई रोजगारीसँग आवद्ध गर्न सबै सरोकारवालासँग समन्वय गर्न पहल गरिनेछ।

- प्रसिद्ध धार्मिक क्षेत्रमा पर्यटन प्रवर्धनका लागि स्थानीय समुदायमा प्रचलनमा रहेका जात्रा, महोत्सव, मान्यतामा आधारित रहेर स्थानीय सस्कृतिको जगेर्ना गर्ने धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्र लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- स्थानीय स्तरमा लघु उद्यमीबाट निर्मित तथा उत्पादित सामाग्री विक्री वितरणका लागि वडा नं १ को म्हाँजु भञ्ज्याङमा कोसेली घर सञ्चालनमा ल्याईनेछ।
- स्थानीय भाषा, साहित्य, कला, संस्कृति र सम्पदाको संरक्षण र सम्वर्द्धन गर्दै धार्मिक पर्यटनमा जोड दिइनेछ। पर्यटकीय स्थानको राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय क्षेत्रमा पहिचान गरी पर्यटन प्रबर्द्धनलाई व्यवस्थित बनाईनेछ।
- नेपालको पहिलो ग्रामीण पर्यटकीय गाउँ सिरुवारी सामुदायिक होमस्टेलाई घरबास पाठशालाको रुपमा विकास गर्न समन्वयात्मक भूमिका निर्वाह गरिनेछ। नयाँ स्थानमा होमस्टेको विस्तार गर्दै लैजाने नीति लिईनेछ।
- पर्यटन मार्गको निर्माण तथा ऐतिहासिक र परम्परागत रुपमा रहेका मठ, मन्दिर, गुफा, कोट लगायतका सम्पदाको संरक्षण र सम्वर्द्धन गरी पर्यटकीय गन्तब्यको रूपमा विकास गरिनेछ।
- स्थानीय स्तरमा प्रसिद्धिमा रहेका चाडपर्व लक्षित गरि अधिकारक्षेत्र अन्तर्गत सार्वजनिक विदाको प्रवन्ध गरिनेछ।

ख. सामाजिक विकास क्षेत्र

१. शिक्षा

- विद्यालयको सेवा क्षेत्र निर्धारण गरी माध्यमिक विद्यालयलाई लिडर विद्यालयका रुपमा र दुरीका आधारमा नजिक रहेका आधारभूत विद्यालयलाई फिडर विद्यालयका रुपमा विकास गरिनेछ।
- लिडर विद्यालयको संस्थागत क्षमता विकास गरी फिडर विद्यालयको अतिरिक्त क्रियाकलाप, त्रैमासिक तथा वार्षिक परीक्षा एवं नतिजा प्रकाशन लगायतका शैक्षिक कार्यक्रमहरु क्रमशः लिडर विद्यालय स्तरीय बनाइनेछ।
- विद्यार्थी संख्या, भौगोलिक अवस्था, सामाजिक महत्व, प्रविधि र सामर्थ्यता समेतको आधारमा मेघा विद्यालय सञ्चालनको आधार तयार गर्दै यातायात व्यवस्थापन, छात्रावास भवन निर्माण, प्रविधि जडान लगायतका कार्यलाई प्राथमिकताको आधारमा कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ।
- मुख्य पाठ्यक्रमका ५ विषयहरु अंग्रेजी, गणित, विज्ञान, नेपाली र सामाजिक विषयका साथै अतिरिक्त क्रियाकलाप, अभिभावक विद्यालय सम्बन्ध, परीक्षा सञ्चालन र विद्यालय ब्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधिहरु निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।
- परीक्षा प्रकृयालाई ब्यवस्थित, मर्यादित बनाउन कक्षा १-१२ मा एउटै प्रश्नपत्र मार्फत परीक्षा सञ्चालन गरिनेछ।

- ❖ सूचना तथा सञ्चार प्रविधिलाई शिक्षण सिकाई प्रक्रियाको अभिन्न अंगका रुपमा एकीकृत गर्दै शिक्षालाई प्रविधिमैत्री व्यवहारिक र नतिजामूलक बनाउन विद्यालयहरुका कक्षा कोठा डिजिटलाइज्ड गरिनेछ।
- ❖ सम्पूर्ण बालबालिकालाई लक्षित गरि बालमैत्री बिद्यालय शिक्षा कार्यक्रम **अन्तर्गत "एक विद्यार्थी एक डेस्क"** अबधारणा कार्यान्वयन गरिनेछ।
- ❖ विद्यालयहरुमा रहेका विज्ञान प्रयोगशालाका सामाग्रीहरु अवलोकन गरी बास्तविक पाठसंग मेलखाने र शिक्षण सिकाइमा प्रत्यक्ष प्रयोग हुने सामाग्रीहरुको माग संकलन गरी विद्यालय विज्ञान प्रयोगशाला सुदृढीकरण कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ।
- ❖ शिक्षकका वास्तविक समस्या समाधान गर्न तथा समयानुकूल शिक्षा प्रदान गर्न मागमा आधारित तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- ❖ शिक्षाको गुणात्मक विकासका लागि विषयगत विज्ञ शिक्षक रोष्टर तयार गरि सुपरिवेक्षण र पृष्ठपोषणको काम गरिनेछ।
- ❖ शिक्षा क्षेत्रमा सकारात्मक, गुणात्मक, नतिजामूलक परिवर्तन गर्न विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत **"अध्यक्ष शैक्षिक सुधार कार्यक्रम"** लाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।
- ❖ **"हाम्रो विद्यालय, राम्रो विद्यालय"** निमार्णका निमित्त सम्बन्धित विद्यालय, अभिवावक तथा सरोकारवालालाई स्वम् जिम्मेवार बनाउन प्रयत्न गरिनेछ।
- ❖ विद्यालयलाई Junk Food (पत्रुखाना) निषेधित क्षेत्रको रुपमा विकास गर्दै दिवा खाजा कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय खाद्य बस्तुहरु प्रयोग गरी बाल पोषण तथा वाल स्वास्थ्यमा सुधार गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- ❖ विद्यार्थीका वास्तविक समस्या पत्ता लगाई समाधान गर्न **"विद्यार्थी संग अध्यक्ष कार्यक्रम"** सञ्चालन गरिनेछ।
- ❖ विद्यालय भवन छात्रावास, शौचालय निर्माण, सुरक्षित घेराबार, स्वच्छ खानेपानी, सुरक्षित खेलमैदान, फूलबारी, करेसावारी बगैंचा निर्माण जस्ता कार्यलाई विशेष जोड दिइनेछ।
- ❖ छात्राहरुका लागि गुणस्तरीय सेनिटरी प्याडको निःशुल्क वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिंदै "उपाध्यक्षसँग किशोरी शिक्षा कार्यक्रम" सञ्चालन गरिनेछ।
- ❖ विद्यालयमा विद्यार्थीहरुको पहुँच तथा विद्यार्थी संख्या समेतको आधारमा आवश्यक मापदण्ड निर्माण गरी विद्यालयको नक्साङ्कन, समायोजन तथा एकीकरण, स्थगन, दरबन्दी मिलान गरी विद्यालय व्यवस्थापन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- ❖ विद्यालयहरुको शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण गर्न तथा स्वच्छ, मर्यादित र भय रहित वातावरणमा परीक्षा सञ्चालन गर्न वडा शिक्षा समितिलाई जिम्मेवार बनाइनेछ।
- ❖ अभिभावक शिक्षा कार्यक्रमका माध्यमवाट असल विद्यालय समुदाय सम्बन्ध विकास गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- ❖ सम्पूर्ण विद्यालयमा योग्य, सक्षम, प्रतिस्पर्धी तथा व्यवसायिक शिक्षकको व्यवस्थापन गर्दै उत्प्रेरणा, पेशागत नैतिकता तथा सक्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ। शिक्षकको कार्यसम्पादनलाई विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धीसँग जोडिनेछ।

- ❖ सेवा निवृत्त शिक्षक, वढुवा शिक्षक र आधारभूत तह परीक्षा एवम् एस.ई.ई.मा उत्कृष्ट जिपिए हाँसिल गराउन सफल शिक्षक, विद्यार्थी र विद्यालयलाइ उचित सम्मान तथा पुरस्कार को ब्यवस्था गरिनेछ।
- ❖ विद्यालयको शैक्षिक एवम् भौतिक विकासका सुचकाङ्कहरु तयार गरी प्र. अ. सँग कार्यसम्पादन सम्झौता गरी प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।
- ❖ बाल विकास सहजकर्ताको क्षमता विकास तालिम सञ्चालन गरिनेछ।
- ❖ अनलाइनमा आधारित **"एकीकृत शैक्षिक सूचना व्यवस्थापन प्रणाली"** लाई विद्यालयहरुको सम्पूर्ण क्रियाकलापमा आवद्ध गराउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता र सुदृढीकरणका साथ सबलीकरण गरिनेछ।
- ❖ विद्यालयहरुको पठनपाठन एवम् परीक्षा प्रणालीमा एकरुपता कायम गर्नका लागि विषयगत समितिलाई थप क्रियाशिल तुल्याउदै पालिकास्तरको शैक्षिक कार्यपात्रो तयार गरी लागू गरिनेछ।
- ❖ गुरुकूल वेद विद्याश्रमलाई थप सहयोग गरी सनातन हिन्दु धर्मको संरक्षण, संवर्द्धन र आध्यात्मिक एवम् वौद्धिक ज्ञान केन्द्रको रुपमा विकास गरिनेछ।
- ❖ नेतृत्व एवम् व्यवस्थापकीय क्षमता, योग्यता र ज्येष्ठताको आधारमा खुला प्रतिस्पर्धा मार्फत प्रधानाध्यापक छनौट गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- ❖ महिनाको अन्तिम शुक्रबारलाई **"हेप्पी फ्राई डे"** को रुपमा अवलम्बन गरी विद्यार्थीको व्यावहारिक सिप र क्षमता विकासका क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिनेछ।
- ❖ विद्यालयतहमा अध्ययनरत विद्यार्थीलाई उद्यमशीलता, नैतिकता, श्रमको सम्मान, आत्म अनुशासन सामाजिक भावना, वृत्ति विकास र मर्यादा कायम गर्ने जस्ता पक्षहरूको विकासका लागि ज्ञान, सीप र अनुभव हस्तान्तरण तथा आदानप्रदानको लागि विद्यार्थीसँग विज्ञ कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- ❖ बिद्यार्थीको ज्ञान,सीप र क्षमता विकासका लागि पालिका, विद्यालय र क्लव स्तरिय खेल, संगीत साहित्य, कला, संस्कृति संरक्षण र क्षमता विकासका क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिनेछ।
- ❖ शिक्षकहरुको पदस्थापना, करार सेवामा पदपूर्ति एवम् सरुवा प्रणालीलाई निश्पक्ष, पारदर्शी र व्यवस्थित तुल्याउनका लागि पालिकास्तरको मापदण्ड तथा कार्यविधी तर्जुमा गरी एकरुपता कायम गरिनेछ।
- ❖ सम्पूर्ण विद्यालयको विविध गतिविधि झल्कने बार्षिक शैक्षिक बुलेटिन प्रकाशन गरिनेछ।
- ❖ विद्यार्थीहरुका लागि **"पढदै रमाउदै, सीप सिक्दै कमाउँदै कार्यक्रम"** सञ्चालन गरिनेछ।
- ❖ Room to Read साक्षरता कार्यक्रमलाई प्रभावकारी र थप विस्तार गर्दै संचालन गरिनेछ।
- ❖ हाल लागू भएको स्थानीय पाठ्यक्रमको साथै कम्प्युटर शिक्षालाई थप प्रभावकारी रुपमा निरन्तर संचालन गरिनेछ।
- ❖ बाल विकास केन्द्रका बालशिक्षक, विद्यालय सहायक कर्मचारी र विद्यालय सहयोगी कर्मचारीहरुलाई नेपाल सरकारले तोकेको न्यूनतम मासिक पारिश्रमीकमा नपुग हुने रकम पालिकाको तर्फवाट प्रोत्साहन स्वरुप प्रदान गरिने कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ।
- ❖ शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण अभियानलाई प्रभावकारी बनाउन विद्यालयका शिक्षकहरुलाई विषयगत तालिम, ICT सम्बन्धी तालिम संचालन गरिनेछ।

- विद्यालय अनुगमन, निरीक्षण तथा सुपरीवेक्षणलाई प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिका स्तरीय अनुगमन समिति गठन एवम् परिचालन गरिनेछ।
- बालबालिकाहरुलाई विद्यालय ल्याऔँ, टिकाउ र सिकाऔँ भन्ने कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाई कम्तीमा माध्यामिक तह सम्मको शिक्षा पुरा गर्ने वातावरण सिर्जना गरिनेछ।
- विद्यार्थीको सिकाई उपलब्धीलाई प्रभावकारी बनाउनका लागि दुर्त सिकाई आपुरण कार्यक्रमलाई विशेष कार्यक्रमको रुपमा सञ्चालन गरिनेछ।
- पाठ्यपुस्तक, छात्रवृत्ति, विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान, कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन तथा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- विभिन्न पेशामा आवद्ध पेशागत सिप हाँसिल गरेका तर प्रमाणीकरण हुन नसकेका जनशक्तिहरुको प्राविधिक तथा ब्यवसायिक सीप परीक्षण गर्ने ब्यवस्था मिलाइनेछ।

२. स्वास्थ्य

- नागरिकको आधारभूत स्वास्थ्य आवश्यकता पूर्तिका लागि सुलभ रुपमा निःशुल्क उपलब्ध हुने प्रबर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, निदानात्मक र उपचारात्मक सेवालाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालनमा जोड दिइनेछ।
- खोप, नवजात शिशु तथा बालरोग, पोषण, गर्भवती, सुत्केरी, परिवार नियोजन, गर्भपतन तथा प्रजनन् स्वास्थ्य, किशोरावस्था मैत्री सेवालाई नियमित कार्यक्रममा थप कार्यक्रम समावेश गर्दै आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको पहुँच स्थापित गराउन प्रयत्न गरिनेछ।
- १० देखि १९ बर्षका किशोरीमा रक्तअल्पताको स्क्रिनिङ्ग कार्यक्रम संचालन गरी अवस्था पहिचान र उपचारको व्यवस्थापन गरिनेछ।
- नेपालमा बढ्दै गईरहेको नसर्ने रोगको रोकथामका लागि समुदाय स्तरमा ३० वर्ष माथिका नागरिकको स्क्रिनिङ्ग र उपचारलाई प्राथमिकता दिइनेछ।
- आत्महत्या र वढ्दै गइरहेको मानसिक रोगलाई न्युनीकरण र समयमै व्यवस्थापन गर्न मानसिक स्वास्थ्य प्रबर्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- आधारभुत स्वास्थ्य सेवाका लागि आवश्यक पर्ने भ्याक्सिन, औषधि, स्वास्थ्य उपकरण तथा सामाग्रीको उपलब्धता, न्युनतम सेवा मापदण्डसँगै कार्यान्वयन गर्दै लैजानुका साथै डिजिटल प्रविधि मार्फत सञ्चालनमा रहेको स्वास्थ्य संस्थाको सेवा प्रवाहलाई थप व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ।
- निर्माणधिन १५ शैयाको आँधीखोला आधारभूत अस्पताल भवन निर्माण सम्पन्न गराई अस्पताल सञ्चालन कार्यविधि बमोजिम हाल प्रवाह भएको सेवामा x-ray, video x-ray थप गरी नयाँ भवनबाट सेवा प्रवाह सञ्चालनका लागि प्रयत्न गरिनेछ।
- सार्वजनिक स्थलमा धुम्रपान तथा सुर्ती सेवन गर्न नपाउने अत्यन्त जरुरी सूचना सहित सुर्तीजन्य पदार्थ तथा मदिरा नियन्त्रण एवम् नियमन कार्यलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गरिनेछ।

- पुरानो र क्षतिग्रस्त अवस्थामा रहेको सेतिदोभान स्वास्थ्य चौकीलाई उचित स्थानमा स्थानान्तरण गरिनेछ।
- गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको पहुँच र उपयोगमा सुधार ल्याउन समतामुलक स्वास्थ्य बीमाको विविद्यिकरणको माध्यमवाट स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चितताको लागि आँधीखोला आधारभूत अस्पताललाई विमाको प्रथम सम्पर्क केन्द्र बनाई बीमा स्वास्थ्य सेवा समेत संचालन गर्न प्रयत्न गरिनुका साथै प्रत्येक वडामा बीमा सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- निस्वार्थ रुपमा स्वयंम सेवक भई दैनिक तथा मासिक स्वास्थ्य सेवाका विभिन्न कार्यक्रमलाई सहज रुपमा कार्यसम्पादन गर्न सहयोग गर्ने महिला सामुदायीक स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरुलाई प्रदान गरिदै आएको प्रोत्सानलाई निरन्तरता दिँदै डिजिटल प्रविधिसँग आवद्ध गराईनेछ।
- "शुद्ध खानेपानी, स्वस्थ नागरिक" कार्यक्रम अन्तर्गत खानेपानी गुणस्तर सर्भिलेन्स केन्द्र स्थापना गरिनेछ।
- जनचेतनामुलक सूचना तथा सञ्चार सामग्री, व्यवहार परिवर्तन, सञ्चार तथा परामर्श सेवा स्वास्थ्य प्रबर्दन सेवा मार्फत सूचित गरिनेछ।
- वैकल्पिक चिकित्साको लागि नागरिक आरोग्य सेवा सहित आयुर्वेद तथा आयुर्वेदीय स्वस्थ जीवनशैली अनुरुपको नागरिक वनाउन विद्यालय आयुर्वेद तथा योग शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- सामान्य आकस्मिक उपचार व्यवस्थापनका लागि स्वास्थ्यकर्मीलाई दक्ष गराई सर्पदंश उपचार केन्द्रको विस्तार साथै आकस्मिक सेवालाई व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ।
- जेष्ठ नागरिकको स्वास्थ्य समस्या समयमै पहिचान र उपचारको दायरामा ल्याउन श्रवणकुमार जेष्ठ नागरिक गाउँघर स्वास्थ्य क्लिनिकलाई स्वास्थ्य प्रबर्धन सेवाको रुपमा व्यवस्थित गरि प्रदान गरिएका सेवाको अभिलेख चुस्त दुरुस्त वनाईनेछ।
- गैर सरकारी तथा सरकारी संस्थाको साझेदारी तथा समन्वयमा निःशुल्क दन्त परीक्षण, बृहत स्वास्थ्य शिविर र आँखा परीक्षण स्वास्थ्य शिविर संचालनमा ल्याइनेछ।
- सरुवा रोग वा विपदजन्य अवस्थाको रोकथाम, नियन्त्रण र व्यवस्थापनलाई प्राथमिकताका साथ समन्वय र सहकार्यमा रोकथाम गरिनेछ।
- एकिकृत दिगो विकासका लक्ष्य हासिल गर्न सरकारी, गैरसरकारी, निजी र सामुदायिक क्षेत्रसँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ।
- सरकारी स्वास्थ्य संस्था, निजि क्लिनिक, फार्मेसीको दर्ता, अनुमति तथा नविकरण र नियमन गर्ने कार्यलाइ निरन्तरता दिइनेछ।
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको प्रभावकारिताका लागि स्वास्थ्यकर्मीको क्षमता अभिवृद्धि, सहयोगात्मक सुपरीवेक्षण, अनुगमन मुल्याङ्कन तथा अन्य विविध कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

३. खानेपानी

- स्वच्छ र गुणस्तरीय खानेपानी सेवाको उपलब्धता सुनिश्चित गरिनेछ।

- खानेपानी र सरसफाइ क्षेत्रमा दिगो विकासका लक्ष्य हासिल गर्नका लागि लगानी वृद्धि, सेवा दक्षता, प्रभावकारिता र सुशासन कायम गर्न प्रयत्न गरिनेछ।
- निर्माण सम्पन्न भएको खानेपानी तथा सरसफाई स्वच्छता सम्बन्धी NWASH प्लान बमोजिमका कार्यक्रम तय गरि लागू गरिनेछ।
- प्राकृतिक विपद् प्रभावित तथा अधुरा खानेपानी आयोजनाको निर्माण, मर्मत र सञ्चालन गरी शुद्ध खानेपानीको पहुँच पुर्याइनेछ।
- जलाशययुक्त खानेपानी आयोजना र भूमिगत पानी स्रोतको पुनर्भरणलाई प्राथमिकता दिइनेछ।
- गाउँपालिका र उपभोक्ताको सह लगानीमा खानेपानी र सरसफाइका आयोजना एकीकृत रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।
- खानेपानीका श्रोतको क्षमता नक्साङ्कनका लागि पूर्व सम्भाव्यता अध्ययन गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ।
- दिगो विकासका लक्ष्य पूरा गर्नका लागि स्वच्छ पानी र सरसफाइ कार्यक्रमलाई खानेपानी आयोजनाको अभिन्न अङ्गको रुपमा सञ्चालन गरिनेछ। गाउँ क्षेत्रको सरसफाइ कार्यलाई तीव्रता र निरन्तरता दिइनेछ।

४. ज्येष्ठ नागरिक

- ज्येष्ठ नागरिकको संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा लाई प्रभावकारी बनाउँदै विशेष सम्मान र हेरचार गर्ने परिवारलाई प्रोत्साहित गर्ने निति अवलम्बन गरिनेछ।
- जेष्ठ नागरिकमा रहेको ज्ञान, सीप क्षमता र अनुभवलाई सदुपयोग गरी श्रद्वा, आदर र सद्भाव अभिवृद्धि गरिनेछ।
- ज्येष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र/पार्क स्थापना कार्यक्रम संचालन गरी ज्येष्ठ नागरिकको सीप पहिचान गरी आयआर्जन गर्न पहल गरिनेछ।

५. महिला, दलित तथा जनजाति

- लैङ्गिक हिंसा तथा महिलालाई गरिने दुर्व्यवहार रोकी समतामूलक समाज निर्माण गर्नको लागि हिंसा तथा दुव्यर्बहार प्रति शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गर्दै अभिमुखीकरण र प्रचारप्रसारका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- महिलाको सीप, क्षमता र दक्षता अभिवृद्धि गरि आय आर्जनमा वृद्धि गर्नका लागि आधुनिक सीप तथा तालिम सम्वन्धी एकीकृत कार्यक्रम सञ्चालनलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- राजनैतिक, प्रशासनिक, सामाजिक, आर्थिक क्षेत्रमा महिला, दलित र जनजातिहरुको अर्थपूर्ण र सार्थक सहभागितालाई वृद्धि गर्न विभिन्न क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- कार्यस्थलमा हुने लैङ्गिक हिंसा तथा दुव्यर्बहारलाई न्यूनीकरणको लागि नीतिगत र संस्थागत संयन्त्रको व्यवस्था गरिनेछ।

- ❖ आमा समुहको संस्थागत क्षमता विकास गरी टोल वस्तीमा सृजनात्मक, रचनात्मक क्रियाकलापहरु संन्चालन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- ❖ लैङ्गिक हिंसा निवारण कोषको स्थापना गरी समाजमा लैङ्गिक आधारमा हुने भेदभाव तथा हिंसाजन्य गतिविधिलाई निरुत्साहित गर्न र पिडितको उद्धार, अल्पकालीन बसोवास जस्ता कार्यक्रम संचालनमा ल्याईनेछ ।
- ❖ सामाजिक विभेद विरुद्धको जनचेतनाको लागि प्रभावकारी अभियान संन्चालन गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ❖ महिला, दलित तथा जनजाति र विपन्न समुदायको सरकारी सेवाप्रति आकर्षण गर्न लोक सेवा आयोग तथा शिक्षक सेवा आयोग लगायतका तयारी कक्षा सञ्चालन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- ❖ गाउँपालिका भित्रका सवै प्रकारका पूर्वाधार र कार्यक्रमलाई महिलामैत्री बनाउँदै लगिनेछ ।
- ❖ राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय अभियानका कार्यक्रमलाई बिभिन्न समुदाय केन्द्रित गरी निरन्तर कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ❖ दलित समुदायको भावनालाई उच्च सम्मान गर्दै जातिय बिभेदको अन्त्य गर्नका लागि सचेतनामुलक कार्यक्रम गरिनेछ । साथै जातिय भेदभाव अन्त्य गर्ने लक्ष्य पूरा गर्न बिशेष अवसरमा सार्वजनिक विदाको प्रवन्ध गरिनेछ ।

६. बालबालिका

- ❖ बालबालिका माथि भेदभाव, यातना, दुव्यर्बहार तथा जोखिमबाट मुक्त गराउन बनेका नीतिगत र संस्थागत संरचनालाई शसक्त बनाउँदै लगिनेछ ।
- ❖ बालमैत्री स्थानीय शासनको प्रवर्द्धन गर्दै अन्तराष्टिय बालअधिकार सम्बन्धी महासन्धी एवं राष्ट्रिय नीतिले समेत निर्देश गरेको बाल बचाउ, बाल संरक्षण, बाल विकास र बाल सहभागिताको अधिकारलाई सुनिश्चित गर्दै बालबालिकाको शैक्षिक बौद्धिक साथै नेतृत्व विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ बालवालिकाको श्रृजनात्मक क्षमता अभिवृद्धि र मनोरञ्जनका लागि “एक वडा एक बाल उद्यान पार्क”को अवधारणालाई अगाडि बढाईनेछ ।
- ❖ आपतकालीन बालउद्धार कोष स्थापना गरी दुव्यर्बहार पिडित बालबालिकाको उद्धार कार्यमा सहयोग गरिनेछ ।
- ❖ अभिभावकविहिन बालबालिकाको संरक्षणको लागि विशेष व्यवस्था गरिनेछ ।
- ❖ बालबालिकाको तथ्याङ्ग संकलन तथा अद्यावधिक कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ❖ बालबालिकाभित्र रहेको विशेष खालको प्रतिभालाई विकास गर्नको लागि “एक विद्यालय, एक प्रतिभा कार्यक्रम” सञ्चालनमा ल्याईनेछ ।
- ❖ स्थानीय बालमैत्री कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै सवै प्रकारका पूर्वाधार र कार्यक्रमलाई बालमैत्री बनाउँदै लगिनेछ ।

७. अपाङ्गता भएका व्यक्ति

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको पहिचान गरी परिचय-पत्र वितरण र उनीहरुको क्षमता पहिचान गरी विभिन्न निकायहरुको समन्वयमा आयमूलक कार्यमा संलग्न गराई जिवनयापनमा टेवा पुग्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको दैनिक जिवनयापनमा सहजता प्रदान गर्न आवश्यक सहायक सामग्री वितरण गरिनेछ ।
- आफ्नो हेरचाह आफैँ गर्न नसक्ने वा श्रम गर्न नसक्ने अशक्त तथा असहाय अपाङ्गता भएका व्याक्ति, महिला, बालबालिकाको पहिचान गरी सामाजिक संरक्षणको व्यवस्था गरिनेछ ।
- शारिरिक, मानसिक, बौद्धिक रुपमा फरक क्षमता भएका व्यक्तिको समाजमा सम्मानजनक ढंगले जीवनयापन गर्ने वातावरण तयार गरिनेछ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्ति बिरुद्व हुने भेदभाव अन्त्य गरि, राजनैतिक, आर्थिक सामाजिक तथा सास्कृतिक अधिकारको सम्मान, संरक्षण र सम्वर्धन गर्नका लागि नीतिगत र संस्थागत संरचनाको व्यवस्था गरिनेछ ।
- सबै प्रकारका पूर्वाधार र कार्यक्रमलाई अपाङ्गमैत्री बनाउदै लगिनेछ ।
- अपाङ्गता भएका व्याक्तिलाई आयआर्जन र क्षमता बिकासका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।अपाङ्ग परिचयपत्र वितरण कार्यलाई डिजिटल प्रविधिमार्फत गरिनेछ ।

८. युवा तथा खेलकुद

- युवालाई आर्थिक र सामाजिक रूपान्तरणको बाहकका रूपमा परिचालन गरिनेछ ।
- युवाको शारीरिक र मानसिक विकासको लागि नियमित रुपमा खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना गरिनेछ।
- सङ्घ, प्रदेश, स्थानीय तह र खेल सँग सम्वद्ध संस्थाहरुसँगको सहकार्यमा स्पोर्ट्स स्कुल कार्यक्रम सुरु गरिनेछ ।
- विद्यालय तहदेखि खेलकुद तालिम, प्रशिक्षक र खेलाडी प्रोत्साहनका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ
- युवाको शारीरिक र मानसिक स्वास्थलाई सन्तुलित बनाउँदै समाजमा सकरात्मक सोचको विकास गर्ने अभिप्राय स्वरुप खेल खेल्ने व्यक्ति, समाज र सिंगो गाउँपालिकाको गौरब बढाउन खेलकुदका कार्यक्रमलाई अगाडि वढाइने छ ।
- पालिकास्तरीय युवा तथा खेलकुद विकास समिति गठन गरी युवालाई खेलकुदमा आबद्ध गर्दै गाउँपालिकाको सम्मान अभिवृद्धि गरिनेछ ।
- गाउँपालिका स्तरीय खेल मैदान निर्माण कार्यलाई विशेष प्राथमिकतामा राख्दै जग्गा प्राप्तिको लागि पहल गरिनेछ ।

- ❖ "स्वास्थ्यका लागि खेलकुद, राष्ट्रका लागि खेलकुद" भन्ने नारालाई आत्मसात् गर्दै गाउँपालिका भित्रका विद्यार्थी तथा युवा लक्षित अध्यक्ष कप, राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गर्दै खेलाडि प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।

९. रोजगारी

- ❖ रोजगार कार्यक्रमलाई सीपयुक्त दक्ष जनशक्ति, रोजगारीको क्षेत्र र रोजगारसँग सम्बन्धित अन्य कार्यक्रमसँग आवद्ध गरी कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजनालाई अभियानको रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।
- ❖ रोजगारीका पर्याप्त अवसर सिर्जना गरी उपलब्ध जनशक्तिको महत्तम उपयोग गर्दै आर्थिक विकासमा योगदान पुर्याउन आयोजनाहरुको निर्माण श्रममूलक प्रविधीको प्रयोगबाट गरिनेछ।
- ❖ रोजगारी सृजना तथा आयआर्जन र उत्पादनमुलक कार्यका लागि सम्बन्धित निकायसँग आवश्यक समन्वय, साझेदारी र सहकार्य गरिनेछ।
- ❖ रोजगार आयोजना संचालन गर्नका लागि साझेदारी गरी संचालन गरिनेछ।
- ❖ वैदेशिक रोजगारीलाई थप व्यवस्थित, मर्यादित एवं भरपर्दो बनाउन वैदेशिक रोजगारमा जाने श्रमिक तथा कामदारको व्यक्तिगत श्रम स्वीकृति तथा पुनः श्रम स्वीकृतिको अनलाइन आवेदन एवं वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- ❖ आन्तरिक रोजगार प्रबर्द्धनका लागि वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुलाई उद्यमशिलता प्रबर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।

१०. सुरक्षित आप्रवासन (सामी) कार्यक्रम

- ❖ "स्वदेशमै रोजगारी गरौं, बिदेश जानु नै पर्ने भए सीप, तालिम लिएर मात्रै वैदेशिक रोजगारीमा जाऔं" भन्ने मूल नारालाई आत्मसात गरी सुरक्षित वैदेशिक रोजगारको वातावरण तयार गरिनेछ।
- ❖ वैदेशिक रोजगारलाई सुरक्षित, मर्यादित र व्यवस्थित बनाउन स्थानीय कार्यविधि संशोधन र तर्जुमा गरिनेछ।
- ❖ राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय श्रम बजारका मागअनुसार सीपयुक्त जनशक्ति तयार गर्न हाम्रो भूमिका विस्तार गरिनेछ।
- ❖ बैदेशिक रोजगारीमा जान चाहाने युवायुवतिलाई लक्षित गरी समुदाय अभिमुखिकरण कार्यक्रमलाई वस्तीस्तर सम्म विस्तार गरिनेछ।
- ❖ मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी छुट्टै हेल्पडेस्क स्थापना गरी निःशुल्क हेल्पलाईन नं. मार्फत सेवा उपलब्ध गराईनेछ।

- ❖ बैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएकाको सीप पूँजी र प्रविधिको उच्चतम प्रयोग गरी आर्थिक वृद्दिमा टेवा पुर्याइनेछ । त्यसका लागि आवश्यक कार्यक्रम तथा नीतिको व्यवस्था गरि राष्ट्रिय रोजगार कार्यक्रम, कृषि सेवा, पशु सेवा र उद्यम बिकास कार्यक्रमसँगको समन्वयमा एकीकृत कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्ति तथा उनीहरुका परिवारका सदस्यहरुमा देखापर्ने मानसिक स्वास्थ्य तथा मनोसामाजिक समस्याको जोखीम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको लागि विद्यालय र समुदायस्तरमा स्वास्थ्य संस्थाको समन्वयमा मनोसामाजिक परामर्श कक्षा नियमित रुपमा सञ्चालन लाई निरन्तता दिईनेछ ।
- ❖ वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त विप्रेषणको उपयोगका लागि वित्तिय साक्षरता र मनोसामाजिक परामर्श कार्यक्रम निरन्तरता दिईनेछ ।
- ❖ वैदेशिक रोजगारीमा रहेका घरपरिवारको लागि अनिवार्य पासवुकको ब्यबस्था गरी बचत वृद्धि योजनामा सहभागि गराउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ❖ वैदेशिक रोजगारीको क्रममा विदेशी भुमीमा समस्यामा परेका नेपालीको उद्धार, राहात, कानुनी सहायता र स्वदेश फिर्ती लगायतका विषयमा राहात, उद्धार र पुर्नस्थापनाका लागि सहजीकरण गरिनेछ ।

ग. भौतिक पूर्वाधार क्षेत्र

१. सडक

- ❖ पुतलीखेत-कार्कीनेटा सडक स्तरोन्नतिको कार्यलाई समन्वयात्मक रुपमा अगाडि बढाईनेछ ।
- ❖ गाउँपालिकाभित्र संचालन गरिने योजनाहरुमा जनताको सक्रिय सहभागितालाई अभिवृद्धि गराउन लागत सहभागिता अवधारणालाई निरन्तरता दिई थप प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- ❖ पालिका भित्र रहेका सडकहरुलाई थप स्तरोन्नति गरी नयाँ ट्र्याक खोल्ने सडकका हकमा निश्चित मापदण्ड बनाई लागू गरिने नीति लिईनेछ ।
- ❖ नमुना सडक निर्माणको कामलाई यस बर्ष पनि निरन्तरता दिईनेछ ।
- ❖ गाउँपालिकाको केन्द्रबाट पालिकाभित्रका स्वास्थ्य संस्था, विद्यालय, सरकारी निकाय र मतदान केन्द्रमा पुग्ने ठाउँमा पुग्ने सडकहरुलाई स्तरउन्नत्ति तथा कालोपत्रे गर्न प्राथमिकता दिईनेछ ।
- ❖ सार्वजनिक सडकको दायाँबायाँ बायो-ईन्जिनियरिङ प्रविधिको प्रयोग गरि भू-क्षय नियन्त्रण तथा रोकथाम गरिनेछ ।
- ❖ सडक निर्माणका काममा कम्तीमा ५० प्रतिशत स्टक्चरको काम गर्ने नीति अवलम्बन् गरिनेछ ।
- ❖ सडक यातायात गुरुयोजनाले निर्धारण गरेको मापदण्ड लागू गरिनेछ र आवश्यकता अनुसार बिस्तृत परियोजना प्रतिबेदन तयार गरि प्रदेश र केन्द्रसँगको सहकार्यमा सडकको स्तरोन्नति गर्न पहल गरिनेछ ।
- ❖ अत्यावश्यक स्थानमा नया झोलुङ्गेपुल निर्माण गर्न पहल गरिनेछ साथै सञ्चालनमा रहेका झोलुङ्गे पुललाई आबश्यकता अनुसार मर्मत सम्भार गरिनेछ ।

- RMTMP (RURAL MUNICIPALITY TRANSPORTATION MASTER PLAN) ले तोकेको मापदण्ड अनुसार जग्गाको लगत कट्टा गर्नका लागि पहल गरिनेछ ।
- कन्टिन्जेन्सी तर्फको रकमबाट कम्तीमा बीस प्रतिशत रकम आकस्मिक कोषमा जम्मा गरी आवश्यकताका आधारमा खर्च गरिने नीति लिईनेछ ।
- उपभोक्ता समितिद्वारा संचालन गरिने आयोजनाहरु हरेक वर्षको फाल्गुन मसान्त भित्रै सम्पन्न गराउने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- मूल सडकबाट छुट्टिने शाखा सडकको मर्मत सम्भार तथा स्तरोन्नति गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

२. बस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण

- जनताको जिउधन र सुरक्षा प्रत्याभूति गराउन सुरक्षा संयन्त्रलाई प्रभावकारी बनाउन मागका आधारमा आवश्यक कार्य गर्न पहल गरिनेछ ।
- अति विपन्न नागरिकको सुरक्षित आवासको हकलाई प्रत्याभूत गराउन आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ।
- साना बजारलाई व्यवस्थित बनाउन भित्री सडकको स्तरोन्नति गर्न पहल गरिनेछ ।
- प्रमुख प्रशासकीय भवन तथा अन्य सरकारी भवनलाई बालमैत्री, ज्येष्ठनागरिक मैत्री तथा अपाङ्ग मैत्री बनाउन पहल गरिनेछ ।
- सडक दायाँबायाँका अतिक्रमित भवन तथा टहराहरु सम्बन्धित सडकको मापदण्ड अनुसार हटाउन पहल गरिनेछ ।
- भूमिहीन दलित, सुकुम्वासी र अव्यवस्थित बसोवासीको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- आइटी-आधारित भू-सूचना प्रणाली स्तरोन्नति गरी सेवा प्रवाहमा सुधार गरिनेछ ।
- भूमिको उचित प्रयोग गर्न भू-उपयोग योजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।

३. उर्जा र बैकल्पिक उर्जा

- राष्ट्रिय प्रसारण लाईनबाट मुख्य मुख्य बजार केन्द्रमा सडक बत्ती जडान गर्ने कार्यलाई अगाडि बढाईनेछ।
- जैविक रुपमा रहेको बायोग्याँस, गोबरग्याँस लगायतका स्थानीय साधन श्रोतलाई परिचालन गरी बैकल्पिक उर्जा उत्पादनका लागि कार्यक्रम सञ्चालन गर्न पहल गरिनेछ ।
- सौर्य सडक बत्तीको जडान कार्यलाई साझेदार संस्थाहरुसँगको सहकार्यमा निरन्तरता दिईनेछ ।
- मानवीय स्वास्थ्य तथा पर्यावरणीय स्वच्छता कायम गर्न सुधारिएको चुल्हो तथा विद्युतीय ईन्डक्सन चुल्होको प्रयोग गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- बिद्युत प्रसारण लाईनको मापदण्ड बमोजिम झाडी फडानी कार्यलाई निरन्तरता दिँदै बिद्युत आपूर्तिलाई सहज बनाईनेछ ।

घ. वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

१. वन

- ❖ दिगो वन व्यवस्थापनमा आधारित भई वनको संरक्षण र संवर्धन गर्दै वन स्रोतको उचित उपयोग गरिनेछ ।
- ❖ सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहलाई सुचीकरण गरी कार्ययोजना बमोजिम काम गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- ❖ वन पैदावारको उचित प्रयोगवाट आन्तरिक आपूर्ति, रोजगारी सिर्जना र आयात प्रतिस्थापनमा जोड दिइनेछ ।
- ❖ सामुदायिक वनको सुदृढ व्यवस्थापन गर्दै वन आधारित स्रोतको उचित उपयोग गरिनेछ ।
- ❖ वन तथा वन्यजन्तु संरक्षण, दिगो वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन तथा उपयोग र वातावरणीय सेवाको उपलब्धताका लागि समुदायमा आधारित वन व्यवस्थापनलाई सबल बनाउँदै लगिनेछ ।
- ❖ सामुदायिक वन क्षेत्रमा चिराईतो, तेजपत्ता, अम्रिसो, कुरिलो, लप्सी, टिमुर, वेतवाँस जस्ता विभिन्न प्रजातिका रुखविरुवा एवं जडिबुटीलाई आधार मानी व्यवसायिक खेती प्रबर्द्धन गर्ने र सामुदायिक वन र निजी वनलाई गोडमेल तथा काँटछाँट गरी वन क्षेत्रमा रहेको गैरकाष्ठ वन पैदावर जस्तैः पात पतिङ्गरमा आधारित लघु उद्यम विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ निजी वनको प्रबर्द्धनका लागि साझेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । स्थानीय पर्यटन व्यवसायलाई प्रबर्धन गर्न सामुदायिक वन क्षेत्रमा पर्या-पर्यटन प्रबर्द्धन गरिनेछ ।
- ❖ निजी वन क्षेत्र र निजी जग्गामा रहेका कु-काठ हटाई उत्पादनयोग्य जमिनको बढोत्तरी गरी समुदायको आयआर्जन बिस्तारका लागि कृषि र फलफुल उत्पादनका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ सडक क्षेत्रको सौन्दर्य बढाउन बृक्षारोपण र सम्पन्न भएका योजनाहरुमा रंगरोगन लगायतका कामलाई अगाडी बढाईनेछ ।
- ❖ सामुदायिक वन क्षेत्रमा निश्चित मापदण्ड र अनुगमन प्रणालीको कार्यबिधि अपनाई परीक्षणका रुपमा हरिण, मृग, बदेल, कालिज जस्ता वन्यजन्तु र पन्छीहरुको नियन्त्रित व्यवसायिक पालन शुरु गरिनेछ ।
- ❖ वन क्षेत्रमा मानव-प्रकृति सहअस्तित्व कायम गरि कृषि हानिकारक जीवजन्तुको व्यवस्थापनमा समन्वय गरिनेछ ।

२. वातावरण

- ❖ एकीकृत जलाधार व्यवस्थापनमार्फत पानी सञ्चय, भूक्षय नियन्त्रण र क्षतिग्रस्त भूमिको पुनर्स्थापनामा जोड दिइनेछ ।
- ❖ बातावरणीय अध्ययन तथा मूल्याङ्कन प्रक्रिया सरल बनाइनेछ ।
- ❖ जलस्रोतको दिगो उपयोग, भूमिगत जल पुनर्भरण, ताल तलैया संरक्षण र जलाशय निर्माणमा जोड दिइनेछ।

- ❖ नवनिर्मित सडक संरचनाको कारणले साविकका गन्तब्यहरु परिवर्तन भई रहेको हुँदा नयाँ गन्तव्यमा यात्रु प्रतिक्षालय र चौतारी निर्माणको काम गरिनेछ ।बर पिपल रहेका चौतारीको संरक्षण र विस्तार गर्ने नीति लिईनेछ ।
- ❖ पारिस्थितिक प्रणालीलाई दिगो व्यवस्थापन गर्न मौजुदा ताल तलैया, पोखरी, कुवाहरुको संरक्षण र विस्तार गर्ने नीति लिईनेछ । नवनिर्माणको कार्यक्रमलाई समेत प्राथमिकतामा राखी पोखरी पुर्नभरणको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ❖ प्राकृतिक वातावरणको संरक्षण, पुनस्थापना र दिगो उपयोगमा जोड दिइनेछ ।
- ❖ वातावरणमैत्री स्थानीय शासन कार्यक्रम सञ्चालन गरी गाउँपलिका भित्र सञ्चालन गरिने योजनालाई वातावरणमैत्री बनाइनेछ ।
- ❖ तहगत सरकारको समन्वयमा सरसफाई स्वच्छता सम्बन्धी कार्यक्रमलाई अभियानको रुपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ जलवायु परिवर्तनका असर र प्रभावलाई सामना गर्न उत्थानशीलतामा वृद्धि गर्न स्थानीय जलवायु परिवर्तन अनुकुलन योजना निर्माण गरिनेछ ।
- ❖ जलमुनिको जीवन, जलचर प्रणाली र पारिस्थितिक प्रणालीको सन्तुलन कायम राख्न आँधीखोला लगायत अन्य सहायक खोलाहरुमा समेत माछाका भुराहरु छोड्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

३. फोहोरमैला व्यवस्थापन

- ❖ फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी नीतिगत ब्यवस्था गरी कार्यान्वयनका लागि आवश्यक संस्थागत संयन्त्र स्थापना गरिनेछ ।सोका लागि अन्तरस्थानीय तह समन्वय तथा सहकार्य वढाईनेछ ।
- ❖ फोहोरमैलाको दिगो र प्रभावकारी व्यवस्थापनका लागि स्थानीय जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, आमा समूह, टोल विकास संस्था युवा क्लव र विद्यालयसँग सहकार्य गरि स्थानीय स्तरमा महशुस गरिने खालका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ र फोहोरलाई कुहिने र नकुहिने गरी बर्गीकरण गर्न सचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ फोहोरमैलालाई कच्चा पदार्थको रुपमा प्रयोग गर्ने व्यवसायलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।सोका लागि अध्ययन कार्यदल गठन गरी आबश्यक कार्ययोजना वनाई लागू गरिनेछ ।
- ❖ फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि संकलन तथा प्रशोधन केन्द्र स्थापनार्थ आवश्यक पुर्वाधार तयार गर्न प्रयत्न गरिनेछ ।
- ❖ आँधीखोलाको सभ्यतालाई अच्छुण राख्न समुदायलाई उत्प्रेरित गरी बृहत आँधीखोला सरसफाई अभियान सञ्चालन गरिनेछ । स्थानीय खोला, खोल्सीहरुमा समुदायको अगुबाईमा सरसफाई सम्वन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

४. विपद व्यवस्थापन

- ❖ विपदका समयमा तत्काल आईपर्ने समस्या समाधानका लागि घटनास्थलमा खर्च गर्न सकिने विपद व्यबस्थापन कोषलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- ❖ जलवायु अनुकुलन तथा विपद व्यवस्थापनका क्रियाकलापलाई एकिकृत गरी विपद व्यवस्थापनमा सूचना प्रबिधिको प्रयोगलाई बढाउँदै सूचना संकलन र सम्प्रेषण प्रणाली सञ्चालनमा ल्याईनेछ ।
- ❖ बाढी, पहिरो, भूकम्प, आगलागि जस्ता प्राकृतिक तथा मानवीय विपत्तिमा आवश्यक पूर्व सावधानी अपनाउँदै राहत, उद्दार र पुर्नस्थापनाका कार्यक्रमलाई मौजुदा साधन स्रोतको अधिकतम परिचालन गरी निरोधात्मक र उपचारात्मक उपायहरु प्रवर्दन गरिनेछ । जसका लागि अन्तर-पालिका, सरकारी तथा गैरसरकारी निकाय विच समन्वयात्मक ढंगले कार्यक्रम र स्थानीय एकिकृत आकस्मिक सेवा सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ संघ, प्रदेश र अन्तरपालिका समन्वयमा विपद पूर्बतयारी,जोखिम आकलन,विपद पूर्बचेतावनी, विपद प्रतिकार्यको तयारी तथा विपद न्यूनिकरण र पुनर्लाभिका क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्न बिद्यमान संरचनालाई थप चुस्त र सुदृढ बनाईनेछ ।
- ❖ जलाधार क्षेत्र र तटीय क्षेत्र व्यवस्थापनका लागि तटबन्ध लगाई जोखिम नियन्त्रण गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ । बाढी पहिरो लगायत जलवायुजन्य जोखिममा रहेका बस्ती तथा बिस्थापित परिबारलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्न पहल गरिनेछ ।
- ❖ मुख्य तथा सहायक खोलाहरूमा नदीजन्य पदार्थको अनियन्त्रित दोहन रोक्न, जथाभावी उत्खननबाट हुन सक्ने प्राकृतिक, भौतिक तथा मानबीय क्षतिलाई न्युनीकरण गर्न उक्त पदार्थको दिगो, नियमित र सहज आपूर्ति सुनिश्चितता कायम गर्न पहल गरिनेछ ।

ङ. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

१. क्षमता विकास

- ❖ टोल विकास संस्था र आमा समूह, युवा क्लब, बालक्लब, अपाङ्गता भएका व्याक्ति तथा विपन्न वर्गहरुको क्षमता विकास गर्दै उद्यमशील कार्यक्रमहरुमा लाग्न उत्प्रेरित गरिनेछ ।
- ❖ जनप्रतिनिधि, शिक्षक, राष्ट्रसेवक कर्मचारीको क्षमता विकासका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- ❖ क्षमता विकास योजना अनुसारको कार्यक्रमहरुलाई कार्यान्वयनमा लगिनेछ ।
- ❖ टोल विकास संस्थाका पदाधिकारी र उपभोक्ता समितिलाई क्षमता एवं नेतृत्व विकासका अवसर सिर्जना गर्न बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।

२. सार्वजनिक जग्गा संरक्षण

- ❖ सार्वजनिक जग्गाहरुको संरक्षणको लागि विशेष पहल गरिनेछ ।
- ❖ सार्वजनिक जग्गामा बनेका घर भवन सटर टहरा घुम्तीहरुलाई गाउँपालिका अन्तर्गत स्रोत वृद्धीको दायरामा ल्याईने नीति लिईनेछ ।
- ❖ भूमिको व्यवस्थित उपयोग गर्नको लागि भू-उपयोग नीतिलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ❖ जग्गा प्रशासन सम्बन्धी कार्यमा प्राविधिक रुपमा सहयोग गर्नको लागि जनशक्ति व्यवस्थापनको कार्य अगाडी वढाईनेछ ।

३. सूचना तथा संचार प्रविधि

- ❖ आर्टिफिसियल ईन्टेलिजेन्स (AI) जस्ता नवीनतम सूचना प्रविधीको अधिकतम प्रयोग गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ❖ सामाजिक संजालको संचालन र प्रयोगलाई प्रभावकारी बनाउन सूचना प्रविधी तथा साईबर सेक्युरिटी (Cyber Security) सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ❖ गाउँपालिकाको विद्युतिय तथ्यांकको सुरक्षा गर्दै सार्वजनिक स्थानमा फ्री वाईफाई जोन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ❖ गाउँपालिकाले सम्पादन गरेका कार्य पारदर्शी बनाउन वेबसाइटमा प्रविष्टि गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिँदै विद्युतिय शासनको महत्वपूर्ण साधनको रूपमा तयार गरिएको आँधीखोला गाउँपालिकाको एन्ड्रोइड एप्लिकेसन प्रयोग गरी आम नागरिकमा सूचनाको पहुँच विस्तार गरिनेछ ।
- ❖ पालिका तथा अन्तर्गतका सबै कार्यालयहरूलाई इन्टरनेटको माध्यमबाट Networking गर्दै E-governance सेवा प्रवाह गर्न पालिका कार्यालय लगायत वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था र माध्यमिक विद्यालयमा इ-हाजिरीको जडान गरी गाउँपालिकाबाट निगरानी गरिनेछ ।
- ❖ सहज सूचनाको पहुँच अभिबृद्धिका लागि सरोकारबालाको सहकार्यमा आवश्यक स्थानहरुको पहिचान गरी नेटवर्क टावरहरुको स्थापना गर्नका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- ❖ गाउँपालिका भित्र रहेका सम्पूर्ण घरधुरीलाई डिजिटलाईज्ड तरिकाले सूचीकरण गर्न आँधीखोला गाउँपालिकाको डिजिटल भिलेज प्रोफाईल तयार गरिनेछ साथै नागरिक बडापत्रलाई प्रविधीमैत्री बनाईनेछ।
- ❖ बजार क्षेत्रमा हुने सडक दुर्घटना, चोरी डकैती लगायतका अपराधिक क्रियाकलापको प्रत्यक्ष निगरानीका लागि मुख्य बजार केन्द्रमा सि सी टि भि जडान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ❖ विद्युत आपूर्ति नभएको समयमा सेवा प्रवाह अवरुद्ध नहोस् भन्नको लागि Power Backup नियमित मर्मत सम्भार गरिनेछ ।
- ❖ पालिकाभित्र रहेका महत्वपूर्ण ऐतिहासिक, धार्मिक र पर्यटकीय स्थलहरुको जानकारी सहितको पम्पलेट, बुकलेट, ब्रोसर, म्याप बुक र वृत्तचित्र निर्माण गरी प्रचारप्रसार एवं प्रवर्धन गरिनेछ ।

- सवै टोल, बस्ती र व्यक्तिको घरको परिचय सजिलै सँग जानाकारी गराउन Street No. र घर नम्बर राखिनेछ ।

४. पेश्की र बेरुजु फछर्यौट

- आर्थिक प्रशासनको वैज्ञानिक व्यवस्थापन गरी लेखापालनलाई मितव्ययी र प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- सार्वजनिक खर्चको मितव्ययितालाई विशेष ग्राहयता दिइनेछ । देशको विद्यमान स्थितिलाई मध्यनजर राख्दै सार्वजनिक खर्च कम गरी चालु खर्च घटाईने र लेखा प्रणाली लाई सूत्र प्रणाली अन्तर्गतको सफ्टवेयर मार्फत व्यवस्थित गर्ने कामलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- चेक मार्फत हुने भुक्तानीलाई डिजिटलाईज्ड गर्दै EFT (Electronic Fund Transfer) मार्फत भुक्तानी प्रक्रियालाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

५. सेवा प्रवाह

- सम्पूर्ण आर्थिक, सामाजिक, भौतिक, साँस्कृतिक लगायत समग्र आँधीखोलाको विकासमा गरेका रचनात्मक, सृजनात्मक र नियमित कामको अपनत्व पूर्ण रुपमा ग्रहण गर्दै एकमुष्ठ संगालोको रूपमा आँधीखोला गाउँपालिकाको उपलब्धि मापन वार्षिक श्वेतपत्र प्रकाशन गरिनेछ ।
- स्थानीय तहमा सुशासन प्रबर्द्धन गर्नका लागि साधन श्रोतको उपलब्धता मार्फत गुनासो सुनुवाई अधिकारीको प्रभावकारिता अभिवृद्धिमा जोड दिइनेछ ।
- सेवा प्रवाहलाई चुस्त पारदर्शी एवं जवाफदेही बनाउन घुम्ती सेवा, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण लगायत अन्य सेवाग्राहीमैत्री कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- योजना, कार्यक्रम तथा गाउँपालिका अन्तर्गतका बिषयगत निकायहरूको काम कारवाहीलाई प्रभावकारी एवं गुणस्तरीय बनाउनका लागि अनुगमन तथा मुल्याङ्कन कार्यलाई नियमित संयन्त्रको रूपमा विकास गरी पूर्ण क्रियाशिल तुल्याइने छ ।
- वडा स्तरमा सेवा प्रवाह गर्न कठिनाई भएको भूगोललाई लक्षित गरी सेवाग्राहीको आवश्यकताको पहिचान गरी घुम्ती प्रशासनीक सेवा प्रवाह गर्ने प्रवन्ध गरिनेछ ।

६. सुशासन

- सार्बजनिक खर्चको बिनियोजन दक्षता तथा कार्यान्वयन क्षमतामा सुधार गरिनेछ । सरकारी खर्चमा मितब्ययिता कायम गरिनेछ ।
- दिगो विकासका लक्ष्य हासिल गर्ने गरि सबै बिषयगत र क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमबिच अन्तर आबद्धता कायम गरिनेछ । दिगो बिकास लक्ष्यलाई स्थानीयकरण गरिनेछ ।
- सबै प्रकारको भ्रष्टाचार प्रति शुन्य सहनशिलताको नीति लिईनेछ ।

- ❖ शाखागत कामकारबाहीको मासिक प्रतिबेदन सहितको विवरण एकिकृत प्रणालिमा प्रबिष्टी गरि अभिलेख प्रणालीलाई जिवन्त बनाईनेछ ।
- ❖ पालिकाको आवधिक योजनाले लक्षित गरेका योजना र कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।

७. कर्मचारी प्रशासन

- ❖ कार्यालयमा संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणका आधारमा जनशक्तिको व्यबस्थापन गरी सेवा प्रवाहलाई सुदृढ बनाईनेछ ।
- ❖ कर्मचारीलाई सेवाप्रति लगनशील, जिम्मेबार, उत्तरदायी र कर्तव्य निष्ठ बनाउन सम्मान र पुरस्कारको नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
- ❖ करार सेवाका कर्मचारीलाई योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोष सँग आवद्ध गरिनेछ ।
- ❖ कर्मचारीको पेशागत दक्षता अभिवृद्धि गरी आबश्यक बिषयक्षेत्रमा पाराङ्गत बनाउन र कर्मचारीको आफ्नो रुचिका आधारमा नभई कार्य प्रकृतिको आधारमा जिम्मेवारी दिने अवधारणालाई सार्थकता प्रदान गर्न आन्तरिक रुपमा चक्रिय सरुवा प्रणाली लागू गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ❖ क्षतिपुर्ति सहितको नागरिक सेवा प्रबाह लाई जोड दिईनेछ । नमुनाका रूपमा सेवाग्राही र सेवाप्रदायकबीच मापदण्डका आधारमा क्षतिपूर्ति लिने दिने व्यवस्थाका लागि पहल गरिनेछ ।
- ❖ स्थानीय तहमा कार्यरत सवै सेवा समुहका कर्मचारीलाई प्रचलित कानुनको प्रतिकूल नहुने गरी उपलब्ध स्रोत साधनको आधारमा सेवा सुविधा उपलब्ध गराईनेछ ।

८. राजश्व

- ❖ राजश्व संकलनलाई पारदर्शी तथा ब्यवस्थित बनाउन पूर्णरुपमा सुत्र प्रणाली प्रयोगमा ल्याईनेछ ।
- ❖ आन्तरिक आयलाई सुदृढ तुल्याउन राजश्वका सबै सम्भावना र क्षेत्रको खोजीका साथ प्रगतिशिल र समतामुलक कर प्रणाली लागू गरी जनतामा कर प्रतिको सचेतना अभिवृद्धि गर्दै पालिकाको आन्तरिक आय बृद्धि गर्न जोड दिईनेछ ।
- ❖ वडामा दिईने बजेट सिमा निर्धारण गर्दा जनसंख्या,भुगोल र संकलित राजश्व रकमलाई सिमा निर्धारणको आधार बनाउने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ❖ कर संकलनलाई अझ बढी व्यवस्थित बनाउन र कर प्रशासनलाई प्रभावकारी बनाउन पुरस्कार र दण्डको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ❖ बस्ती बस्तीमा पुगी कर संकलन सम्वन्धी चेतनामुलक कार्यक्रम संन्चालन गरि घुम्ती शिविर मार्फत कर संकलनको अभियानलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।

९. न्यायिक कार्य सम्बन्धी व्यवस्था

- ❖ न्यायिक समिति मार्फत जनप्रतिनिधी, कर्मचारी, मेलमिलापकर्ता र टोल बस्तीमा सक्रिय सबै वर्ग र समुदायलाई कानुनी सचेतनाका कक्षाहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ प्रत्येक वडामा मेलमिलाप केन्द्र मार्फत विवादलाई यथासक्य चाँडो समाधान गरी वास्तविक न्यायको अनुभुति गराईनेछ ।
- ❖ विवाद निरुपणको कार्यलाई व्यवस्थित, गैर विभेदकारी र न्यायमूलक बनाउँदै सामाजिक न्यायका आधारमा न्याय सम्पादन गरिनेछ ।
- ❖ न्यायिक समितिको कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- ❖ न्यायिक समितिबाट प्रदान गरिने सेवालाई प्रभावकारी र परिष्कृत बनाउदै लगिनेछ ।

१०. सामाजिक सुरक्षा, राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जिकरण

- ❖ Electronic Fund Transfer (EFT) प्रणाली मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई भुक्तानी गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित बनाउँदै लगिनेछ ।
- ❖ व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन प्रणालीलाई थप प्रभावकारी बनाउन कर्मचारीहरुको लागि क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ व्यक्तिगत घटना र सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यका अभिलेख प्रणालीलाई व्यवस्थित गरिदै लगिनेछ ।
- ❖ राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण कार्यलाई सामाजिक सुरक्षा प्रणालीसँग समेत आवद्ध गरि आवश्यक कार्य प्रक्रिया अगाडि बढाउन प्रयत्न गरिनेछ ।

११. गैर सरकारी तथा निजी क्षेत्र

- ❖ राष्ट्रिय एवं अन्तराष्ट्रिय सामुदायिक एवं गैर सरकारी संघ सस्थासंग सामाजिक विकासमा साझेदारी गर्दै ति संस्थाहरूलाई जवाफदेही र मर्यादित बनाई पारदर्शी र व्यवस्थित रुपमा परिचालन गर्न **"एन जि ओ डेस्क"** स्थापना गरी पालिका मातहतमा ल्याइनेछ ।
- ❖ सार्वजनिक निजि साझेदारी नीतिलाई आयोजना तथा कार्यक्रमको स्वरुप अनुसार वास्तविक कार्य नीतिमा परिणत गरिनेछ । विकास निर्माणमा जनसहभागिता र निजी क्षेत्रको भूमिका समेत स्थापित गर्दै व्यवहारिक रुपमा लागू गरिनेछ ।

आदरणीय सभा सदस्य ज्यूहरु,

सामाजिक, आर्थिक क्षेत्रलाई पुनर्जीवन दिई विकास निर्माणलाई तिब्रता दिने अठोटका साथ आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्ताब गरेको छु। तसर्थ राष्ट्रिय र अन्तराष्ट्रिय चुनौतिलाई सामना गर्दै आर्थिक सामाजिक क्षेत्रलाई थप गतिशील बनाउन पहल गरिनेछ, उपरोक्त पहल मार्फत पारस्परिक सम्मान र अवसर सहित सामाजिक न्याय कायम हुनेछ र "**समृद्द नेपाल, सुखी नेपाली**"को राष्ट्रिय आकाङ्क्षा पूरा गर्न कोशेढुङ्गा सावित हुनेछ।

आँधीखोला गाउँपालिकाको समृद्धि र विकासमा एकाकार भई बिबिधतायुक्त बिशेषतालाई आत्मसात गरी बिबिधता बिच एकता, सामाजिक, सांस्कृतिक ऐक्यबद्धता, सहिष्णुता र सद्भाबलाई संरक्षण तथा निरन्तरता दिन साथ दिनुभएकोमा गाँउपालिका भित्रका बिभिन्न राजनैतिक दल, बुद्धिजीबी, समाजसेवी, राष्ट्रसेवक, निजी, सहकारी र सामुदायिक क्षेत्र, श्रमिक वर्ग, नागरिक समाज, आम सञ्चारजगत लगायत सम्पूर्ण दाजुभाई दिदिबहिनी लगायत सहयात्राका सारथी जनप्रतिनिधि र कर्मचारी मित्रहरु प्रति बिशेष आभार व्यक्त गर्न चाहान्छु। साथै भबिष्यमा समेत सोही प्रकारको भूमिकाको अपेक्षा गर्दछु।

अन्त्यमा, समय संवेदनशील छ, राम्रो सावित गर्न धेरै राम्रो गर्नुपर्छ, आलोचित हुन एक गल्ती वा एउटा भ्रम काफी हुन्छ। तसर्थ आँधीखोला गाँउपालिकाको विकासको मार्गदर्शनको रुपमा प्रश्नलाई प्रोत्साहित र आलोचनालाई स्वागत गरी यस नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा छायाँ होईन, ऐनाको रुपमा ग्रहण गर्नका सुझाब सल्लाह दिनुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, कर्मचारी ,राजनितिक दलका प्रतिनिधि लगायत सम्पूर्ण आँधीखोलावासीलाई हृदयदेखि नै धन्यवाद दिन चाहान्छु र यस नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी स्थानीय सरकारको औचित्य स्थापित गरी समृद्ध आँधीखोला निर्माणमा समेत सबैको सकारात्मक भुमिका रहनेछ भन्ने अपेक्षा राखेको छु।

प्रत्यक्ष प्रशारण मार्फत हामीलाई सुन्नुहुने र देख्नुहुने सम्पूर्ण महानुभाव प्रति कृतज्ञता ज्ञापन गर्दै हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु।

धन्यवाद !!!

विश्वनाथ पौडेल

अध्यक्ष

आँधीखोला गाउँपालिका

ईति सम्वत् २०८२ साल असार ०६ गते रोज् ६ शुभम्

जय आँधीखोला !!

२.२ व्यय र श्रोत व्यवस्थापन:

*सत्रौँ गाउँसभामा गाउँपालिका उपाध्यक्ष श्री **सिता थापा**द्वारा प्रस्तुत आँधीखोला गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट बक्तव्य*

गरीमामय सत्रौँ गाँउ सभाका सभाध्यक्ष महोदय,

सभा सचिवज्यू, सभा सदस्य ज्यूहरू, कर्मचारी मित्रहरू, सम्पूर्ण आँधीखोलावासी आदरणीय बुवा आमा, दाजुभाई तथा दिदीबहिनी, पत्रकार मित्रहरू साथै प्रत्यक्ष प्रसारण मार्फत यस आँधीखोला गाँउपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ प्रस्तावित आय व्यय विवरण सुनिरहनु र हेरिरहनु भएका सम्पूर्ण आदरणीय महानुभावहरू,

नेपाली जनताको आम सहभागिता, उच्च वलिदान, ऐतिहासिक संयुक्त जन आन्दोलनबाट प्राप्त संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधान, २०७२ ले स्थापित गरेका तीन तहको सरकार मध्ये संघीय र प्रदेश सरकारले आफ्नो वार्षिक नीति तथा कार्ययम सहित वार्षिक आय व्यय विवरण बजेट प्रस्तुत गरीसकेको सन्दर्भमा, आँधीखोला गाउँपालिकाको आ.व. २०८२/०८३ को लागि नीति तथा कार्यक्रम सभा अध्यक्ष ज्यू मार्फत सभामा पेश भई सर्वसम्मत रूपमा पारित भईसकेको छ। सत्रौँ गाउँ सभाको मिति २०८२ साल असार ६ गतेको पहिलो बैठकबाट पारित नीति तथा कार्यक्रममा आधारित रहेर सभाको दोश्रो बैठक समक्ष आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को लागि अनुमानित आय व्यय विवरण बजेट प्रस्तुत गर्न उपस्थित भएको छु।
सर्वप्रथम,
संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको स्थापनाको लागि नेपाली जनताबाट भएका पटक पटकका जनआन्दोलन र शान्तिपूर्ण जनक्रान्तिका क्रममा शाहदत प्राप्त गर्नुहुने महान शहिद प्रति भावपूर्ण श्रद्राञ्जली अर्पण गर्दै उच्च सम्मानका साथ स्मरण गर्न चाहन्छु। पटक पटकका आन्दोलनमा घाइते हुनुभएका अथक योद्धाको पूर्ण स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दै परिवर्तनका संवाहक सम्पूर्ण जन समुदायप्रति हार्दिक सम्मान व्यक्त गर्दछु।

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको प्रचलित कानुनको दायरामा रहि सत्रौँ सभाको प्रथम बैठकबाट पारित नीति तथा कार्यक्रमको जगमा उभिएर समाजका प्रवुद्ध व्यक्तिहरू, समाजसेवी, राजनितिक दल, सामाजिक व्यक्तिहरू सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्था शिक्षक, कर्मचारी, पत्रकार, युवा, महिला, जनजाति उत्पीडित समुदाय समेतबाट प्रत्यक्ष भेटघाट अन्तरक्रिया साथै सामाजिक संजाल फेसबुक, भाईबर, म्यासेन्जर, ह्वाट्सअप, इमेल जस्ता माध्यमबाट प्राप्त सुझावलाई समेत आत्मसात गर्दै आ.व २०८२/०८३ को लागि प्रस्तावित बजेट समावेशिताको सिद्वान्त र पालिकाको सामर्थ्यतामा आधारित भई तयार गरिएको व्यहोरा अवगत गराउन चाहन्छु। सम्मानित सभाका सभाध्यक्ष महोदय तथा सभा सदस्य ज्यूहरू,

सीमित साधन, श्रोत र बजेटको परिधिभित्रबाट असीमित ईच्छा, आकाङ्क्षा र योजनालाई समेट्दै दिगो, प्रभावकारी र लाभदायी योजना कार्यान्वयनमार्फत आम आँधीखोलावासी समुदायलाई सार्थक समृद्धिको प्रत्याभूति दिन हामी प्रतिबद्ध छौँ।

आगामी आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को बजेट तर्जुमा गर्दा गाउँपालिकाको विकासको आवश्यकता, दीर्घकालीन विकासका लक्ष्य, संविधानको अनुसूचीमा स्थानीय तहलाई प्राप्त अधिकारको सीमारेखा भित्र रही सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रियाको अवधारणा अनुरूप गाउँपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, आँधीखोला गाउँपालिकाको दोस्रो आवद्यिक योजना, राष्ट्रिय योजना आयोगबाट प्राप्त मार्गदर्शन, विषयगत समितिहरूको बैठक, राजनीतिक दल, विद्धत वर्ग, नागरिक समाज, आम नागरिक, निजी क्षेत्र लगायत अन्य सरोकारवालासँग प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष छलफल र अन्तरक्रिया गरी प्राप्त सुझावलाई आधार लिएको पनि स्मरण गर्न चाहन्छु।

स्थानीय स्रोत र साधनको उच्चतम उपयोग गर्दै गाउँपालिकाको चौतर्फी विकासका लागि गाउँ कार्यपालिकाको बैठकले स्वीकृत गरेको आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ मा अवलम्बन गरीने नीति तथा कार्यक्रमको आधारमा बजेट तय गर्दा संघीय एवं प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तीय समानीकरण, सशर्त अनुदान, राजस्व बाडफाड एवं आन्तरिक स्रोत समेतलाई मुख्य आधार बनाइएको छ।

सभाध्यक्ष ज्यू,
अब, म आ.व. २०८०/०८१ को आम्दानी र खर्चको यथार्थ विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

आय तर्फ

संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त समानीकरण अनुदान, सशर्त अनुदान चालू तथा पूँजीगत, विशेष अनुदान र समपुरक अनुदान गरी जम्मा रू ३७ करोड ५ लाख ७७ हजार, राजश्व बाडफाडँ तर्फ संघ तर्फ रू ५ करोड ८१ लाख २३ हजार, प्रदेश राजश्व बाँडफाँड तर्फ रू ४२ लाख ६४ हजार, गत आ.व. को जिम्मेवारी सहित आन्तरिक आय लगायत अन्य विविध क्षेत्रको आम्दानी रू २ करोड ४३ लाख ६१ हजार गरी जम्मा कुल आय रू **४५ करोड ७३ लाख २५ हजार** हुन गएको देखिन्छ।

व्यय तर्फ

चालु खर्च तर्फ रू २९ करोड ८४ लाख, पूँजीगत खर्च तर्फ रू १५ करोड २५ लाख ६९ हजार गरी जम्मा कुल खर्च रू ४५ करोड ०९ लाख ६९ हजार खर्च हुन गई बाँकी रकम अ.ल्या. भई आएको देखिन्छ।
अब, म चालू आ.व. २०८१/०८२ को प्रस्तावित एवं संसोधित आय व्ययको विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।
चालू आ.व. २०८१/०८२ को सम्पूर्ण कारोबार सकिन अझै केही समय बाँकी रहेकोले संशोधित आय व्यय अनुमान तथा हाल सम्मको यथार्थ विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

चालू आ.व. २०८१/०८२ को प्रस्तावित एवं संसोधित आय अनुमान:

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को नगद मौज्दात, आन्तरिक आयतर्फ कर, दस्तुर, सेवा, शुल्क, महसुल, राजश्व वाँडफाँड समेत गरी जम्मा रू १ करोड १० लाख ८० हजार, नगद सहभागितामा ४० लाख हुने अनुमान गरिएको थियो। त्यस्तै संघीय सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान बापत रू ८ करोड ३६ लाख, संघीय सरकारको राजस्व बाँडफाडबाट रू ७ करोड २८ लाख, सशर्त अनुदान चालू तर्फ रू २१ करोड ११ लाख ४२ हजार, सशर्त अनुदान पूँजीगत तर्फ रू २ करोड १३ लाख, संघीय सरकार समपूरक अनुदान पूँजीगत रू १ करोड ५० लाख, संघीय सरकार विशेष अनुदान रू १ करोड ५० लाख, गण्डकी प्रदेश सरकारको वित्तीय समानीकरण अनुदान रू १ करोड १ लाख, गण्डकी प्रदेश सरकारको राजस्व बाँडफाँट रू ४२ लाख, प्रदेश समपूरक अनुदानबाट रू ६० लाख, प्रदेश सरकार विशेष अनुदान पूँजीगत रू ४० लाख, सडक बोर्ड रू २५ लाख गरी रू कुल ५५ करोड ८६ लाख ७ हजार हुने अनुमान रहेकोमा,

संसोधित आय तर्फ:

यस आ.व. २०८०/०८१ मा जिम्मेवारी हस्तान्तरण भई आएको अ.ल्या. रकम, आन्तरिक आयतर्फ कर, दस्तुर, सेवा, शुल्क, महसुल, राजश्व वाँडफाँड नगद सहभागिता समेत गरी जम्मा रू १ करोड ७९ लाख ५२ हजार, संघीय सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान बापत रू ७ करोड ६७ लाख ११ हजार, संघीय सरकारको राजस्व बाँडफाडबाट रू ५ करोड ६५ लाख ५५ हजार, सशर्त अनुदान तर्फ (चालु तथा पूँजीगत) रू २३ करोड ५४ लाख ३ हजार, संघीय सरकार समपूरक अनुदान रू २५ लाख ३० हजार, गण्डकी प्रदेश सरकारको राजस्व बाँडफाँट रू २८ लाख ८५ हजार, गण्डकी प्रदेश सरकारको समानीकरण अनुदान बापत रू १ करोड ६३ हजार, प्रदेश समपूरक अनुदानबाट रू ३० लाख, प्रदेश सरकार विशेष अनुदान रू २० लाख गरी कुल रू. ४० करोड ७० लाख ९९ हजार संसोधित आय अनुमान प्रस्तुत गर्दछु ।

हालसम्म प्रस्तावित आय अनुमानका विभिन्न शिर्षकबाट रू. ४० करोड ७० लाख ९९ हजार वास्तविक आम्दानी हुन गएकोमा खर्च तर्फ चालू शिर्षकमा कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च र आर्थिक सामाजिक सांस्कृतिक शैक्षिक सामाजिक न्याय तथा समावेशिकरण र सुशासन तर्फ (सशर्त समेत) को कुल बजेट मध्ये हाल सम्मको खर्च रू २३ करोड २१ लाख ५४ हजार (६९.२७ प्रतिशत) र पूँजीगत तर्फ रू ९ करोड १४ लाख ३५ हजार (४९.४६ प्रतिशत) रहेको छ ।

नेपाल सरकारले लिएको नीति र तोकेको दरमा गत विगत वर्षदेखि नै दिँदै आएको सामाजिक सुरक्षा तर्फ शंसोधित आय अनुमान रू १२ करोड ०८ लाख ७० हजार रहेको छ ।

चालू आ.व मा संघीय सरकार र प्रदेश सरकारवाट प्राप्त हुने समानीकरण अनुदान तर्फको अन्तिम किस्ता बापतको ४० प्रतिशत रकम हालसम्म प्राप्त नभएको र राजश्व बाँडफाँड तर्फको संघीय सरकारवाट निर्धारण गरी पठाएको सीमा भन्दा कम रकम प्राप्त भई गाउँपालिकामा आ.व २०८२।०८३ मा थप दायित्व सृजना हुने देखिएको छ ।

आदरणीय सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेटका उद्देश्य पेश गर्दछु :

- ❖ कृषक तथा युवा लक्षित कार्यक्रम मार्फत आय आर्जन तथा रोजगारी वृद्धि गर्ने,
- ❖ ग्रामिण क्षेत्रमा विकासका पूर्वाधारहरू तयार गरी बसाई सराई नियन्त्रण गर्दै आकर्षक केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने,
- ❖ संघीय एवं प्रदेश सरकारले लिएका आर्थिक सामाजिक एवं मानवीय विकासका सुचकाङ्कमा उल्लेख्य वृद्धि गरी गाउँपालिकावासीको जीवनस्तर अभिबृद्धि गर्ने,
- ❖ आर्थिक, सामाजिक रूपमा पिछडिएका वर्गको उत्थान गर्दै गरीबी न्यूनीकरण मार्फत दीगो विकासको लक्ष्य प्राप्त गर्ने,
- ❖ सुशासनलाई प्रबर्द्धन गर्दै सेवा प्रवाहलाई सहज, सरल र पारदर्शी एवं सूचना प्रविधिमैत्री बनाउने,
- ❖ सबै प्रकारका रोग र विपदबाट नागरिकको जीवन रक्षा गर्दै जनजीवनलाई सहज र सुरक्षित बनाउने,
- ❖ पर्यटकीय पुर्वाधार संरचनाहरूको विकास गर्दै रोजगारी सिर्जनाका साथ आयस्तर बढाउने,
- ❖ गाउँसभाबाट पारित नीति तथा कार्यक्रममा प्रस्तुत भएका आयोजना तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्ने,
- ❖ अनौपचारिक क्षेत्रमा काम गर्ने श्रमिकलाई सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रममा समावेश गर्ने,

उल्लेखित उद्देश्यहरू हासिल गर्नका लागि प्रस्तावित बजेटमा देहाय बमोजिमका क्षेत्रगत प्राथमिकता निर्धारण गरेको छु ।

- ❖ शिक्षामा गुणस्तरीयता अभिबृद्धि गरी गाउँपालिकालाई शैक्षिक केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने,
- ❖ गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको दायरा विस्तार गर्दै आधारभूत, प्राथामिक र उपचारात्मक स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने,
- ❖ कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व अभिबृद्धि गरी आय आर्जनको प्रमुख श्रोतको रूपमा विकास गर्दै ग्रामिण अर्थतन्त्रको सबलिकरण गर्ने,

- ❖ सबै घरधुरीहरूमा आधारभूत खानेपानीको पहुँच स्थापित गर्दै स्वच्छ, सफा, खानेपानी आम नागरिकमा पुर्याउने,
- ❖ सडक संजाल विस्तार एवं पालिका भित्रका सडकहरूको स्तरउन्नति गर्दै बाह्रै महिना सडक यातायात संचालन हुने व्यवस्था मिलाउने,
- ❖ गाउँपालिकाको क्षेत्रगत रूपमा आवश्यक पूर्वाधार संरचनाहरू निर्माण गरी पूर्वाधार सेवाहरूको पहूँच स्थापित गर्ने,
- ❖ विभिन्न जातजाति, धर्म, संस्कृति, कलाको संरक्षण गर्दै महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपांग, आदीवासी, जनजाति, दलित पिछडिएको वर्ग लगायत आर्थिक सामाजिक रूपमा कमजोर वर्गको उत्थान गर्दै सामाजिक न्याय र समतामूलक समाज निर्माण गर्ने,
- ❖ संघीयताको कार्यान्वयन, गुणस्तरीय तथा पहुँच युक्त सार्वजनिक सेवा प्रवाह, उत्तरदायी तथा पारदर्शी शासन प्रणाली सुदृढीकरण गरी आँधीखोलाबासी जनताको जीवनस्तर अभिबृद्धि गर्दै "**सम्बृद्ध नेपाल सुखी नेपाली**" को राष्ट्रिय लक्ष्य पुरा गर्ने।

आदरणीय सभाध्यक्ष ज्यू, सभासद् ज्यू हरू एवं उपस्थित महानुभावहरू,

"कृषि र पर्यटन समुन्नत आँधीखोला गाउँपालिकाको आधार; सेवा विकास सुशासन र समृद्धि नै हाम्रो कार्यभार" भन्ने मूल नाराका साथ आँधीखोला गाउँपालिकाको समृद्धिको यात्रालाई अगाडि बढाउने सोच अनुरूप सत्रौँ गाउँसभाबाट पारित नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि गाउँ कार्यपालिकाले पारित गरी पेश गरेको आ.व २०८२/०८३ को बजेट तथा कार्यक्रमहरूमा भएको अनुमानित आय तथा व्ययको विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

आय तर्फ

- ❖ यो वर्ष खर्च नभई बाँकी रही जिम्मेवारी हस्तान्तरण हुने रू १० करोड १ लाख ३७ हजार ९ सय, आन्तरिक आयतर्फ कर, दस्तुर, सेवा, शुल्क, महसुल, राजश्व वाँडफाँड समेत गरी जम्मा रू १ करोड १६ लाख १८ हजार १ सय अनुमान गरिएको छ। त्यस्तै संघीय सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान बापत रू ८ करोड १७ लाख, संघीय सरकारको राजस्व बाँडफाडबाट रू ६ करोड ८३ लाख ८६ हजार ८ सय ४३, सशर्त अनुदान चालू तथा पूँजीगत तर्फ रू २२ करोड १४ लाख, संघीय सरकार समपूरक अनुदान रू ८६ लाख, संघीय सरकार विशेष अनुदान चालू रू १ करोड ६५ लाख, विशेष अनुदान पूँजीगत ९६ लाख, गण्डकी प्रदेश सरकारको वित्तीय समानीकरण अनुदान १ करोड १ लाख ३४ हजार, गण्डकी प्रदेश सरकारको राजस्व बाँडफाँड रू ४१ लाख ३ हजार, प्रदेश समपूरक

अनुदानबाट रू ६० लाख, प्रदेश सरकार विशेष अनुदान पूँजीगत ४० लाख गरी कुल ५४ करोड २१ लाख ४५ हजार ८ सय ४३ हुने अनुमान गरिएको छ।

❖ नेपाल सरकारले तोकेबमोजिम विगत वर्षदेखि नै दिँदै आएको सामाजिक सुरक्षा तर्फको रकम छुट्टै सिलिङको रूपमा प्राप्त हुने र सामाजिक सुरक्षामा आवद्ध लाभग्राही वर्गमा प्रत्यक्ष खर्च हुने भएकोले यस बजेटमा समावेश गरिएको छैन।

व्यय तर्फ

चालू खर्च

कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च एवम् कार्यक्रम तर्फ	५ करोड ८० लाख ९४ हजार ८ सय ४३
आर्थिक सामाजिक,सांस्कृतिक,सामाजिक, सुशासन, न्याय तथा समानता, लैङ्गिक तथा समावेशीकरण तर्फ	६ करोड ८७ लाख ५१ हजार

पूँजीगत खर्च

पूँजीगत खर्च तथा पूर्वाधार विकास, निर्माण	१६ करोड ५२ लाख

सशर्त, समपूरक, विशेष (संघ र प्रदेश चालू पूँजीगत सहित)

सशर्त अनुदान (हस्तान्तरित कार्यक्रम)	२५ करोड १ लाख

गरी जम्मा ५४ करोड २१ लाख ४५ हजार ८ सय ४३

पन्ध्रौँ गाउँसभाद्वारा आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को लागि स्वीकृत भएको बजेट तथा कार्यक्रम, १६ औँ गाउँसभाद्वारा पारित संशोधित बजेट र कार्यपालिकाको बैठकबाट छनौट गरी कार्यान्वयन भएका सवै योजना तथा कार्यक्रमहरू, कर्मचारी तथा पदाधिकारीको सम्पूर्ण सेवा सुविधा बापतको खर्च रकम समेत यस सत्रौँ गाउँसभाबाट अनुमोदन सहित स्वीकृतको लागि प्रस्ताव पेश गरेको छु।

❖ विभिन्न आकस्मिक तथा भैपरी आउने पूँजीगत खर्च, विपत् व्यवस्थापन खर्च तथा प्रकोप व्यवस्थापन कोषबाट भएको सम्पूर्ण खर्च यसै सत्रौँ गाउँसभाबाट अनुमोदन सहित स्वीकृतका लागि प्रस्ताव पेश गरेको छु।

- ❖ आ.व २०८१/०८२ मा दहत्तर बहत्तरबाट बाँडफाँड भई आएको राजश्व रकम नियमानुसार विनियोजित भएका कार्यक्रम खर्च अनुमोदनका लागि पेश गरेको छु ।
- ❖ संघीय सशर्त अनुदानबाट प्राप्त रकम स्थानीय संचित कोष प्रणालीमा भएका थपघट रकमको अनुमोदनका लागि पेश गरेको छु ।
- ❖ आ.व २०८१/०८२ मा सम्पन्न विभिन्न विषयगत समिति, न्यायिक समिति र लेखा समितिको वार्षिक प्रतिवेदन समेत अनुमोदनका लागि पेश गरेको छु ।
- ❖ महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट प्राप्त आ.व २०८०/०८१ को अन्तिम लेखा परीक्षण प्रतिवेदन समेत अनुमोदनका लागि पेश गरेको छु ।

आर्थिक ऐन र विनियोजन ऐन

- ❖ आँधीखोला गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नका निम्ति स्थानीय कर दस्तुर, शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरी यस गाउँसभा समक्ष आर्थिक विधेयक र सोका अनुसूची समेत स्वीकृतका लागि यसै साथ पेश गरेको छु ।
- ❖ आँधीखोला गाउँपालिका, स्याङ्जाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को सेवा र कार्यहरूको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले नेपालको संविधानको धारा २२९ को उपधारा (२) बमोजिम कार्यपालिकाबाट स्वीकृत विनियोजन विधेयक २०८२ यसै साथ सम्लग्न गरी स्वीकृतिका लागि पेश गरेको छु ।
- ❖ प्रस्तावित आगामी आर्थिक वर्षमा कार्यान्वयन हुने आयोजन तथा कार्यक्रमको विस्तृत विवरण वार्षिक विकास कार्यक्रम अनूसूचीमा उल्लेख गरेको छु ।

यस सम्मानित सत्रौँ सभाका समाध्यक्ष महोदय, सभाका सचिवज्यू, सभासद ज्यूहरू, कर्मचारी एवम् पत्रकार मित्र आम समुदाय लगायत हामीलाई प्रत्यक्ष प्रसारण मार्फत हेरिरहनु र सुनिरहनु हुने सम्पूर्ण महानुभावहरू,

आँधीखोला गाँउपालिकाका सत्रौँ सभाको पहिलो बैठकबाट पारित नीतिलाई मूर्तरूप प्रदान गर्न हामिले उच्चतम मितव्ययिता लाई आत्मसाथ गर्दै आ.व.२०८२/०८३ को आय/ व्यय अनुमानित बजेट समग्र आर्थिक परिवेश र आँधीखोलाको आवश्यकतामा आधारीत भई नीति तथा कार्यक्रममा प्राथमिकतामा रहेका कृषि,

शिक्षा, स्वास्थ्य र स्वरोजगारीका क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राख्दै बजेट विनियोजन भएको छ। भौतिक पूर्वाधारमा उल्लेखनीय प्रगति गरिएको साथै कृषि, स्वास्थ्य, शिक्षा र स्वरोजगारीका सुचकाङ्कहरू पनि क्रमश प्रगति उन्मूख रहेका छन्। प्रस्तुत बजेट कार्यान्वयन पश्चात समग्र नागरिकको आर्थिक, सामाजिक जिवन, अभिवृद्धि गर्दै गुणस्तरिय शिक्षा स्वास्थ्य र रोजगारीमा अभिवृद्धि गर्न सबै नागरिकले राज्यबाट सामाजिक सुरक्षा एवम संरक्षण तथा समावेशी विकास प्रक्रिया अवलम्बन गर्ने र स्वस्थ शिक्षित, समून्नत सुसस्कृति र न्यायपूर्ण समाज निर्माणमा महत्वपूर्ण योगदान पुग्ने अपेक्षा लिएको छु।

संघीय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र नेपालको संविधान २०७२ जारी भई संविधानाने प्रत्याभूत गरेको संवैधानिक अधिकार अंगीकार गर्दै, स्थानीय सरकारले सम्पादन गर्नुपर्ने अधिकार र कर्तव्यको बीचमा आर्थिक तथा सामाजिक विकासको जगमा उभिदै समृद्ध आँधीखोला, सुखी आँधीखोलावासीको आकाङ्क्षा हाँसिल गर्ने ईमान्दारिता र उत्साहका साथ लाग्न हामी प्रतिवद्ध छौँ। हामीलाई निरन्तर साथ सहयोग, सल्लाह, सुझाव र हौसला प्रदान गर्नुहुने सबै राजनीतिक दल, सम्पूर्ण जनप्रतिनिधी ज्यूहरू, संघीय/ प्रदेश माननिय ज्यू, सामाजिक संघ संस्था, निजी क्षेत्र, संचार जगत, सुरक्षाकर्मी, स्वदेश तथा विदेशमा रहेनु हुने आम युवा समुदाय लगायत सम्पूर्ण महानुभाव प्रति हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्दै आगामी दिनमा पनि यस्तै सहयोग, राय, सल्लाह र सूझावको अपेक्षा राखेका छौँ।

आर्थिक परिस्थितिको कारण राजस्वमा कमी , गाउँपालिकाको अनुमानित आय एवम् राजश्व प्राप्त हुन नसकेको खण्डमा योजना तथा कार्यक्रम आगामी आर्थिक वर्ष कार्यान्वयन एवम् स्रोत सुनिश्चितता गर्न नसकेमा त्यस्ता आयोजना आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ मा क्रमश कार्यान्वयन गरिनेछ।

संवैधानिक अधिकार र यसै बजेटको परिधिभित्र रहेर आ.व. २०८२/०८३ का योजना संचालन हुनेछन्। पूर्वाधार तर्फका योजना फाल्गुन मसान्तसम्म र अन्य कार्यक्रम जेष्ठ मसान्तसम्म कार्यान्वयन गर्ने सबल पक्षलाई यस आ.व. मा समेत लागू गर्ने नीतिगत व्यवस्था गरिएको छ। यसले समग्र गाउँपालिकाको भौतिक पूर्वाधार लगायत आर्थिक सामाजिक क्षेत्रको समग्र विकासमा विगत वर्ष झैँ सकारात्मक प्रभाव पार्नेछ भन्ने आशा गरेको छु। यस गाउँपालिकाको बजेट तयारीको क्रममा विभिन्न चरणमा आ-आफ्नो स्थानबाट मार्गदर्शन दिनुहुने राजनीतिक दल, जनप्रतिनिधि, सामाजिक संघ संस्था, टोल विकास संस्था लगायतका सामाजिक सञ्जालबाट समेत महत्वपूर्ण सल्लाह सुझाव दिनुहुने सम्पूर्ण महानुभावमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु।

अन्त्यमा, मुलुकभित्र र बाहिर रहनु भएका गाउँपालिकाको आधिकारिक सामाजिक सञ्जालबाट प्रत्यक्ष प्रसारण सुनिरहनुभएका आँधीखोलावासी तथा नेपाली आमाबुवा, दिदीबहिनी तथा दाजुभाइ लगायत सम्पूर्णमा सवल, समृद्ध र न्यायपूर्ण आँधीखोला निर्माणमा योगदान गर्न अनुरोधका साथ विदा हुन चाहन्छु ।

धन्यवाद

जय आँधीखोला

जय आँधीखोला वासी !!

सिता थापा

उपाध्यक्ष

इति सम्वत् २०८२ असार ९ गते रोज २ शुभम्

२.३ मुख्य मुख्य आयोजना र क्रियाकलापहरू:

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन

आ.व. : २०८२/०८३

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	जम्मा बजेट (हजारमा)	कैफियत
८०४४३५०२१०१ आँधीखोला गाउँपालिका						
१	पारिश्रमिक कर्मचारी	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,८०,००	
२	बाल सहयोगी कार्यकर्ता लागि थप तलब भत्ता	शिक्षा	२११११	आन्तरिक श्रोत - नगद	६०,००	
३	माध्यमिक विद्यालयमा कम्प्युटर/कृषि शिक्षक तलब अनुदान	शिक्षा	२११११	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	२,५०	
४	माध्यमिक विद्यालयमा कम्प्युटर/कृषि शिक्षक तलब अनुदान	शिक्षा	२११११	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००	
५	पारिश्रमिक पदाधिकारी	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२१११२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	६०,००	
६	पारिश्रमिक पदाधिकारी	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२१११२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२०,००	

७	पोशाक	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४,५०	
८	महंगी भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११३२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४,००	
९	फिल्ड भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११३३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००	
१०	कर्मचारी बैठक भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११३४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४,००	
११	अन्य भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११३९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४,००	
१२	अन्य भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११३९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१,००	
१३	कर्मचारी कल्याण कोष	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२१२१४	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
१४	पानी तथा बिजुली	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२१११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००	
१५	संचार महसुल	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२११२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	८,००	

१६	इन्धन (पदाधिकारी)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४,००	
१७	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	११,४६	
१८	सवारी साधन मर्मत खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१३	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
१९	सवारी साधन मर्मत खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	९,००	
२०	बिमा तथा नवीकरण खर्च (पदाधिकारी बिमा)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,१०	
२१	बिमा तथा नवीकरण खर्च (सवारी साधन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४,००	
२२	सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुको ५० % स्वास्थ्य बिमा योगदान रकम	स्वास्थ्य	२२२१४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,००	
२३	गाउँपालिका भित्र पर्यटकीय होर्डिङ बोर्ड, डिजिटल डिस्प्ले बोर्ड जडान	संचार तथा सूचना प्रबिधि	२२२२१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	८,००	
२४	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००	

२५	कोल्ड स्टोर व्यवस्थापन, मर्मत तथा संचालन	कृषि	२२२३१	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१,५३	
२६	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२३१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००	
२७	एम्बुलेन्स सेवा संचालन	स्वास्थ्य	२२२९१	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
२८	एम्बुलेन्स सेवा संचालन	स्वास्थ्य	२२२९१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,००	
२९	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३०,००	
३०	अध्यक्ष शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत कक्षा नर्सरी देखि ५ सम्मका सामुदायिक विद्यालयमा स्थानीय विषय तथा अन्य विषयका अंग्रेजी माध्यमका पाठ्यपुस्तक वितरण	शिक्षा	२२३१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००	
३१	ऐन, कार्यविधी र नियमावलीको संग्रह प्रकाशन	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००	
३२	स्थानीय पाठ्यपुस्तक निर्माण तथा छपाई	शिक्षा	२२३१३	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	३,००	
३३	स्थानीय पाठ्यपुस्तक निर्माण तथा छपाई	शिक्षा	२२३१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००	

३४	स्थानीय राजपत्र छपाई	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००	
३५	इन्धन - अन्य प्रयोजन (एम्बुलेन्स संचालन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००	
३६	इन्धन - अन्य प्रयोजन (कोल्ड रुम संचालन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,००	
३७	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१५	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	८,००	
३८	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१५	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००	
३९	स्वास्थ्य वार्षिक प्रोफाईल तयारी तथा प्रकाशन	स्वास्थ्य	२२३१५	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००	
४०	अन्य कार्यालय संचालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००	
४१	अन्य कार्यालय संचालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	६,००	
४२	सेवा र परामर्श खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२४११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१५,००	
४३	सामाजिक र सार्वजनिक परिक्षण	वित्तीय क्षेत्र	२२४११	आन्तरिक श्रोत - नगद	४,००	

४४	फ्रि वाईफाई जोन कार्यक्रम	संचार तथा सूचना प्रबिधि	२२४१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,५०	
४५	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२४१२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	४,००	
४६	करार सेवा शुल्क	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२४१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	६०,००	
४७	कर्मचारी तालिम खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५११	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
४८	जनप्रतिनिधि र कर्मचारीका लागि तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च र कर्मचारी प्रोत्साहन कार्यक्रम	मानब संशाधन विकास	२२५१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
४९	जनप्रतिनिधि र कर्मचारीका लागि तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च र कर्मचारी प्रोत्साहन कार्यक्रम	मानब संशाधन विकास	२२५१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००	
५०	टोल विकास संस्थालाई अनुदान/तालिम	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००	
५१	लोक सेवा आयोगको तयारी कक्षा संचालन	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००	
५२	सहकारी सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन	सहकारी	२२५१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००	

५३	सहकारी सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन	सहकारी	२२५१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
५४	अतिविपन्न तथा विपन्न कडा जन्य रोगीहरुको औषधी उपचार सहायता रकम	स्वास्थ्य	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
५५	अतिविपन्न तथा विपन्न कडा जन्य रोगीहरुको औषधी उपचार सहायता रकम	स्वास्थ्य	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००	
५६	अनुदानमा उन्नत जातका बिउ बिजन, फलफुल बिरुवा, कृषि उपकरण तथा औजार वितरण	कृषि	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१५,००	
५७	अपाङ्ग सहायक सामग्री वितरण, क्षमता विकास र सचेतना कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,००	
५८	आकस्मिक बाली संरक्षण तथा जैविक विषादी वितरण	कृषि	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
५९	आधुनिक यान्त्रिकरण तथा व्यवस्थापन	पशुपन्छी विकास	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००	
६०	आधारभूत अस्पताल संचालन खर्च	स्वास्थ्य	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	४,००	
६१	आधारभूत तह तथा अन्य कक्षाको परीक्षा संचालन तथा व्यवस्थापन	शिक्षा	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,००	
६२	आमा समूहको क्षमता विकास र सामग्री वितरण	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	४,००	

६३	एकल महिला प्रोत्साहन कार्यक्रम संचालन	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
६४	कृतिम गर्भधान कार्यक्रम	पशुपन्छी विकास	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
६५	कला संस्कृति संरक्षण	भाषा तथा संस्कृति	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००	
६६	कृषक पुरस्कार तथा सम्मान कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	२,००	
६७	कृषकका मागमा आधारित तालिम संचालन	पशुपन्छी विकास	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
६८	कृषकको लागत साझेदारीमा कृषि तथा पशु सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन	कृषि	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१०,००	
६९	कृषि एम्बुलेनस सञ्चालन	कृषि	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	४,००	
७०	कृषि संकलन केन्द्रको व्यवस्थापन	कृषि	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००	
७१	कुहिने र नकुहिने फोहोर व्यवस्थापन कार्यक्रम	वातावरण तथा जलवायु	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
७२	कुहिने र नकुहिने फोहोर व्यवस्थापन कार्यक्रम	वातावरण तथा जलवायु	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००	

७३	कार्यक्रम खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	७,००	
७४	कोल्ड स्टोर ब्यबस्थापन, मर्मत तथा सञ्चालन	कृषि	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
७५	खाद्य सुरक्षा तथा उपभोक्ता हित डेक्स संचालन	गरिबी निवारण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००	
७६	खाद्यसुरक्षा सम्बन्धी सचेतना तथा प्रचारप्रसार र अनुगमन	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००	
७७	खोर, गोठ सुधार कार्यक्रम	पशुपन्छी विकास	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००	
७८	गर्भवति महिला स्वास्थ्य सुधार, सुत्केरी प्रोत्साहन तथा बालबालिकाहरुको पोषण सुधार कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	६,५०	
७९	जडिबुडी पहिचान उत्पादन तथा व्यवस्थपन	कृषि	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
८०	ज्येष्ठ नागरिक सम्मान तथा अनुभव आदानप्रदान कार्यक्रम संचालन	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	४,००	
८१	जलबायु अनुकुलन सम्बन्धी उत्थानशिलता अभिवृद्धि कार्यक्रम	वातावरण तथा जलवायु	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
८२	तिज गित प्रतियोगिता संचालन	भाषा तथा संस्कृति	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००	

८३	दुग्ध संकलन केन्द्र संचालन खर्च	पशुपन्छी विकास	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
८४	दलित जनजाती सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००	
८५	दलित जनजाती सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
८६	न्युनतम समर्थन मुल्य कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००	
८७	न्यायिक समिति र मेलमिलाप केन्द्रको क्षमता विकास ,संचालन ,अभिमुखिकरण लगायत न्याय निरुपणसँग सम्बन्धित पुस्तक, फर्निचर र उपकरण खरिद	कानुन तथा न्याय	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	७,००	
८८	न्यायिक समिति र मेलमिलाप केन्द्रको क्षमता विकास ,संचालन ,अभिमुखिकरण लगायत न्याय निरुपणसँग सम्बन्धित पुस्तक, फर्निचर र उपकरण खरिद	कानुन तथा न्याय	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००	
८९	नर्सरी व्यवस्थापन	कृषि	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	२,००	
९०	प्राङ्गारिक खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००	

९१	पशुजन्य उत्पादन तथा उप-उत्पादनलाई प्रशोधन, भण्डारण, ढुवानी ,बजारीकरण तथा प्रतिफलमा आधारित अनुदान कार्यक्रम	पशुपन्छी विकास	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००	
९२	पशुजन्य उत्पादन तथा उप-उत्पादनलाई प्रशोधन, भण्डारण, ढुवानी ,बजारीकरण तथा प्रतिफलमा आधारित अनुदान कार्यक्रम	पशुपन्छी विकास	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	३,००	
९३	पशुजन्य उत्पादन तथा उप-उत्पादनलाई प्रशोधन, भण्डारण, ढुवानी ,बजारीकरण तथा प्रतिफलमा आधारित अनुदान कार्यक्रम	पशुपन्छी विकास	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	७,००	
९४	बाँझो खेत प्रवर्द्धन कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
९५	बाँदर नियन्त्रण कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	४,००	
९६	बालउद्धार कोष स्थापना	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००	
९७	बालमैत्री स्थानीय कार्यक्रम संचालन	शिक्षा	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१५,००	
९८	बालमैत्री स्थानीय कार्यक्रम संचालन	शिक्षा	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२०,००	

९९	बाली तथा माटो शिविर सञ्चालन र प्रविधि हस्तान्तरण कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	३,००	
१००	भुई तथा डाले घाँसको विउ वेर्ना वितरण	पशुपन्छी विकास	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
१०१	भुमीहिन सुकुम्वासी अव्यवस्थित बसोबासीका लागि लगत संकलन सम्बन्धी विविध खर्च	भूमि व्यवस्था	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	३,००	
१०२	मुख्य सडकको क्षेत्रमधिकार भित्रका जग्गाको लगत कट्टा कार्यक्रम	भूमि व्यवस्था	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	५,००	
१०३	महामारीजन्य रोगहरुको रोकथाम, नियन्त्रण तथा विपत व्यवस्थापन	स्वास्थ्य	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००	
१०४	महामारीजन्य रोगहरुको रोकथाम, नियन्त्रण तथा विपत व्यवस्थापन	स्वास्थ्य	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००	
१०५	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयं सेविका प्रोत्साहन यातायात खर्च तथा सम्मानजनक विदाई कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४,००	
१०६	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयं सेविका प्रोत्साहन यातायात खर्च तथा सम्मानजनक विदाई कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००	
१०७	माछा भुरा वितरण	पशुपन्छी विकास	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	

१०८	रैथाने पशुपंछी संरक्षण कार्यक्रम	पशुपन्छी विकास	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	४,००	
१०९	रेविज रोग नियन्त्रण तथा सचेतना कार्यक्रम	पशुपन्छी विकास	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
११०	राजश्व वृद्धिको लागि घर सूचिकरण कार्यक्रम संचालन	वित्तीय सुशासन	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
१११	राष्ट्रिय रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत रोजगारी सृजना	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२६,७२	
११२	रासायनिक मल विषादी र विउ विक्रेताको पसल अनुगमन तथा निरिक्षण	कृषि	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००	
११३	लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष स्थापना	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००	
११४	लागत साझेदारीमा बाल विकास कार्यक्रम (ईको हिमाल)	शिक्षा	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२०,००	
११५	लिडर विद्यालय क्षमता विकास कार्यक्रम	शिक्षा	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	४,००	
११६	शैक्षिक अन्तर्क्रिया, प्र अ बैठक संचालन तथा व्यवस्थापन	शिक्षा	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१,००	
११७	शिक्षासँग सम्बन्धित विविध कार्यक्रम	शिक्षा	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१०,००	

११८	सूचना प्रविधी तथा साईबर सेक्युरिटी (Cyber Security) सम्बन्धी कार्यक्रम	संचार तथा सूचना प्रबिधि	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,००	
११९	स्थानीय बालमैत्री कोष	शिक्षा	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२०,००	
१२०	सुन्तला कागति तथा अखबरे खुर्सानि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००	
१२१	स्वास्थ्य शिविर संचालन तथा व्यवस्थापन	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००	
१२२	स्वास्थ्य शिविर संचालन तथा व्यवस्थापन	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००	
१२३	साक्षरता कार्यक्रम/ Room To Read सँगको साझेदारी कार्यक्रम	शिक्षा	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१०,००	
१२४	खोप गाउँघर क्लिनिक आमा समुह बेठक संचालन प्रोत्साहनको लागि स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई यातायात खर्च	स्वास्थ्य	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४,००	
१२५	दुर्गम क्षेत्रका नागरिकलाई खाना खाजा खर्च	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१,००	
१२६	राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड/अध्यक्ष कप लगायतका विविध सांस्कृतिक कार्यक्रम	युवा तथा खेलकुद	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००	

१२७	राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड/अध्यक्ष कप लगायतका विविध सांस्कृतिक कार्यक्रम	युवा तथा खेलकुद	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	८,००	
१२८	सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४,००	
१२९	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१२,००	
१३०	भ्रमण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००	
१३१	विविध खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१६,००	
१३२	सभा सञ्चालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००	
१३३	अन्य संघ सस्था सहायता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२५३१५	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००	
१३४	अन्य संघ सस्था सहायता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२५३१५	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००	
१३५	बिपद व्यवस्थापन (बाढी पहिरो ,आगलागी लगायत मानव र प्रकृति सृजित तथा कृषि, पशु, पूर्वाधार बैदेशिक रोजगार)	विपद व्यवस्थापन	२७२१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	७,००	

१३६	बिपद व्यवस्थापन (बाढी पहिरो ,आगलागी लगायत मानव र प्रकृति सृजित तथा कृषि, पशु, पूर्वाधार बैदेशिक रोजगार)	विपद व्यवस्थापन	२७२१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१०,००	
१३७	नागरिक आरोग्य केन्द्र संचालन तथा व्यवस्थापन खर्च (आयुर्वेद औषधी खरिद समेत)	स्वास्थ्य	२७२१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००	
१३८	पशुजन्य औषधी खरिद तथा उपचार सेवा	पशुपन्छी विकास	२७२१३	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००	
१३९	पशुजन्य औषधी खरिद तथा उपचार सेवा	पशुपन्छी विकास	२७२१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००	
१४०	अन्य सामाजिक सहायता	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२७२१९	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
१४१	अन्य सामाजिक सहायता	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२७२१९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	६,००	
१४२	आकस्मिक कोष चालु	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२७२१९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	५,००	
१४३	आकस्मिक कोष चालु	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२७२१९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००	
१४४	एच.आई.भी.संक्रमित व्यक्तिहरुको लागि पोषण तथा उपचार खर्च सहायता	स्वास्थ्य	२७२१९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००	

१४५	वर्थिङ्ग सेन्टरसम्म सुत्केरी गराउन वा फर्कन साथै रिफर परेमा निशुल्क एम्बुलेन्स	स्वास्थ्य	२७२१९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	५०	
१४६	सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२८१४३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१०,००	
१४७	जनप्रदिप मा.वि. छात्रावास निर्माण (क्रमागत)	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२०,००	
१४८	प्रद्युम्न पनेरु मा बि आबासिय भवन निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,००	
१४९	सार्जनिक शौचालय निर्माण	खानेपानी तथा सरसफाई	३१११२	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००	
१५०	मेशिनरी तथा औजार	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	३११२२	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१५,३४	
१५१	लागत साझेदारीमा कृषि औजार उपकरण अनुदान	कृषि	३११२२	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५,००	
१५२	गाउँपालिका जडित सफ्टवयरको AMC	संचार तथा सूचना प्रबिधि	३११३४	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००	
१५३	म्हाजू भन्ज्याङ लगायत विभिन्न ठाउँमा सि सी टिभि जडान	संचार तथा सूचना प्रबिधि	३११४१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	८,००	
१५४	वडा कार्यालयमा डिजिटल नागरिक वडापत्र जडान	संचार तथा सूचना प्रबिधि	३११४१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१०,००	

१५५	अभियानचोक सालघारी खोरिया मोटरबाटो स्तरोन्नति	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००	
१५६	आहाल वरपिप्ले चिसाखोला सडक स्तरोन्नती कार्य (क्रमागत)	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२५,००	
१५७	ओहिया झोलुङ्गे पुल निर्माण कार्य	यातयात पूर्वाधार	३११५१	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	२५,००	
१५८	कल्याणडाडा मोटरबाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
१५९	गाउँपालिका परिसर भित्र सडक तथा घेराबार निर्माण कार्य	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००,००	
१६०	गाउँपालिका परिसर भित्र सडक तथा घेराबार निर्माण कार्य	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४०,००	
१६१	गाउरेको चौर देखि ठुला चौर गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
१६२	जुग्ले गोगनपानी बांगे ग्रामिण सडक (क्रमागत)	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	२०,००	
१६३	जुग्ले गोगनपानी बांगे ग्रामिण सडक (क्रमागत)	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,००	
१६४	जाईखोला खेतको संरक्षण तथा सडक स्तरोन्नती कार्य	यातयात पूर्वाधार	३११५१	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	७,००	

१६५	ठुलीबराए गोरेटोबाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,५०	
१६६	पुवाँडाडा कमेरेपानी कार्कीनेटा सडक (क्रमागत)	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४०,००	
१६७	फुलबारी माझकटेरा आर्थर राम्जा देउराली सडक निर्माण (क्रमागत)	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,००	
१६८	फुलबारी माझकटेरा आर्थर राम्जा देउराली सडक निर्माण (क्रमागत)	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,३०,००	
१६९	भैरवकुण्ड काफलटारी मडुवा सडक स्तरोन्नति	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	४०,००	
१७०	मन्चेस माझकटेरा सडक मर्मत तथा पहिरो नियन्त्रण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००	
१७१	माथिबारी मोटरबाटो मर्मत योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००	
१७२	माथिबारी मोटरबाटो मर्मत योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००	
१७३	लामडाडा मोटरबाटो स्तरोन्नति योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
१७४	विक टोल आरथान गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००	

१७५	सेपत अर्घादी काफलबोट ग्रामिण सडक स्तरोन्नति	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१०,००	
१७६	सेपत भर्स्याङ देउराली पञ्चासे ग्रामिण सडक योजना (क्रमागत)	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,००	
१७७	सेपत भर्स्याङ देउराली पञ्चासे ग्रामिण सडक योजना (क्रमागत)	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	७०,००	
१७८	सल्लेडाडा सिम्ले कारिम्ले मोटरबाटो स्तरोन्नति	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००	
१७९	सहेली गोरेटो बाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
१८०	साहुडाँडा भिरकटेरी मोटरबाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००	
१८१	साहुडाँडा भिरकटेरी मोटरबाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००	
१८२	हमालीडाडा माझेपोखरी बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००	
१८३	हवल्दार सुनारटोल मोटरबाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
१८४	सडक सोलार बत्ती जडान र मर्मत	उर्जा	३११५३	आन्तरिक श्रोत - नगद	४,००	
१८५	सडक सोलार बत्ती जडान र मर्मत	उर्जा	३११५३	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,००	

१८६	ग्याबिन तार / खानेपानी पाईप खरिद कार्य	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५४	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	२०,००	
१८७	चिसापानी टारी सिँचाई कुलो निर्माण	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००	
१८८	फुलबारी सिंचाई योजना निर्माण	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	६,००	
१८९	मागमा आधारित सिचाई योजना निर्माण तथा मर्मत कार्य	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	३,००	
१९०	काफलबोट पातलखर्क खानेपानी मर्मत योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
१९१	नुनथला सिम्ले खानेपानी मर्मत	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००	
१९२	मागमा आधारित खानेपानी योजना तथा मर्मत कार्य	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	३,००	
१९३	लरुखा माझेपोखरी खानेपानी योजना मर्मत	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	आन्तरिक श्रोत - नगद	८,००	
१९४	पुराना चौतारी /पोखरी पुर्नभरण तथा पोखरी मर्मत कार्य	पुननिर्माण	३११५७	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००	
१९५	QR स्क्यानर सहितको पर्यटकीय सूचना पाटी	संचार तथा सूचना प्रबिधि	३११५९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००	

१९६	कमेरेपानी डोक्सेपानी खत्री टोल ग्रामिण सडक निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००	
१९७	गैभन डिहिकोपुछार बाटेगरो हुदै खोरिया गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,००	
१९८	ग्रामिण सडक सरसफाई तथा मर्मत योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५९	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१२,००	
१९९	गाउँपालिका र वडा कार्यालयमा अर्थिङ	संचार तथा सूचना प्रबिधि	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००	
२००	गाउँपालिका र वडा कार्यालयमा अर्थिङ	संचार तथा सूचना प्रबिधि	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००	
२०१	ट्रेभिस निर्माण	पशुपन्छी विकास	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२०२	दक्षिण एसियाकै पहिलो पर्यटकीय गाउँ सिरुवारीमा पर्यटन पार्क निर्माण आ गा पा १	सम्पदा पूर्वाधार	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	६०,००	
२०३	धारिपानी पैराको खोल्सी गोरेटोबाटो निर्माण कार्य	यातयात पूर्वाधार	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००	
२०४	नेपानेडाँडा प्रतिक्षालय निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००	

२०५	पधेरा चौर क्रियापुत्री भवन निर्माण सम्धीखोला	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,५०	
२०६	पारिबारी मन्दिर देखि सिम्ले मोटरबाटो मर्मत तथा स्तरोन्नती	यातयात पूर्वाधार	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००	
२०७	बाङसिङ देउराली रिमालस्वारा सडक स्तरोन्नति	यातयात पूर्वाधार	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	४०,००	
२०८	बिपन्न नागरिक आवास तथा शौचालय मर्मत संभार योजना	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५,००	
२०९	लागत साझेदारी (पर्यटन, सडक बोर्ड लगायत)	यातयात पूर्वाधार	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,००	
२१०	श्रवण आ वि पहिरो नियन्त्रण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०	
२११	शिरशिरे जनजागरण आमा समूह भवन स्तरोन्नति	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	४,००	
२१२	संघ/प्रदेश समपुरक कोष	यातयात पूर्वाधार	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,४६,००	
२१३	कर्मचारी कल्याणकारी कोष	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२१२१४	आन्तरिक श्रोत - नगद	१५,००	
२१४	साउनेटारी प्रा वि मर्मत	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	२,००	

८०४४३५०२१०२ फिर्ता रकम बेरुजु						
२१५	फिर्ता /बेरुजु	वित्तीय सुशासन	२८२१९	आन्तरिक श्रोत - नगद	४०,००	
८०४४३५०२२०१ आँधीखोला गाउँपालिका वडा नं. १						
२१६	आरन सुधार कार्यक्रम	उद्योग	२२५२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,००	
२१७	जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,००	
२१८	बाँदर नियन्त्रण कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,५०	
२१९	बालबालिका लक्षित कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,००	
२२०	महिला शसक्तिकरण क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,००	
२२१	ओलिवास जाने गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	

२२२	काउरे चुत्रेढुङ्गा मोटरबाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००	
२२३	ग्रामिण सडक सरसफाइ तथा मर्मत सम्भार योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००	
२२४	छहरामाथी गोरेटोबाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२२५	प्रगतिशिल टोल गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२२६	बालबिकास केन्द्र देखि मल्खुडाँडा गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२२७	राजास्वाँरा कोखे गोरेटोबाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२२८	हिले म्हाँजु भञ्ज्याङ गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२२९	मागमा आधारित खानेपानी तथा सिँचाई पाइप	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२३०	हिले राजाश्वारा खानेपानी मर्मत योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	

२३१	पञ्चवली डाँडामा प्रतिक्षालय र शौचालय निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२३२	पैयुँबोट सामुदायिक भवन स्तरोन्नति	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११६१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
८०४४३५०२२०२ आँधीखोला गाउँपालिका वडा नं. २						
२३३	लक्षित वर्ग क्षमता विकाश कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,००	
२३४	कोलाडाँडाँ खाल्टा मोटर बाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२३५	ग्रामिण सडक सरसफाइ तथा मर्मत सम्भार योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,५०	
२३६	थुम गोरेटोबाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२३७	धारा तिलिम गोरेटो बाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२३८	पोखराचौर गोरेटो बाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	

२३९	वहिया गोरेटो बाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००	
२४०	श्रीण्डाँडा लाम्चास मोटरबाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२४१	टापु ढल निकास योजना	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५४	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२४२	चिन्तेचौर सिँचाइ कुलो निर्माण	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२४३	लाम्पाटा बसेवारी खानेपानी मर्मत योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२४४	जेष्ठ नागरिक प्रतीक्षालय निर्माण योजना	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००	
२४५	बौद्ध गुम्बाको बत्तीवाल्ने घर निर्माण योजना	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००	
२४६	विपद व्यवस्थापन तथा मर्मत संम्भार योजना	विपद व्यवस्थापन	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००	
८०४४३५०२२०३ आँधीखोला गाउँपालिका वडा नं. ३						

२४७	लक्षित वर्ग कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००	
२४८	ग्रामिण सडक सरसफाइ तथा मर्मत सम्भार योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,५०	
२४९	गुँहेले मोटरबाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२५०	तल्लोबारी देखि सुनारटोल गोरेटोबाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२५१	पुवाडाँडा महन्चेस मोटरबाटो स्तरोन्नति	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००	
२५२	पात्लिखेत मनकामना मन्दिरसम्म गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२५३	मुसुरबारी देखि मोटरबाटोसम्म गोरेटोबाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२५४	उपल्लो साहुडाँडा खानेपानी ट्याङ्की निर्माण योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२५५	ओख्लेपानी खानेपानी मर्मत योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००	

२५६	छिहिरा फुवाँसे खानेपानी मर्मत योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२५७	धाङधुङ ठाडीखोरीया खानेपानी मर्मत तथा निर्माण	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२५८	नेपाने खानेपानी मर्मत योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२५९	बैडा खहरे खानेपानी योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२६०	सेतोपानी नुनथला धारीखोला कारिम्ले खानेपानी योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२६१	सिम्ले टारी खानेपानी ट्याङ्की मर्मत योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००	
८०४४३५०२२०४ आँधीखोला गाउँपालिका वडा नं. ४						
२६२	वडा सेवा केन्द्र संचालन तथा व्यवस्थापन	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४,००	
२६३	अपाङ्ग लक्षित वर्ग सशक्तिकरण कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	८०	

२६४	बालबालिका लक्षित वर्ग सशक्तिकरण कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,००	
२६५	महिला लक्षित वर्ग सशक्तिकरण कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,००	
२६६	ओख्ले माटीखन्ने गोरेटो बाटो मर्मत योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२६७	ओडारबारी बुढापधेरा गोरेटो बाटो मर्मत योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२६८	ग्रामिण सडक सरसफाइ तथा मर्मत सम्भार योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,००	
२६९	फिरफिरे रुख मुलाबारी मोटर बाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२७०	बैढाघाट घोरेढुङ्गा गोरेटो बाटो मर्मत योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२७१	रिमालस्वारा गोरेटो बाटो मर्मत योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२७२	लौसीबोट गोरेटो बाटो मर्मत योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	

२७३	विष्णु मन्दिर जाने गोरेटो बाटो मर्मत योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२७४	घ्याङ्साङ्दी खानेपानी मर्मत योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००	
२७५	पातलखर्क खानेपानी मर्मत योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००	
२७६	चिम्लाहाट पहिरो नियन्त्रण योजना	विपद व्यवस्थापन	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००	
२७७	देउराली पहिरो नियन्त्रण तथा पक्की नाला निर्माण योजना	विपद व्यवस्थापन	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२७८	विपद व्यवस्थापन योजना	विपद व्यवस्थापन	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००	
२७९	सिमलचौर आमा समूह भवन मर्मत योजना	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
८०४४३५०२२०६ आँधीखोला गाउँपालिका वडा नं. ५						
२८०	कृषक सम्मान कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,००	

२८१	टोल विकास संस्था र महिला स्वयंसेविकालाई अनुगमन तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,००	
२८२	प्रद्युम्न पनेरु मा.वि बस व्यवस्थापन	शिक्षा	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,५०	
२८३	जेष्ठ नागरिक सम्मान तथा दलित महिला सचेतना कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,००	
२८४	सडक बत्ती जडान कार्यक्रम	उर्जा	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,५०	
२८५	कपरेडाँडा मोटरबाटो मर्मत तथा डडेला निस्तीखेत मोटर बाटो योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२८६	ग्रामिण सडक सरसफाइ तथा मर्मत सम्भार योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००	
२८७	डहरमुनि कामीडाँडा गोरेटो बाटो मर्मत योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२८८	तेर्सा विरमसान सम्म गोरेटो बाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२८९	बुडाघर देखि चौरसम्म गोरेटो बाटो र बाँकी रहेको चौर ढलान योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	

२९०	बाँस्कोट स्यानी बराहे ठुली बराहे भित्री सडक निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००	
२९१	मुडुलाडाँडा गहते गोरेटो बाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२९२	मागमा आधारित खानेपानी तथा सिँचाई पाइप योजना	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,५०	
२९३	कुलेचौर खेलमैदान निर्माण योजना	युवा तथा खेलकुद	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२९४	सेतिदोभान बजार भित्रको ढल निकास योजना	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२९५	स्मृति आमा समूह भवन मर्मत तथा घेराबार योजना	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११६१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
८०४४३५०२२०५ आँधीखोला गाउँपालिका वडा नं. ६						
२९६	लक्षित वर्ग सिप विकास तालिम कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००	
२९७	अध्ययन अवलोकन भ्रमण	अनुगमन तथा मूल्यांकन	२२६११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,००	

२९८	खर्कदेखि डाडाथर बाटो मर्मत योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२९९	ग्राउण्ड देखि प्रेमको तगारो सम्मको गोरेटो बाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
३००	ग्रामिण सडक सरसफाइ तथा मर्मत सम्भार योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,५०	
३०१	गौ ढुङ्गा सिरान-माझाघर-खोलाचौर गोरेटो बाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
३०२	छापाटारी मोटरबाटो स्तरोन्नति योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
३०३	डाडाथर लोहोस बाटो मर्मत योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
३०४	देउराली कान्ला गोरेटो बाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
३०५	दाद्रा विने तगारा मोटरबाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००	
३०६	पातीखोला कटुवा अम्वोट गोरेटो बाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	

३०७	माथिबारी मोटरबाटो मर्मत योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
३०८	वि क टोल गोरेटो बाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
३०९	शेरा सम्धिखोला झाक्रिथान गोरेटो बाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
८०४४३५०२५११ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)						
३१०	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	८,८०,००	
३११	उद्यम विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक (एकमुष्ट)	उद्योग	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	४,२६	
३१२	कृषि तथा पशु सेवाका एक गाँउ एक प्राविधिकहरुको तलव भत्ता	कृषि	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३,५५	
३१३	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	९५,७४	

३१४	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	२८,९३	
३१५	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१४,१९	
३१६	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता (सहायक पाचौं तह) को करार सेवा शुल्क (५० प्रतिशत रकम संघ सरकार मार्फत विनियोजन)	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,२१	
३१७	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारी,प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	४,१३,००	
३१८	रोजगार संयोजकको तलव	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५,६८	
३१९	वित्तीय साक्षरता सहजकर्ता (सहायक पाचौं तह) को करार सेवा शुल्क (५० प्रतिशत रकम संघ सरकार मार्फत विनियोजन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,५४	

३२०	स्थानीय तहका MIS Operator को लागत साझेदारी अन्तर्गत संघीय सरकारले व्यहोर्ने ७ महिनाको पारिश्रमिक बापतको रकम (बाँकी ६ महिनाको सम्बन्धित स्थानीय तहले व्यहोर्ने)	तथ्यांक प्रणाली	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,४९	
३२१	स्थानीय तहका फिल्ड सहायकको लागत साझेदारी अन्तर्गत संघीय सरकारले व्यहोर्ने ७ महिनाको पारिश्रमिक बापतको रकम (बाँकी ६ महिनाको सम्बन्धित स्थानीय तहले व्यहोर्ने)	तथ्यांक प्रणाली	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,३१	
३२२	स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य चौकी, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, अस्पताल तथा आयुर्वेद औषधालयहरुमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरुको स्वीकृत दरवन्दी अनुसारको तलव, महगी भत्ता र पोषाक भत्ता	स्वास्थ्य	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,९४,००	
३२३	एम.आई.एस.अपरेटर र फिल्ड सहायक पोशाक भत्ता	तथ्यांक प्रणाली	२११२१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२०	
३२४	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोसाक प्रोत्साहन र यातायात खर्च)	स्वास्थ्य	२११२१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	११,००	
३२५	रोजगार संयोजकको पोसाक	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११२१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१०	
३२६	रोजगार आयोजना सञ्चालनको लागि ज्याला रकम (क्रियाकलाप कार्यान्वयनको लागि स्थानीय	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२१२१९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२६,७२	

	तहले कम्तीमा शतप्रतिशत रकम साझेदारी गर्नुपर्नेछ।)					
३२७	रोजगार सेवा केन्द्र सञ्चालन खर्च (मसलन्द, अनुगमन/ईन्धन, रोजगारीमा खटिनु पूर्व अभिमुखिकरण, अन्य विविध खर्च)	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२३११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,००	
३२८	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	शिक्षा	२२३१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	९,७५	
३२९	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	शिक्षा	२२३१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	२,९४	
३३०	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	शिक्षा	२२३१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१,४६	
३३१	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	शिक्षा	२२३१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	३६	

३३२	CBIMNCI कार्यक्रम (कार्यक्रम समिक्षा, स्थलगत अनुशिक्षण)	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,००	
३३३	आ.व. २०८१/०८२ मा स्थापना भएका पकेट विकास कार्यक्रमको निरन्तरता	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	८,००	
३३४	आकस्मिक अवस्थामा औसधि एवं ल्याब सामाग्री ढुवानी र स्थलगत अनुशिक्षण तथा सुपरिवेक्षण तथा क्षयरोग कार्यक्रमको योजना तर्जुमा तथा कोहर्ट विश्लेषण	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	९५	
३३५	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१२,८७	
३३६	आधारभूत भेटेरिनरी प्रयोगशाला कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	४,००	
३३७	आन्तरीक रोजगारी प्रवर्द्धनका लागि वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका व्यक्तिहरुलाई उध्यमशिलता प्रवर्द्धन कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,००	
३३८	कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम	पशुपन्छी विकास	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५०	
३३९	क्षयरोगका जोखिम समुह तथा स्वास्थ सेवाको पहुच कम भएका समुदायमा सकृय क्षयरोग	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,०५	

	खोजपडताल कार्यक्रम र पि.बि.सि बिरामीका घरपरिवारका सदस्यहरूको सम्पर्क परिक्षण					
३४०	कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याकं अध्यावधिक कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	४५	
३४१	किशोरकिशोरी स्वास्थ्य सेवा	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	८४	
३४२	किसान सूचीकरण कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,००	
३४३	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम उद्यमीको स्तरोन्नती (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)	उद्योग	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	७०	
३४४	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने	उद्योग	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,६४	
३४५	गाईभैसी श्रोत केन्द्र कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	८,००	

३४६	घाँसेबाली श्रोत केन्द्र सुदृढीकरण कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	४,००	
३४७	जुनोटिक रोगहरू, AMR सम्बन्धि पैरवी तथा अभिमूखिकरण कार्यक्रम,AMR Day,Rabies Day	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२०	
३४८	डेरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	४,००	
३४९	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	८,३५	
३५०	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	४,१३	
३५१	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२७,६६	
३५२	नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र सञ्चालन तथा अभियान	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५,००	

३५३	नियमित तथ्याङ्कको गुणस्तर वृद्धिका लागि स्वास्थ्य संस्थाहरूको मासिक बैठक, डाटा भेरिफिकेशन तथा भ्यालिडेशन एवम् अर्धबार्षिक र बार्षिक समिक्षा	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,००	
३५४	प्रजनन् रुग्णता स्वास्थ्य सेवा	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,००	
३५५	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समाग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१,३२	
३५६	परिवार योजना सेवा	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५०	
३५७	पशुपन्छिमा महामारी/आकस्मिक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५०	
३५८	पोषण कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३,४४	
३५९	पोषणमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [युरोपियन युनियन - नगद अनुदान (बैदेशिक)]	३,००	

३६०	बिश्व रक्तचाप दिवस तथा आत्महत्या न्यूनीकरण दिवस मनाउने	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२०	
३६१	म स्वास्थ्य मेरो सामुदाय स्वास्थ्य घरटोलमा स्वास्थ्य प्रवर्धन कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	४,६०	
३६२	मृगौला प्रत्यारोपण गरेका, डायलाइसिस गराइरहेका, क्यासर रोगी र मेरूदण्ड पक्षघातका विरामीहरूलाई औषधि उपचार खर्च बापत मासिक रु ५ हजार दरले उपलब्ध गराइने रकम	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	७,४०	
३६३	मध्य पहाडी मकै वाली प्रवर्धन कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	७,००	
३६४	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयम्सेविकाहरुलाई नसर्ने रोग तथा मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि अभिमुखीकरण	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	६०	
३६५	मानसिक स्वास्थ्य प्रवर्धन तथा आत्माहत्या रोकथाम सम्बन्धि जनचेतना कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५०	
३६६	मिट मार्ट सुदृढीकरण कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	४,००	
३६७	रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	७,००	

३६८	रोजगार संवाद मञ्चको सञ्चालन	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२५	
३६९	वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन खर्च	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,८७	
३७०	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	३,४०	
३७१	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२२,७४	
३७२	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	६,८६	
३७३	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	२,९४	
३७४	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय,	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१९,६३	

	वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)					
३७५	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	५,९३	
३७६	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मुल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	२,१९	
३७७	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मुल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१,०८	
३७८	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मुल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	७,२५	
३७९	श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२५	
३८०	स्थानिय तह तर्फ मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा,	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५,००	

	रक्तसंचार, न्यानो झोला, सुरक्षित निशुल्क गर्भपतन र नवजात शिशुको निशुल्क उपचार कार्यक्रम					
३८१	स्थानिय तह मार्फत मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम सन्चालन	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	११,३९	
३८२	स्थानीय तह/रोजगार सेवा केन्द्रद्वारा समुदायस्तरमा सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी अभिमुखीकरण तथा सूचना प्रवाह कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	४८	
३८३	स्थानीय तहको साझेदारीमा नियमित खोप सुदृढीकरण, नियमित खोपमा विद्यालय केन्द्रित खोप अभियान सञ्चालन, सरसफाई प्रवर्द्धन कार्यक्रम निरन्तरता, खोपबाट बचाउन सकिने रोगहरूको खोजपड्ताल तथा निगरानी, पूर्ण खोप सुनिश्चतता र दिगोपनाका लागि व्यवस्थापन खर्च	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	४,८३	
३८४	समुदाय स्तरमा नसर्ने रोग सम्बन्धि स्क्रिनिङ्ग (फागुन महिना) तथा जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,५०	
३८५	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रबिधि हस्तान्तरण	उद्योग	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,४०	
३८६	स्वास्थ्य चौकी (आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र) को न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम (	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,१३	

	अभिमुखीकरण, समिक्षा, फलो अप , अनुगमन तथा सुदृधिकरण समेत)					
३८७	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३,४४	
३८८	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	५२	
३८९	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	१,०४	
३९०	मनोसामाजिक परामर्शकर्ताको दैनिक भ्रमण भत्ता तथा यातायात र सञ्चार खर्च	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२६१२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	९०	
३९१	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२५३११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	९६	
३९२	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२५३११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३,१८	

३९३	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२५३११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	४७	
३९४	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समाग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	शिक्षा	२५३११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	२,६७	
३९५	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समाग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	शिक्षा	२५३११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	८,८४	
३९६	प्रा.शि.तथा व्या.ता.परिषद्को मापदण्ड बमोजिम सामुदायिक विद्यालय र साझेदारी शिक्षालयमा प्राविधिक शिक्षा सञ्चालन अनुदान	शिक्षा	२५३११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	७,००	
३९७	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२५३११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	१०,८२	
३९८	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२५३११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३५,८४	

३९९	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२५३११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	५,३६	
४००	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२५३११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	२,६४	
४०१	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२५३११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१७,६४	
४०२	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२५३११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	५,३२	
४०३	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिकालागि छनौट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	शिक्षा	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	२६	
४०४	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिकालागि छनौट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	शिक्षा	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	८७	

४०५	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिकालागि छनौट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	शिक्षा	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१३	
४०६	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	शिक्षा	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	७३	
४०७	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	शिक्षा	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,४२	
४०८	सम्धीखोला ट्रस पुल	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)]	१०,००	
४०९	स्याङ्जा जिल्ला आँधीखोला ५ मा आईतेखोला स्यानीवराये सडक स्तरउन्नति कार्य	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)]	२५,००	
४१०	स्याङ्जा जिल्ला आधिखोला गा.पा. ५ रङ्गेठाँटी बास्कोटमा पुर्वाधार निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [आन्तरिक	२५,००	

				ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)]		
८०४४३५०२५१२ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विषेश अनुदान)						
४११	शैक्षिक विकास अभिवृद्धि कार्यक्रम	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - विषेश अनुदान चालु	१,६५,००	
४१२	आवासीय भवन निर्माण जन प्रदीप मा. वि.	शिक्षा	३११११	नेपाल सरकार - विषेश अनुदान पुँजीगत [आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)]	९६,००	
८०४४३५०२५१३ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (समपुरक अनुदान)						
४१३	कालीखोला- थुम-टापु-अन्धाअन्धी सडक स्तरोन्नति	कृषि	३११५१	नेपाल सरकार - समपुरक अनुदान पुँजीगत [आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)]	८६,००	
८०४४३५०२५२२ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विषेश अनुदान)						
४१४	आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि	स्वास्थ्य	२२५२२	गण्डकी प्रदेश - विषेश अनुदान चालु	४०,००	
८०४४३५०२५२३ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (समपूरक अनुदान)						

४१५	अर्घौदी-पञ्चमुल-त्रिवेणी-डहरे देउराली ग्रामिण सडक स्तरोन्नती	यातयात पूर्वाधार	३११५१	गण्डकी प्रदेश - समपुरक अनुदान पुँजीगत	६०,००	
कुल जम्मा					५४,२१,४५	

नेलम्बो नेपाल र आँधीखोला गाउँपालिकाको साझेदारीमा संचालन हुने क्रियाकलाप

क्र स	नेलम्बो नेपालको तर्फबाट		आँधीखोला गाउँपालिकाको तर्फबाट		कैफियत
	क्रियाकलाप	लागत खर्च	क्रियाकलाप	साझेदारी सहयोग	
१	निशुल्क दन्त शिविर १ वटा (विद्यालयमा वा समूदाय स्तरीय ५ दिने)	रु १४००००० अक्षेरुपी चौध लाख मात्र	निशुल्क दन्त शिविर १ वटा (विद्यालय तथा समूदाय स्तरीय)	रु १५०००० अक्षेरुपी एकलाख पचास हजार मात्र	शिविर अवधिभर खान र बस्न गाउँपालिकाको तर्फबाट गर्नु पर्नेछ

नोट : नगद सहभागिता र प्रदेश समपुरक साझेदारी रकम गा.पा.को समपुरक बजेट र अन्य शिर्षकसँगको साझेदारीमा गरिने

२.४ विषयगत समितिको विवरण

(क) आर्थिक विकास समिति

श्री सिंह बहादुर क्षेत्री	संयोजक
श्री बिरेन्द्र बहादुर क्षेत्री	सदस्य
श्री टिकाराम नेपाली	सदस्य
श्री दुर्गा नेपाली	सदस्य
कृषि शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

(ख) सामाजिक विकास समिति

श्री कमल प्रसाद पौडेल	संयोजक
श्री केदारनाथ पौडेल	सदस्य
श्री यमशिरी गुरुङ	सदस्य
श्री घनश्याम लामिछाने	सदस्य
स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

(ग) पूर्वाधार विकास समिति

श्री कृष्ण प्रसाद पनेरु	संयोजक
श्री शक्ति ढकाल	सदस्य
श्री प्रेम पौडेल	सदस्य
श्री कमला देवी उपाध्याय	सदस्य
प्राविधिक शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

(घ) वित्तीय व्यवस्थापन तथा संस्थागत सुशासन

श्री पवनकाजी अधिकारी	संयोजक
श्री जीवन ढकाल	सदस्य
श्री ज्ञानुमाया परियार	सदस्य
श्री विष्णु कुमारी बि.क.	सदस्य
आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

(ङ) विधायन समिति

श्री कल्पना शर्मा	संयोजक
श्री मिना दर्जी	सदस्य
श्री रुद्र बहादुर नेपाली	सदस्य
श्री लक्ष्मी रामदाम गहतराज	सदस्य
प्रशासन शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

(च) लेखा समिति

श्री डिल बहादुर खत्री	संयोजक
श्री पूर्ण बहादुर क्षेत्री	सदस्य
श्री राधादेवी क्षेत्री	सदस्य
आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

(छ) वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन समिति

श्री शेर बहादुर कार्की	संयोजक
श्री दुर्गा कुमारी पौडेल	सदस्य
श्री पूर्ण बहादुर क्षेत्री	सदस्य
श्री विरेन्द्र बहादुर क्षेत्री	सदस्य
प्रशासन शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

(ज) गाउँ शिक्षा समिति

विश्वनाथ पौडेल	अध्यक्ष
सीता थापा	सदस्य
नारायण प्रसाद सापकोटा	सदस्य
कमल प्रसाद पौडेल	सदस्य
नविन ढकाल	सदस्य
दुर्गा नेपाली	सदस्य
लोक प्रसाद ढकाल	सदस्य
देवराज लामिछाने	सदस्य
ख्याम नारायण देवकोटा	सदस्य
तारा तिमिल्सिना	सदस्य
टिकाराम ढकाल	सदस्य
दोलराज ढकाल	सदस्य
ज्ञानुमाया शर्मा	सदस्य
शिक्षा शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

खण्ड ३

अनुसूची

अनुसूची १			
आय तथा व्ययको प्रक्षेपण			
			रु. हजारमा
शीर्षक	आ.व. २०८०/८१ को यथार्थ	आ.व. २०८१/०८२ को संशोधित अनुमान	आ.व. २०८२/०८३ को अनुमान
आय	४४,९९,६८	४६,९२,४१	४४,२०,०७
राजस्व	७,०७,५२	९,१०,४०	८,४०,७३
आन्तरिक श्रोत	८३,६३	१,१०,८०	१,१५,८४
११३१३ सम्पती कर	१,३१	४,००	३,००
११३१४ भुमिकर/मालपोत	७,४३	१३,२०	१५,००
११३१७ वहाल कर	६,०२	४,००	२,७४
११३१८ वहाल विटौरी कर		७,००	५,००
११४७९ अन्य मनोरञ्जन कर		२	१०
११६११ व्यवसायले भुक्तानी गर्ने	१०	४,००	१०
११६२१ व्यवसाय बाहेक अन्यले भुक्तानी गर्ने		०	४०
११६३१ कृषितथा पशुजन्य वस्तुको व्यावसायिक कारोवारमा लाग्ने कर	४९		
११६३२ अखेटोपहारमा लाग्ने कर		५	०
११६९१ अन्य कर	१,८६	२०	०
१३४११ अन्य संस्थागत आन्तरिक अनुदान	०		
१४१५१ सरकारी सम्पत्तीको वहालबाट प्राप्त आय		१,००	०
१४१५९ अन्य स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी	६,४८		
१४१९१ पर्यटन शुल्क	२	२०	१०
१४२११ कृषि उत्पादनको बिक्रीबाट प्राप्त रकम	७,७४	०	१०,००

१४२१३ अन्य बिक्रीबाट प्राप्त रकम	१२,२९	०	३,५०
१४२१८ विद्युत सेवा शुल्क		०	०
१४२१९ अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री	६,८६	३४,९१	७,००
१४२२१ न्यायिक दस्तूर		१	०
१४२२३ शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी	३८	०	१,००
१४२२४ परीक्षा शुल्क	७	२५	१०
१४२२९ अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१,४५	५०	३,००
१४२४२ नक्सापास दस्तुर	१,५९	३,००	१,००
१४२४३ सिफारिश दस्तुर	९,७२	१६,००	१०,००
१४२४४ व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	२,९०	१,७०	४,००
१४२४५ नाता प्रमाणित दस्तुर	१,९१	१,००	२,००
१४२४९ अन्य दस्तुर	५,०१	७०	३८,००
१४२५३ व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	९		
१४२६२ विद्युत सम्बन्धी दस्तुर	०		
१४२६३ जलस्रोत सम्बन्धी अन्य दस्तुर	०		
१४२६५ अन्य क्षेत्रको आय	४,२७	१०,००	०
१४३१२ प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	८	५	०
१४३१३ धरौटी सदरस्याहा	३		
१४६११ व्यवसाय कर	७७	०	१,६०
राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	६,२३,८८	७,९९,६०	७,२४,८९
११३१५ घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर		०	०
११४११ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मूल्य अभिबृद्धि कर	३,९८,५०	५,३४,०३	५,१२,९०
११४२१ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने अन्त:शुल्क	१,८२,६५	१,९३,९६	१,७०,९६
११४५६ बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर	४२,६४	४२,००	४१,०३

१४१५३ बाँडफाँड भई प्राप्त वन रोयल्टी	७		
१४१५७ बाँडफाँड भई प्राप्त दहत्तर बहत्तरको विक्रिबाट प्राप्त हुने आय		२९,६०	०
अन्य आय	४,६५	९,००	८,२०
१४५२९ अन्य राजस्व	२०	५,००	२,२०
१५१११ बेरूजू	४,४४	४,००	६,००
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	३७,४७,७७	३७,४२,०१	३५,७९,३४
संघीय सरकार	३५,८०,६१	३५,४१,३८	३३,७८,००
१३३११ समानिकरण अनुदान	७,७९,३४	८,३६,००	८,१७,००
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	२२,१६,२७	२१,९२,३८	२१,५४,००
१३३१३ शसर्त अनुदान पुँजीगत	३,०५,००	२,१३,००	६०,००
१३३१४ विषेश अनुदान चालु		०	१,६५,००
१३३१५ विषेश अनुदान पुँजीगत	१,१५,००	१,५०,००	९६,००
१३३१७ समपुरक अनुदान पुँजीगत	१,६५,००	१,५०,००	८६,००
प्रदेश सरकार	१,६७,१६	२,००,६३	२,०१,३४
१३३११ समानिकरण अनुदान	७५,९०	१,००,६३	१,०१,३४
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	०		
१३३१३ शसर्त अनुदान पुँजीगत	४२,००		
१३३१४ विषेश अनुदान चालु		०	४०,००
१३३१५ विषेश अनुदान पुँजीगत		४०,००	०
१३३१७ समपुरक अनुदान पुँजीगत	४९,२६	६०,००	६०,००
बैदेशिक			
जनसहभागिता	४४,३८	४०,००	०
वित्तीय व्यवस्था (प्राप्ति)			
व्यय	४२,४६,७४	५२,८०,९५	५४,२१,४५
चालु	२९,७१,०५	३४,३२,४८	३४,९४,६१
२११११ पारिश्रमिक कर्मचारी	१९,७१,७०	२०,६४,४०	१९,९२,४०
२१११२ पारिश्रमिक पदाधिकारी	७२,८६	५७,००	८०,००
२११२१ पोशाक	४,५०	१६,४४	१५,८०
२११२२ खाद्यान्न	०	३३,०२	०

२११३२ महंगी भत्ता	५,५८	६,००	४,००
२११३३ फिल्ड भत्ता	३,८२	३,००	३,००
२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता	४,००	४,००	४,००
२११३९ अन्य भत्ता	२,५८	५,००	५,००
२१२१४ कर्मचारी कल्याण कोष	०	२,००	२,००
२१२१९ अन्य सामाजिक सुरक्षा खर्च	०	०	२६,७२
२२१११ पानी तथा बिजुली	१,२६	५,००	५,००
२२११२ संचार महसुल	१४,२१	८,००	८,००
२२२११ इन्धन (पदाधिकारी)	२,९७	४,००	४,००
२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	१५,२४	२०,००	११,४६
२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च	१४,९८	२१,००	११,००
२२२१४ बिमा तथा नवीकरण खर्च	४,६९	१८,२०	८,१०
२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	१०,००	७,००	१३,००
२२२३१ निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	७,००	८,००	६,५३
२२२९१ अन्य सम्पत्तिहरूको संचालन तथा सम्भार खर्च	०	४,००	४,००
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	३१,६४	३६,००	३१,००
२२३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च	१८,७५	४३,८८	३३,५१
२२३१४ इन्धन - अन्य प्रयोजन	१,१२	३,५०	५,००
२२३१५ पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	१३,५६	२८,६०	१४,००
२२३१९ अन्य कार्यालय संचालन खर्च	१२,००	११,००	११,००
२२४११ सेवा र परामर्श खर्च	३६,८७	२६,९१	१९,००
२२४१२ सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	८,९७	१८,५०	५,५०
२२४१३ करार सेवा शुल्क	५७,७४	५४,७५	६०,००
२२५११ कर्मचारी तालिम खर्च	३,००	४,००	२,००

२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	७,००	३८,४४	१६,००
२२५२१ उत्पादन सामग्री / सेवा खर्च	०	०	५,००
२२५२२ कार्यक्रम खर्च	३,३६,५६	६,१८,९२	८,१५,५४
२२५२९ विविध कार्यक्रम खर्च	०	६०,००	२५,५०
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	१३,९०	१३,३५	१४,००
२२६१२ भ्रमण खर्च	०	३,००	३,९०
२२७११ विविध खर्च	२३,१२	२०,२४	१६,००
२२७२१ सभा सञ्चालन खर्च	६,८९	५,००	५,००
२५३११ शैक्षिक संस्थाहरूलाई सहायता	१,६०,११	०	१,००,७४
२५३१५ अन्य सस्था सहायता	०	६,००	६,००
२७२११ छात्रवृत्ति	३,२९	१,५१	४,४१
२७२१२ उद्दार, राहत तथा पुनर्स्थापना खर्च	१५,७२	१७,००	१७,००
२७२१३ औषधी खरिद खर्च	१८,०३	२४,३२	१३,००
२७२१९ अन्य सामाजिक सहायता	३,६३	३१,५०	१७,५०
२८१४३ सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	१३,६४	१०,००	१०,००
२८२१९ अन्य फिर्ता	५०,००	७०,००	४०,००
पूंजीगत	१२,७५,६९	१८,४८,४७	१९,२६,८४
३१११ आवासीय भवन निर्माण/खरिद	११,९३	३,००,००	२,६६,००
३१११२ गैर आवासीय भवन निर्माण/खरिद	२,६१,५०	१,२५,१९	५,००
३१११३ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	०	१२,००	०
३११२१ सवारी साधन	०	१७,००	०
३११२२ मेशिनरी तथा औजार	१५,३०	३२,००	२०,३४
३११२३ फर्निचर तथा फिक्चर्स	१,११	२०,००	०
३११३१ पशुधन तथा बागवानी विकास खर्च	०	६,००	०

३११३४ कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण तथा खरीद खर्च	०	७,००	५,००
३११४१ सुरक्षा प्रणाली तथा उपकरण प्राप्ति खर्च	०	५,००	१८,००
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण	७,७५,९३	८,९४,०४	११,८६,००
३११५३ विद्युत संरचना निर्माण	८,००	०	८,००
३११५४ तटबन्ध तथा बाँधनिर्माण	०	५,५०	२२,००
३११५५ सिंचाई संरचना निर्माण	११,६५	९,०५	१३,००
३११५६ खानेपानी संरचना निर्माण	४२,६७	३३,१०	४०,५०
३११५७ वन तथा वातावरण संरक्षण	०	०	५,००
३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण	१,४७,५८	३,६२,५९	३,३४,००
३११६१ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	०	१८,००	४,००
३१५११ भैपरी आउने पूँजीगत	०	२,००	०
बजेट बचत (+)/ न्यून	२,५२,९४	(५,८८,५४)	(१०,०१,३७)
गत वर्षको नगद मौज्दात		५,८८,५४	१०,०१,३७

अनुसूची २			
राजस्व तथा अनुदान प्राप्तिको अनुमान			
शीर्षक	**आ.व. २०८०/०८१ को यथार्थ**	**आ.व. २०८१/०८२ को संशोधित अनुमान**	**आ.व. २०८२/०८३ को अनुमान**
आय	४४,९९,६८	५२,८०,९५	५४,२१,४५
राजस्व	७,०७,५२	१४,९८,९४	१८,४२,११
आन्तरिक श्रोत	८३,६३	६,९९,३४	११,१७,२२
११३१३ सम्पती कर	१,३१	४,००	३,००
११३१४ भुमिकर/मालपोत	७,४३	१३,२०	१५,००
११३१७ वहाल कर	६,०२	४,००	२,७४
११३१८ वहाल विटौरी कर		७,००	५,००
११४७९ अन्य मनोरञ्जन कर		२	१०
११६११ व्यवसायले भुक्तानी गर्ने	१०	४,००	१०
११६२१ व्यवसाय बाहेक अन्यले भुक्तानी गर्ने		०	४०
११६३१ कृषितथा पशुजन्य वस्तुको व्यावसायिक कारोवारमा लाग्ने कर	४९		
११६३२ अखेटोपहारमा लाग्ने कर		५	०
११६९१ अन्य कर	१,८६	२०	०
१३४११ अन्य संस्थागत आन्तरिक अनुदान	०		
१४१५१ सरकारी सम्पत्तीको वहालबाट प्राप्त आय		१,००	०
१४१५९ अन्य स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी	६,४८		
१४१९१ पर्यटन शुल्क	२	२०	१०
१४२११ कृषि उत्पादनको बिक्रीबाट प्राप्त रकम	७,७४	०	१०,००
१४२१३ अन्य बिक्रीबाट प्राप्त रकम	१२,२९	०	३,५०
१४२१८ विद्युत सेवा शुल्क		०	०
१४२१९ अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री	६,८६	३४,९१	७,००

१४२२१ न्यायिक दस्तूर		१	०
१४२२३ शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी	३८	०	१,००
१४२२४ परीक्षा शुल्क	७	२५	१०
१४२२९ अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१,४५	५०	३,००
१४२४२ नक्सापास दस्तुर	१,५९	३,००	१,००
१४२४३ सिफारिश दस्तुर	९,७२	१६,००	१०,००
१४२४४ व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	२,९०	१,७०	४,००
१४२४५ नाता प्रमाणित दस्तुर	१,९१	१,००	२,००
१४२४९ अन्य दस्तुर	५,०१	७०	३८,००
१४२५३ व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	९		
१४२६२ विद्युत सम्बन्धी दस्तुर	०		
१४२६३ जलस्रोत सम्बन्धी अन्य दस्तुर	०		
१४२६५ अन्य क्षेत्रको आय	४,२७	१०,००	०
१४३१२ प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	८	५	०
१४३१३ धरौटी सदरस्याहा	३		
१४६११ व्यवसाय कर	७७	०	१,६०
राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	६,२३,८८	५,८८,५४	१०,०१,३७
११३१५ घरजग्गा रजिष्टेशन दस्तुर		७,९९,६०	७,२४,८९
११४११ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मूल्य अभिबृद्धि कर	३,९८,५०	०	०
११४२१ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने अन्त:शुल्क	१,८२,६५	५,३४,०३	५,१२,९०
११४५६ बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर	४२,६४	१,९३,९६	१,७०,९६
१४१५३ बाँडफाँड भई प्राप्त वन रोयल्टी	७	४२,००	४१,०३
१४१५७ बाँडफाँड भई प्राप्त दहत्तर बहत्तरको विक्रिबाट प्राप्त हुने आय			

१४५२९ अन्य राजस्व	२०	९,००	८,२०
१५१११ बेरूजू	४,४४	५,००	२,२०
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	३७,४७,७७	४,००	६,००
संघीय सरकार	३५,८०,६१	३७,४२,०१	३५,७९,३४
१३३११ समानिकरण अनुदान	७,७९,३४	३५,४१,३८	३३,७८,००
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	२२,१६,२७	८,३६,००	८,१७,००
१३३१३ शसर्त अनुदान पुँजीगत	३,०५,००	२१,९२,३८	२१,५४,००
१३३१४ विषेश अनुदान चालु		२,१३,००	६०,००
१३३१५ विषेश अनुदान पुँजीगत	१,१५,००	०	१,६५,००
१३३१७ समपुरक अनुदान पुँजीगत	१,६५,००	१,५०,००	९६,००
प्रदेश सरकार	१,६७,१६	१,५०,००	८६,००
१३३११ समानिकरण अनुदान	७५,९०	२,००,६३	२,०१,३४
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	०	१,००,६३	१,०१,३४
१३३१३ शसर्त अनुदान पुँजीगत	४२,००		
१३३१४ विषेश अनुदान चालु			
१३३१५ विषेश अनुदान पुँजीगत		०	४०,००
१३३१७ समपुरक अनुदान पुँजीगत	४९,२६	४०,००	०
बैदेशिक			
जनसहभागिता	४४,३८	४०,००	०

अनुसूची ३

व्यय अनुमान

आ.व. : २०८२/०८३ — रु. हजारमा

शीर्षक	आ.व. २०८०/०८१ को यथार्थ	आ.व. २०८१/०८२ को संशोधित अनुमान	आ.व. २०८२/०८३ को अनुमान	स्रोत						
				आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण			ऋण	जनसहभागिता	बैदेशिक
					नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह			
व्यय	४२,४६,७४,९०७.००	५२,८०,९५,७६९.५०	५४,२१,४५,८४३.००	१८,४२,११,८४३.००	३३,७८,००,०००.००	२,०१,३४,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००
चालु	२९,७१,०५,१५०.००	३४,३२,४८,११२.५०	३४,९४,६१,८४३.००	११,२३,६१,८४३.००	२३,३१,००,०००.००	४०,००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००
२०००० खर्च	२९,७१,०५,१५०.००	३४,३२,४८,११२.५०	३४,९४,६१,८४३.००	११,२३,६१,८४३.००	२३,३१,००,०००.००	४०,००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००
पूंजीगत	१२,७५,६९,७५७.००	१८,४८,४७,६५७.००	१९,२६,८४,०००.००	७,१८,५०,०००.००	१०,४७,००,०००.००	१,६१,३४,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००
३०००० सम्पत्ती तथा दायित्व	१२,७५,६९,७५७.००	१८,४८,४७,६५७.००	१९,२६,८४,०००.००	७,१८,५०,०००.००	१०,४७,००,०००.००	१,६१,३४,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००

अनुसूची ५

क्षेत्रगत व्यय अनुमान

आ.व. : २०८२/०८३ — *रु. हजारमा*

क्र.सं.	संकेत	शीर्षक	विनियोजन	स्रोत						
				आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण			ऋण	जनसहभागिता	बैदेशिक
					नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह			
१	**२**	**आर्थिक विकास**	**३,२५,५३**	**१,४३,०३**	**१,५४,५०**	**२८,००**	**०**	**०**	**०**	**०**
१	२०१	कृषि	२,१३,५३	७०,०३	१,३८,५०	५,००	०	०	०	०
२	२०२	उद्योग	१०,००	१,००	९,००	०	०	०	०	०
३	२०४	सहकारी	५,००	५,००	०	०	०	०	०	०
४	२०५	वित्तीय क्षेत्र	४,००	४,००	०	०	०	०	०	०
५	२०६	जलश्रोत तथा सिंचाई	३५,५०	८,००	४,५०	२३,००	०	०	०	०
६	२०८	पशुपन्छी विकास	४९,५०	४७,००	२,५०	०	०	०	०	०
७	२०९	भूमि व्यवस्था	८,००	८,००	०	०	०	०	०	०
२	**७**	**सामाजिक विकास**	**२७,६६,९८**	**३,५२,५२**	**२३,७१,४६**	**४३,००**	**०**	**०**	**०**	**०**
१	७०२	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	८९,१८	४५,७२	४३,४६	०	०	०	०	०
२	७०३	युवा तथा खेलकुद	१५,००	१३,००	२,००	०	०	०	०	०
३	७०४	खानेपानी तथा सरसफाई	४३,००	१६,००	२४,००	३,००	०	०	०	०
४	७०५	भाषा तथा संस्कृति	१०,००	१०,००	०	०	०	०	०	०
५	७०६	शिक्षा	२१,११,००	१,८०,००	१९,३१,००	०	०	०	०	०
६	७०७	स्वास्थ्य	४,६०,००	४९,००	३,७१,००	४०,००	०	०	०	०

७	७०८	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	३८,८०	३८,८०	०	०	०	०	०	०
३	**३**	**पूर्वाधार विकास**	**१६,५२,००**	**६,९७,५०**	**८,३९,५०**	**१,१५,००**	**०**	**०**	**०**	**०**
१	३०१	यातयात पूर्वाधार	१२,७७,००	६,८२,००	४,९१,००	१,०४,००	०	०	०	०
२	३०२	भवन, आवास तथा सहरी विकास	२,५५,००	२,५०	२,४१,५०	११,००	०	०	०	०
३	३०३	उर्जा	९,५०	५,५०	४,००	०	०	०	०	०
४	३०४	संचार तथा सूचना प्रविधि	४५,५०	७,५०	३८,००	०	०	०	०	०
५	३०६	पुननिर्माण	५,००	०	५,००	०	०	०	०	०
६	३०७	सम्पदा पुर्वाधार	६०,००	०	६०,००	०	०	०	०	०
४	**४**	**सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र**	**९६,००**	**८६,००**	**१०,००**	**०**	**०**	**०**	**०**	**०**
१	४०४	वित्तीय सुशासन	४२,००	४२,००	०	०	०	०	०	०
२	४०५	कानुन तथा न्याय	१०,००	१०,००	०	०	०	०	०	०
३	४१०	गरिबी निवारण	३,००	३,००	०	०	०	०	०	०
४	४१३	अनुगमन तथा मूल्यांकन	२,००	२,००	०	०	०	०	०	०
५	४१४	तथ्यांक प्रणाली	५,००	०	५,००	०	०	०	०	०
६	४१५	वातावरण तथा जलवायु	७,००	७,००	०	०	०	०	०	०
७	४१६	मानब संशाधन विकास	५,००	५,००	०	०	०	०	०	०
८	४१७	विपद व्यवस्थापन	२२,००	१७,००	५,००	०	०	०	०	०

५	**१**	**कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक**	**५,८०,९४**	**५,६३,०६**	**२,५४**	**१५,३४**	**०**	**०**	**०**	**०**
१	१०१	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	५,८०,९४	५,६३,०६	२,५४	१५,३४	०	०	०	०
कुल जम्मा			**५४,२१,४५**	**१८,४२,११**	**३३,७८,००**	**२,०१,३४**				

खण्ड ४
ऐन

४.१ आँधीखोला गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८२

गाउँसभामा पेश भएको मिति- २०८२/०३/०९

गाउँसभाबाट स्वीकृत भएको मिति- २०८२/०३/१०

<u>*प्रस्तावना*</u>

आँधीखोला गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा राजस्व संकलनको कानुनी व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले

नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) ले दिएको अधिकारको प्रयोग गरी आँधीखोला गाउपालिकाको सत्रौँ गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :-** (१) यस ऐनको नाम **"आँधीखोला गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८२"** रहेको छ।

(२) यो ऐन २०८२ साल श्रावण १ गते देखि आँधीखोला गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ।

२. **मालपोत तथा भूमिकर :-** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची १ बमोजिम मालपोत तथा भूमिकर लगाइने र असुल उपर गरिने छ।

३. **सम्पति कर :-** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची २ बमोजिम सम्पति कर लगाइने र असुल उपर गरिने छ।

४. **घर जग्गा वहाल कर:-** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा त्यस्तो बहाल रकममा अनुसूची ३ बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिने छ।

५. **व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण शुल्क :-** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूची ४ बमोजिम व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

६. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर**:- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूची ५ बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

७. **विज्ञापन कर:-** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची ६ बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ। यसरी कर संकलन गर्दा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम सम्बन्धित प्रदेशले निर्धारण गरेको विज्ञापन कर संकलन गरी प्रदेश विभाज्य कोषमा राजश्व बाँडफाँड गरिनेछ।

८. **मनोरञ्जन कर:-** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूची ७ बमोजिम मनोरञ्जन व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ। यसरी कर संकलन गर्दा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम सम्बन्धित प्रदेशले निर्धारण गरेको विज्ञापन कर संकलन गरी प्रदेश विभाज्य कोषमा राजश्व बाँडफाँड गरिनेछ।

९. **बहाल बिटौरी शुल्क:-** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका हाट बजार, पसल वा सरकारी जग्गामा अनुसूची ८ मा उल्लेख भए अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

१०. **ट्रेकिङ्ग, कोयोकिड, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र ज्याफ्टीङ्ग शुल्क:-** गाउँपालिका आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ्ग, कायोकिड, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र ज्याफ्टीङ्ग सेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवापत अनुसूची ९ बमोजिमको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

११. **सेवा शुल्क, दस्तुर:-** गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूची १० मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा (स्थानीय तहको भु–सेवाकेन्द्रले पब्लिक एक्सेस मोडुलसमेतको) सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

१२. **पर्यटन प्रवेश शुल्क:-** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र निर्माण गरेका उद्यान, पार्क, चिडियाखाना, ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक सम्पदा, संग्राहलय जस्ता सम्पदा उपयोग गरे वापत पर्यटकहरुवाट अनुसूची ११ मा उल्लिखित दरमा पर्यटन प्रवेश शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ।

१३. **घर नक्सा पास शुल्क :-** आँधीखोला गाउँपालिका क्षेत्र भित्र निर्माण हुने घरहरुको नक्सा पास गर्दा अनुसुची १२ बमोजिमको घर नक्सा पास शुल्क लिइनेछ।

१४. **प्राकृतिक स्रोतको संकलन तथा बिक्री शुल्क:-** आँधीखोला गाउँपालिका भित्रका नदी तथा खोलाहरुबाट प्राप्त नदीजन्य वस्तुहरु गाउँपालिका क्षेत्रका खानीजन्य वस्तुहरुको अनुसुची १३ मा उल्लेखित दररेटमा बिक्री गरी शुल्क उठाईने छ। यसरी संकलन गरिएको शुल्क अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम प्रदेश विभाज्य कोषमा राजश्व बाँडफाँड गरिनेछ।

१५. **पटके व्यवसाय शुल्क** :- वहाल विटौरी र व्यवसाय करको सूचीमा परेका करदाता बाहेक गाउँपालिका क्षेत्र बाहिरबाट सवारी साधन वा मोटरसाईकलमा पोका वा झोलामा राखी गाउँपालिका क्षेत्रभित्र घुमाएर

१६. **सरसफाई शुल्कः-** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र फोहोरजन्य बस्तु उठाई व्यवस्थापन गरेवापत अनुसूची १५ बमोजिमको सरसफाई शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।

१७. **कर तथा शुल्क छुटः-** यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर तथा शुल्क छुट दिईने छैन ।

१८. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी नियम र कार्यविधी बनाउन सक्नेः-** यो ऐनमा भएको व्यवस्थालाई कार्यान्वयन गर्नको लागि गाउँकार्यपालिकाले आवश्यक नियम र कार्यविधी बनाउन सक्नेछ ।

१९. **बाधा अड्काउ फुकाउ :-** यस ऐनको कार्यान्वयनको सिलसिलामा कुनै बाधा अड्काउ आईपरेमा बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार गाउँ कार्यपालिकामा रहनेछ ।

अनुसूची-१

(ऐनको दफा २ सँग सम्बन्धित)

आँधीखोला गाउँपालिका भित्र देहायका सडक खण्डसँग जोडिएका जग्गाहरुको देहाय बमोजिमका मूल्यको आधारमा मालपोत तथा भूमिकर कर लगाईनेछ ।

(क) नागडाँडा–कार्कीनेटा सडक खण्ड (प्रति रोपनी रु.)

➢ सेतिखोलाको पुलको मुखदेखि एकरायसम्म	१५,८४,०००।–
➢ एकरायदेखि रंगेठाटीको हराभरा सहकारीसम्म	१३,२०,०००।–
➢ रंगेठाटीको हराभरा सहकारीदेखि निस्तीखोला प्रगतिडाँडासम्म	१५,८४,०००।–
➢ बेत्यानीदेखि रंगुवाखोलासम्म	१५,८४,०००।–
➢ लौसीखोलादेखि अर्घादीखोलासम्म	१५,८४,०००।–
➢ काफलबोट खोलादेखि छहरेखोलासम्म	१३,२०,०००।–
➢ पेटकटेरीदेखि रातमाटासम्म	९,२४,०००।–
➢ रातमाटादेखि हिलेसम्म	५,२८,०००।–

(ख) पुतलीखेत–कार्किनेटा–कुश्मा सडक खण्ड (प्रति रोपनी रु.)

➢ चिसाखोलादेखि मार्सेखोलासम्म	१३,२०,०००।–
➢ मार्सेखोलादेखि डाम्डिहीसम्म	९,२४,०००।–
➢ डाम्डिहीदेखि भालुमारे खोला (वडा न. २)	५,२८,०००।–
➢ भालुमारेदेखि देउराली डाँडासम्म	१३,२०,०००।–
➢ पोखराचौरदेखि फन्डाँडासम्म	५,२८,०००।–

(ग)सेतिदोभान–निबुवाबोट– भुद्रमपोला–पञ्चमुल सडक (प्रति रोपनी रु)

➢ चिसापानीको पुलको मुखदेखि गौरीशंकर चोकसम्म	३,९६,०००।–
➢ भगवतीचोक देखि बुढीको चौतारासम्म	३,९६,०००।–
➢ बुढीको चौतारादेखि भुद्रुमपोलाको भन्ज्याँङसम्म	५,२८,०००।–
➢ बेजाङ्ग सडक खण्ड	३,९६,०००।–
➢ खड्रकटेरीडाँडा देखि हिलेसम्म	३,९६,०००।–
➢ हिलेदेखि पिरपिरेखोलासम्म	२,६४,०००।–
➢ पिरपिरे खोलादेखि मुलसम्म	३,९६,०००।–
➢ मुलदेखि भुमीथानसम्म	३,९६,०००।–
➢ भूमीथान देखि सिरुबारी धारु बजारसम्म	१३,२०,०००।–
➢ धारुबजार देखि कुर्ले बजारसम्म	४,२०,०००।–
➢ कुर्लेदेखि बजानीबजारसम्म	४,००,०००।–

(घ) हेलु–अर्जुनचौपारी– सिरुबारी सडक (प्रति रोपनी रु)

➢ पाङग्राको झ्याङदेखि भातपोखरी अर्घौदी सम्म	१,३२,०००।–
➢ समिको रुखदेखि राम्चेजिरो सम्म	१,३२,०००।–
➢ राम्चेदेखि पूर्ण गाउँसम्म	१,३२,०००।–
➢ ज्याम्चेदेखि सिरुवारी गाउँसम्म	३,९६,००००।–

(ङ) खड्केटारी –पञ्चासे सडक खण्ड (प्रति रोपनी रु)

➢ नाम्दीखोला देखि चरिपानीखोलासम्म	५,२८,०००।–
➢ चरिपानीखोला देखि टुनीखोलासम्म	१०,५६,०००।–
➢ रिमालस्वारा - मुलावारी - ओडारसम्म	५,२८,०००।-

(च) सेपत–पञ्चासे सडक (प्रति रोपनी)

➢ सेपत जिरोदेखि पात्लासम्म	७,९२,०००।–
➢ पात्लादेखि देवीस्थानसम्म	३,९६,०००।–
➢ देवीस्थानदेखि देउरालीसम्म	१०,५६,०००।-
➢ देउरालीदेखि ह्याङसेदी (श्रवणकुमार)सम्म	१०,५६,०००।–
➢ ह्याङसेदी (श्रवणकुमार)देखि भञ्ज्यांङसम्म	३,९६,०००।–

(छ) सेपत अर्घादी-कमेरे-ठूलाखेत सडक

➢ सेपतदेखि ठूलाखेतसम्म	३,९६,०००।-

(ज) फुलबारी–आर्थर सडक (प्रति रोपनी)

- फुलबारी देखि फुँवासे जोड्ने बाटोसम्म ३,९६,०००।–
- फुँवासे जोड्ने बाटो देखि ढोली डाँडासम्म १०,५६,०००।–

(झ) सहिदमार्ग (प्रति रोपनी रु)

- जिरो देखि बि.पि. स्मृती प्रा.वि सम्म ३,९६,०००।–
- बि.पी स्मृतिप्रा.वि देखि पोखरीसम्म ५,२८,०००।–
- पोखरीदेखि वडा कार्यालय सम्म २,६४,०००।–
- वडा कार्यालय देखि नुनथलाहुँदैहिले सम्म ७,९२,०००।–
- कमेरेपानी देखि भयरको थानसम्म ३,९६,०००।–
- भयरको थान देखि जुम्लीडानासम्म २,६४,०००।–

(ञ) भैरव कुण्ड–ओइया–सम्दीखोला सडक (प्रति रोपनी रु)

- भैरव कुण्डदेखि काफलटारीसम्म ८,५६,०००।–
- घलेको घर देखि माताको गुफासम्म ६,६०,०००।–

(ट) कालीखोला–पोखराचौर सडक (प्रति रोपनी रु)

- कालीखोलादेखि स्याले खोल्सासम्म ६,६०,०००।–
- उपल्लो स्यालेखोल्सादेखि टारीसम्म (टापु) ६,६०,०००।–

(ठ) जिरो–चिलाउनेभाटी सडक (प्रति रोपनी रु)

- आँधीखोलाको पुलदेखि कालीखोलाको पुलसम्म १३,२०,०००।–
- कालीखोलाको पुलदेखि कुलायन मन्दिरसम्म ३,९६,०००।–
- कुलायनको मन्दिर देखि थुमको खोलासम्म ५,२८,०००।–
- हर्जामुनीदेखि तिलीमसम्म ३,९६,०००।–

(ड) सेतिदोभान–चण्डीकालीका सडक (प्रति रोपनी रु)

- चिसापानीको पुलको मुखदेखि ठाँटीसम्म १०,५६,०००।–
- ठाँटीदेखि भञ्ज्यांङसम्म ५,२८,०००।–

(ढ) ढाँव– बरपिप्ले सडक (प्रति रोपनी रु)

- ढाँवदेखि वरपिप्लेसम्म ६,६०,०००।–

(ण) भञ्याङ –आर्थर सडक (प्रति रोपनी रु)

- भञ्याङदेखि आर्थरसम्म ६,६०,०००।–

(त) मान्छेको टाउको– बैडा सडक (प्रति रोपनी रु)

- दहदेखि बैडासम्म ५,२८,०००।–

(थ) कृषिपुलको मुख सडक (प्रति रोपनी रु)

- कृषि देखि कृषि पुलको मुख सम्म १५,८४,०००।–

(द) सेतिदोभान– ठुली बराय सडक (प्रति रोपनी रु)

- सेतिदोभानको बरको रुखदेखि ठुलीबराय करौदीसम्म १०,५६,०००।–

(ध) सेतिदोभान–सिम्खेत छापा सडक (प्रति रोपनी रु)

- बराय खोलादेखि छापासम्म १०,५६,०००।–

(न) चिलाउनेभाटी– मड्डवा सडक (प्रति रोपनी रु)

- जरेखोलादेखि नैकुडाँडासम्म ५,२८,०००।–
- नैकुडाँडादेखि भण्डार थुम्कासम्म ८,००,०००।–

(प) जाबीखोला ओइया सडक (प्रति रोपनी रु)

- जाबीखोलादेखि सम्धीखोलासम्म १०,५६०००।–

माथि उल्लेखित बाहेकका जग्गाहरुको मुल्य निर्धारण मालपोत कार्यालय स्याङजाबाट प्रत्येक वर्ष रजिष्ट्रेसन प्रयोजनार्थ निर्धारित मुल्यमा ३० प्रतिशत मुल्य थप गरी मुल्यांकन गरिनेछ।

कर योग्य भूमिको वार्षिक करको दर

क्र.सं.	भूमिकर योग्य जग्गाको मुल्य	वार्षिक दर	कैफियत
१	रु ५ लाख सम्मको	एक मुस्ट रु ६५।–	
२	रु ५ लाख देखि ५०लाख रुपैया सम्म	प्रति लाख थप रु ३५।–	
३	रु ५१ लाख देखि १करोड रुपैया सम्म	प्रति लाख थप रु ४५।–	
४	रु १ करोड १ लाख देखि २ करोड सम्म	प्रति लाख थप रु ५०।–	
५	रु २ करोड १ लाख देखि ३ करोड सम्म	प्रति लाख थप रु ६०।–	
६	३ करोड देखि माथि	प्रति लाख थप रु ७०।–	

अनुसूची-२

(ऐनको दफा ३ सँग सम्बन्धित)

आँधीखोला गाउँपालिका भित्र बनेका घर र घरले चर्चेको जग्गामा सम्पति कर लगाइने छ। घरले चर्चेको जग्गा भन्नाले घरले ओगटेको जग्गाको क्षेत्रफल र अधिकत्तम सो क्षेत्रफल बरारको थप जग्गा समेत सम्झनु पर्छ।भौतिक संरचनाको मुल्य तपसिल बमोजिम मूल्य निर्धारण गरी जग्गाको हकमा अनुसूची १ मा उल्लेखित सड्कसँग जोडिएका र नजोडिएका जग्गाको मूल्य बमोजिम निर्धारण गरिनेछ।

तपसिल:

क्र.सं.	संरचनाको प्रकार	प्रतिवर्ग फिट मुल्य (रु.)	कैफियत
१	आर. सि. सि पक्की घर	८००।	

२	ब्लक, सिमेन्ट, जोडाइ जस्ता वा ढुङ्गाको छाना भएको घर	५००।	
३	ढुङ्गा माटो जोडाइ भएको ढुङ्गा जस्ता, खर को छाना भएको	३००।	

<u>ह्रास कट्टी तर्फः</u>

आँधीखोला गाउँपालिका भित्रका देहाय बमोजिमका भौतिक संरचनाको ह्रास कट्टी तपसिल अनुसार गरिनेछ।

क्र.सं.	संरचनाको प्रकार	ह्रास कट्टी प्रतिवर्ष	ह्रास कट्टि अवधि	कैफियत
१	आर. सि. सि पक्की घर	१ प्रतिशत	३० वर्ष	
२	ब्लक, सिमेन्ट, जोडाइ जस्ता वा ढुङ्गाको छाना भएको घर	२ प्रतिशत	२० वर्ष	
३	ढुङ्गा माटो जोडाइ भएको ढुङ्गा जस्ता,खर को छाना भएको	३ प्रतिशत	१५ वर्ष	

कर योग्य सम्पतिको वार्षिक करको दर

क्र.सं.	कर योग्य एकीकृत सम्पत्तिको मुल्य	वार्षिक दर	कैफियत
१	रु ५ लाख सम्मको	एक मुस्ट रु ६५।–	
२	रु ५लाख देखि ५० लाख रुपैया सम्म	प्रति लाख रु ३५।–	
३	रु ५१लाख देखि १ करोड रुपैया सम्म	प्रति लाख रु ३०।–	
४	रु १ करोड १ लाख देखि २ करोड सम्म	प्रति लाख रु ३५।–	
५	रु २ करोड १ लाख देखि ३ करोड सम्म	प्रति लाख रु ४५।–	
६	रु ३ करोड १ लाख देखि माथि ५ करोड सम्म	प्रति लाख रु ५५।–	
७	रु ५ करोड भन्दा माथि	प्रति लाख रु ६५।–	

<u>नोट</u>:मुल्याङ्कन रकमलाइ रु लाखमा परिणत गरी करको दर निर्धारण हुनेछ।

अनुसूची –३

<u>(ऐनको दफा ४ सँग सम्बन्धित)</u>

गाउँपालिकाबाट लिईने घर जग्गा बहाल करको दर (प्रति रोपनी रु):

क्र.सं.	विवरण	वार्षिक दर	कैफियत
१	आँधीखोला गाउँपालिका क्षेत्रभित्रको घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, शेड(छप्पर), कारखाना, जग्गा वा	१०%	

	पोखरी पूरै वा आंशिक रुपमा बहालमा दिएकोमा सम्बन्धित धनीबाट बहाल रकमको		
२	आँधीखोला गाउँपालिका क्षेत्रमा निर्माण, रेखदेख वा सञ्चालन गरेको हाट बजार र सार्वजनिक स्थल, ऐलानी जग्गा वा बाटोको छेउमा अस्थायी पसल थाप्न दिए वापत प्रति वर्गफूट मासिक बहाल विटौरी कर	२।–	

अनुसूची–४

(ऐनको दफा ५ सँग सम्बन्धित)

गाउँपालिकाबाट लिईने व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण शुल्कको वार्षिक दर रुः

क्र.सं.	व्यवसायको विवरण	आ.ब. २०८०।०८१ का लागि करको श्रेणी	
		भ्याट/प्यान मा दर्ता भएको दर (रु.)	भ्याट/प्यान मा दर्ता नभएकोदर (रु.)
१)	**पर्यटन उद्योग**		
१.१	होमस्टे	५५०	४५०
१.२	होटल,लज एवं साधारण होटल	१६५०	६००
१.३	रेष्टूरेन्ट (मःम, तास,सेकूवा आदि)	११००	३८०
१.४	मदिरा पसल	१५००	१५५०
२)	**व्यापारिक वस्तू**		
२.१	खाद्यान्न, किराना डिलर र खूद्रा	११००	६००
२.२	कपडा पसल (थोक एवं खूद्रा)	११००	६००
२.३	आयल पम्प	५५००	५५५०
२.४	विद्युत सामान तथा विद्युतीय सामग्री टि.भी., घडी रेडियो बिक्री	११००	६००
२.५	हेभी इक्विपमेन्ट बस, ट्रक, कार मोटर साईकल, टेम्पो,साईकल मर्मत कारखाना तथा टायर मर्मत केन्द्र	११००	६००
२.६	निर्माण सामाग्री	२२००	१७००
२.७	सूनचांदी पसल (ज्वेलेरी)	२७५०	२२५०
२.८	फेन्सी पसल	११००	६००
२.९	उनी धागो पसल	५५०	३८०
२.१०	जूत्ता चप्पल पसल	८८०	३८०

३)	**अन्य सेवा**		
३.१	विविध श्रृङगार पसल (थोक/खुद्रा)	८८०	६००
३.२	कुखुरा ,भैसी र बाख्रा फर्म दर्ता शुल्क	४००	६५०
३.३	फर्निचर पसल	२२००	१७००
३.४	भांडा र गिफ्ट पसल(थोक/खूद्रा)	११००	६००
३.५	केवूल, नेटवर्किङ	५५००	५५५०
३.६	पूलवोर्ड (प्रति वोर्डरु.)	५५००	५५५०
३.७	भिडियो गेम	३३००	३३५०
३.८	पूस्तक तथा पत्रिका पसल	७७०	६००
३.९	नर्सरी र फलफुलका विरुवा बिक्रीवितरण	४४०	२७०
३.१०	सस्थागत पेन्टर	५५०	६००
३.११	तरकारी पसल	३३०	१६०
३.१२	वीज भण्डार	५५०	१६०
३.१३	मासू पसल	११००	६००
३.१४	कपडा सिलाई	५५०	२७०
३.१५	हेयर कटिङ	५५०	६००
३.१६	आर्ट	५५०	६००
३.१७	फोटो स्टूडियो	११००	६००
३.१८	रंगरोगन पसल	१७५०	११५०
३.१९	चश्मा पसल	५५०	३८०
४)	मर्मत संभार		
४.१	रेडियो टि.भि घडी, प्रेशर कुकर, हिटर टेलीफोन सेट पंखा तथा स्टोभ, विद्युत सामग्री मर्मत केन्द्र	८८०	२७०
४.२	हेभी इक्विपमेन्ट बस, ट्रक, कार मोटर साईकल, टेम्पो, साईकल मर्मत कारखाना तथा टायर मर्मत केन्द्र	११००	६००
५)	**सेवा उद्योग**		
५.१	डाइभिङ इन्स्टिच्यूट	८८०	११५०
५.२	ल्याब तथा फोटो ग्राफि	११००	६००
५.३	छापाखाना	११००	११५०

६)	**वन पैदावार तथा वनजन्य उद्योग**		
६.१	वन पैदावारमा आधारित उद्योग व्यवसाय, फर्नीचर उद्योग आदी	३३००	३३५०
६.२	माछा मार्ने व्यवसाय	०	दर्ता शुल्क रू ११०० र नवीकरण रू ६००
७)	**उर्जामुलक**		
७.१	बायो ग्याँस तथा सौर्य प्रविधि र अन्य श्रोतहरु	११००	६००
८)	**उत्पादन मूलक उद्योग**		
८.१	पाउरोटी भण्डार	८८०	६००
८.२	मिल ३HP क्षमता सम्म	१००	१५०
८.३	मिल ३HP क्षमता माथि	५५०	३८०
८.४	आइसक्रिम उद्योग तथा पसल	५५०	३८०
९)	**वित्तीय सेवा**		
९.१	वचत तथा ऋणको कारोबार गर्ने सहकारी संस्था	२०००	२०५०
९.२	उत्पादनमुलक सहकारी संस्था	५५०	६००
९.३	रेमिटेन्स सेवा	२२००	२२५०
९.४	बैक	६०००	६०५०
१०)	**स्वास्थ्य सेवा**		
१०.१	निजी तथा गैरसरकारी अस्पताल	१६५०	११५०
१०.२	नर्सिङ होम	१६५०	११५०
१०.३	क्लिनिक, ल्याव तथा फार्मेसि	१६५०	११५०
१०.४	दांत बनाउने पसल	११००	११५०
११)	**शिक्षा सेवा**		
११.१	नि.जि क्षेत्रका बोर्डिङ स्कूल क्याम्पस, मा.वि. र आधारभूत	१०५००, ५५००, ३५००	
११.२	टाईपिङ, कम्प्यूटर तथा भाषा प्रशिक्षण संस्था	११००	११५०
११.३	सिलाई, बूनाई, पेन्टिङ, कटिङ प्रशिक्षण	५५०	६००
११.४	टिउसन/कोचिङ्ग सेन्टर	१५००	१५५०

११.४	टेक्निकल इन्स्टिच्युट	११००	११५०
११.५	गैर सरकारी संस्था संचालन अनुमति	१०००	१०५०
१२)	**निर्माण व्यवसायी गाँउपालिकामा प्रधान कार्यालय भएको घ वर्गको निर्माण व्यवसायी अनुमति वार्षिक नविकरण**	१०,००० तोकिएको अवधी समाप्त भएपश्चात २५ प्रतिशत बराबरको रकम जरिवाना लाग्नेछ।	
१२.१	घ वर्गको निर्माण व्यवसायी अनुमति पत्र	२५,०००।-	
१२.२	रासायनिक मल बिक्रेताको अनुमति पत्र	६५०।-	
१२.३	रासायनिक मल बिक्रेताको अनुमति नविकरण	५५०।-	
१३)	**संचार सेवा**		
१३.१	निजी क्षेत्रका कूरियर, फ्याक्स,इमेल, इन्टरनेट र टेलिफोन	५५०	२७०
१४)	**विशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यवसायिक सेवा**		
१४.१	चिकित्सक विशेषज्ञ (स्वा.सहायक,कविराज)	१०००	५५०
१४.२	ल फर्म	४००	४५०
१४.३	कन्सल्टेन्सी फर्म(इन्जीनियर ओ.)	५५००	५५५०
१४.४	ज्योतिष	५५०	६००
१४.५	अडिटर फर्म (क ख ग घ)	२५००,२०००,१५००,१०००	२७००,२२००,१७००,१२००
१५)	**अन्य व्यवसाय**		
१५.१	ढुवानी सेवा		११५०
१५.२	कवाडी सामानको थोक बिक्रेता	२२००	११५०
१५.३	टेण्ट हाउस	११००	११५०
१५.४	लुगा धुने पसल	५५०	२२७०
१५.५	मादल पसल	३३०	१६०
१५.६	माटोको भांडा बनाउने	३३०	१६०
१५.७	मिठाई पसल	८८०	२७०
१६)	**साना उद्योग**		

१६.१	कटिङ ढुंगा उद्योग	११००	११५०
१६.२	इट्टा भट्टा	११००	६००
१६.३	ग्रिल उद्योग	१६५०	११५०
१६.४	अन्य उद्योग	कार्यपालिकाको निर्णयानुसार	
१६.५	क्रसर उद्योग	११०००	११०००
१६.६	ब्लक उद्योग	२०००	२५००
१७	माथि उल्लेखित व्यवसाय बाहेकको हकमा	कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार	

अनुसूची–५

(ऐनको दफा ६ सँग सम्बन्धित)

गाउँपालिकाले लिने जडिबुटी कवाडी र जीवजन्तुको व्यवसायीक कारोवार बापत वार्षिक कर रुः

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१.	कवाडी सामानको थोक विकेता (वार्षिक)	भ्याटमा दर्ता रु २२५० र	
२	सल्लाको खोटो प्रति के.जी.	रु ११।–	
३.	उन, जडिबुटी, बनकस, कवाडी माल, हाड, सिङ, प्वाँख, छाला आदी।	गाउँ कार्यपालिकाको निर्णयानुसार	

अनुसूची–६

(ऐनको दफा ७ सँग सम्बन्धित)

गाउँपलिकाले लिने विज्ञापन करको दरः

क्र.सं.	विज्ञापन दर	दर (रु.)	कैफियत
१.	साइनवोर्ड, ग्लोवोर्ड, स्टल आदिमा २५ वर्गफूट भन्दा माथि	८८०	
२.	साइनवोर्ड, ग्लोवोर्ड, स्टल आदिमा २५ वर्गफूट सम्म	५५०	
३.	तूल व्यानर एक हप्ताको लागि	५५	
४.	तूल व्यानर एक हप्ता भन्दा बढी	११०	

अनुसूची–७

(ऐनको दफा ८ सँग सम्बन्धित)

गाउँपलिकाले लिने मनोरञ्जन करको दरः

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	सिनेमाहल, भिडियोहल, साँस्कृतिक प्रदर्शन हल, थिएटर, संगीत, मनोरञ्जन प्रदर्शनस्थल, ऐतिहासिक	५%	

	स्थल, पुरातात्विक स्थल एवं धार्मिक महत्वका सम्पदाको प्रवेश शुल्क रकमको (तर ऐतिहासिक, पुरातात्विक र धार्मिक महत्वका सम्पदामा प्रवेश गर्दा नेपाली नागरिकलाई प्रवेश शुल्क लिईने छैन)		
२	व्यावसायिक रुपमा संचालन गरिने मेला महोत्सव पर्व जस्ता कार्यकममा	५०००।	
२	व्यावसायि रुपमा संचालन गरिने मेला महोत्सव पर्व तथा कन्सट, जादु,चटक आदी	१०००।–	

अनुसूची–८

(ऐनको दफा ९ सँग सम्बन्धित)

गाउँपालिकाले लिने वहाल विटौरी शुल्कको दरः

क्र.सं.	सार्वजनिक जग्गामा बनेका घर, टहरा, घुम्ती, गोदाम वा अन्य कुनै संरचना	दर	कैफियत
१	सार्वजनिक स्थानमा वनेका घर सटरहरुको	टेण्डर प्रतिस्पर्धाका आधारमा	
२	गाउँपालिकाको आफैले निर्माण गरेको	टेण्डर प्रतिस्पर्धाका आधारमा	
३	टहराहरु मासिक	रु १००	
४	गोदामहरु मासिक	रु १००	
५	अन्य संरचनाहरु मासिक	गाउँ कार्यपालिकाले तोके बमोजिम	

अनुसूची–९

(ऐनको दफा १० सँग सम्बन्धित)

गाउँपलिकाले लिने सेवा वा व्यवसाय शुल्कको दरः

आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ्, कायाकिङ्, क्यानोइङ्, बञ्जी जम्पिङ्, जिप फ्लायर, ग्लाईडिङ्, व्यालुनिङ्, गल्फकोर्श, प्यारा सेलिङ् र अश्वारोहण आदि सेवा वा व्यवसायमा सेवा वा व्यवसायको प्रकृति हेरी गाउँ कार्यपालिकाको निर्णयानुसार रु १,०००।– देखि ५०,०००।– सम्म।

अनुसूची – १०

(ऐनको दफा ११ सँग सम्बन्धित)

गाउँकार्यपालिका वा वडाबाट उपलव्ध गराईने प्रमाणित / सिफारिस वापतको सेवा शुल्कको दरः

क्र.सं.	विवरण	दर रु.	कैफियत
क)	**सिफारिस**		
१	नाता प्रमाणित	नेपालीमा २०० र अंग्रेजी ५०० (निवेदन सहित)	
२	विदेश जाने सिफारिश	नेपालीमा ५०० र अंग्रेजी ७००	
४	घरजग्गा नामसारी/ हकवाला प्रमाणित	४००	
५	घर कायम सिफारिस	कच्ची घर सडकले छोएको ६००, नछोएको ३५०, पक्की घर सडकले छोएको ११००,नछोएको ७००	
६	बाटो कायम सिफारिस	बाटोले छोएको ५०० र बाटोले नछोएको ३००	
७	पेन्सन कार्ड वा सो सम्बन्धी अन्य सिफारिस	५००	
८	हकवाला संरक्षण सम्बन्धी सिफारिस	२००	
९	संघ संस्था दर्ता सम्बन्धी सिफारिस	५००	
१०	निजी विद्यालय दर्ता र स्तर बृद्धि (मन्टेश्वरी / आ.वि. / मा.वि.)	३००० / ८००० / १३०००	
११	एम्बुलेन्स सेवा	गाउँपालिका क्षेत्रदेखि पोखरा रु २०००। र अन्यमा क्षेत्रमा कच्ची सडक प्रति कि.मी रु ६० र पक्की सडक प्रति कि.मी ५५	
१२	काठ दाउराको सिफारिस	काठः २००० / दाउराः १५००	
१३	अंग्रेजी रुपान्तरण	५००	
१४	वंशजको नागरिकता सम्बन्धी सिफारिस	१२०, प्रतिलिपीः १७०	
१५	अंगिकृत नागरिकता सम्बन्धी सिफारिस	५००	
१६	नाम छूटको सिफारिस	१००	
१७	चार किल्ला प्रमाणित सिफारिस	५००	
१८	सनाखतको सिफारिस	३००	
१९	जन्म मृत्यू सम्बन्धी सिफारिस	२००	
२०	स्थायी बसोबास सम्बन्धी सिफारिस	१५०	
२१	नाम, थर, जन्म मिति संशोधन सिफारिस	५००	
२२	कन्सुलर प्रमाणित	५००	
२३	सर्जिमिन शुल्क	५००	

२४	अमिन शुल्क	२००० प्रति कित्ता	
		थप प्रति कित्ता १०००	
२५	विद्यूत जडान सम्बन्धी सिफारिस		
२५.१	आर.सी.सी. पक्की घर	३००	
२५.२	अन्य घर	२००	
२६	टेलिफोन जडान सम्बन्धी सिफारिस	३००	
२७	निजी धारा जडान सम्बन्धी सिफारिस	५००	
२८	चारित्रिक सिफारिस	५००	
२९	प्लटिङ सेवा शूल्कः२ रोपनीसम्म, सो भन्दा माथि ५ रोपनीसम्म प्रति १ रोपनी र सोभन्दा बढी प्रति १ रोपनी	२५०००, १०,००० र १५,०००	
३०	घरेलु उद्योग स्थापना सिफारिस	३००	
३१	भवन निर्माणको साधारण स्वीकृति सम्बन्धी सिफारिस	५००	
३२	संस्थागत (मठ,मन्दिर,आमा समुह तथा अन्य संस्था नविकरण लगायतका सिफारिस	३००	
३३	विविध सिफारिस	२००	
३४	कृषि तथा पशु फर्म दर्ता सिफारिस शुल्क	३००	
३५	छात्रवृत्ति सम्बन्धी सिफारिस	निःशुल्क	
ख)	**अन्य दस्तुर**		
१	निवेदन दस्तुर	१०	
२	अनूशुची	१०	
३	निवेदन दर्ता शुल्क	१०	
४	भवन निर्माण दरखास्त फाराम	१००	
५	पति पत्नी सम्बन्ध विच्छेद निवेदन दस्तूर	५००	
६	जन्म, मृत्यु, बसाईँसराई र सम्बन्ध विच्छेद विलम्व दस्तूर	२०० प्रतिलिपीको ५००	
७	परीक्षा सम्बन्धी दरखास्त फाराम शुल्क	आयोगको निर्णयानुसार	
८	कोटेशन फाराम शुल्क	आर्थिक नियमावली अनुसार	
९	टेण्डर फाराम शुल्क	आर्थिक नियमावली अनुसार	
१०	निवेदन नक्कल प्रति पाना	कार्यालयले ७ व्यक्तिले ५	
११	घरपालूवा कूकूर दर्ता र नवीकरण दस्तूर	१००	

१२	भरुवा बन्दूक नवीकरण दस्तूर	जिल्लाभित्र १००० जिल्लाबाहिर २०००	
१३	घर निर्माण नक्शाको नक्कल दस्तूर	१०००	
१४	घर सुचिकरण शुल्क	आर सी घर.सी.१,००० ब्लक सिमेन्ट जोडाई जस्ता वा ढुङ्गाको छाना भएको घर ८०० र ढुङ्गा माटो जोडाई भएको ढुङ्गाको छाना भएको रु ५००	
१५	सम्पन्नता प्रमाण पत्र शुल्क	आर.सी.सी.पक्की घर १००० र अन्य घर ५००	
१६	मिलापत्र दस्तूर प्रति पक्ष	निशुल्क	
नोटः	आर्थिक सहायता, दीन दूःखी हरुको हकमा गाउँपालिकाको अध्यक्षको तोक आदेश अनूसार निशुल्क सेवा प्रदान गर्न सकिन्छ।	निशुल्क	
ग)	**हैसियत प्रमाणित (ऋण र वैदेशिक रोजगारका लागि)**		
१.	रु.१ देखि १०लाखसम्म	११००	
२.	रु.१०लाख १ देखि २० लाखसम्म	२२००	
३.	रु.२० लाख १ देखि ३० लाखसम्म	३३००	
४.	रु.३० लाख १ देखि ४० लाखसम्म	४४००	
५	रु.४० लाख १ देखि ५० लाखसम्म	५५००	
६	रु.५० लाख भन्दा बढी रकमको	०.०८ प्रतिशतले लिने	
घ)	**अध्ययनको लागि**		
१	रु.२० लाख सम्मको रु	११००	
२	रु.३० लाख सम्मको रु.	२२००	
३	रु.५० लाख सम्मको रु.	३३००	
४	रु.५० लाखभन्दा बढी रकमको	०.०६ प्रतिशतले लिने	
५	अंशवण्डा र दानबकसमा	१५०	
६	लेनदेनको कागज प्रमाणिकरण	रू १० लाखसम्म रु १०००, १०लाख माथि १५००	
ङ)	**स्थानीय तहको भू-सेवा केन्द्रले प्रदान गर्ने पब्लिक एक्सेस मोडुल सेवाको हकमा**		
१	जग्गा नामसारी	५००	

२	दाखिला खारेज	५००	
३	संशोधन, प्रतिलिपी	१००	
४	अंशबन्डा र अंश बुझेको भरपाई (कित्ताकाट गर्नुनपर्नेको)	५००	
५	अंशबन्डा र अंश बुझेको भरपाई (कित्ताकाट गर्नुपर्नेको)	१०००	
६	लिखत पारित (राजीनामा, सट्टापट्टा, संगोलमा दर्ताफोरी, छोडपत्र, बकदान, दानपत्र) कित्ताकाट गर्नुनपर्नेमा	५००	
७	लिखत पारित (राजीनामा, सट्टापट्टा, संगोलमा दर्ताफोरी, छोडपत्र, बकदान, दानपत्र) कित्ताकाट गर्नुपर्नेमा	१०००	
८	सबै किसिमका बन्धकी लिखत रोक्का, फुकुवा दुवै	२५०	
च)	**गाउँपालिकाले तत्काल धितो मुल्यांकन गरेको सिफारिस र सम्पत्तिकर तथा अन्य विविध करको पूनः नवीकरण गर्नुपर्दा जून प्रयोजनका लागि गरिएको हो सोका लागि लाग्ने दस्तूरको १० प्रतिशत राजश्व लिइनेछ।**		

अनुसूची – ११

(ऐनको दफा १२ सँग सम्बन्धित)

१	प्रति पर्यटक स्वदेशी / विदेशी	रु ३०।५५

अनुसूची – १२

(ऐनको दफा १३ सँग सम्बन्धित)

सि.न.	भौतिक संरचनाको विवरण	करको दर (प्रति व.फी.) ने.रु.मा
१.	आर. सी. सी. फ्रेम स्ट्रक्चर	
क)	भूमिगत तला	७
ख)	भुई तला	७
ग)	पहिलो तला	८
घ)	दोश्रो तला	९

ङ)	तेश्रो तला र तेश्रो तला भन्दा माथी	११
२.	सिमेन्टको जोडाईमा इटा वा ढुगाको गारो आर.सी.सी. स्लेट, टायल जस्तापाता छाना	६
३..	माटोको जोडाईमा इटा वा ढुंगाको गारो आर.सी.सी.स्लेट,टायल, जस्तापाता छाना	५

अनुसूची – १३

(ऐनको दफा १४ सँग सम्बन्धित)

सि.न.	नदीजन्य पदार्थको नाम	दर (प्रति क्युफिट)
१	रोडा र गेग्रान	प्रदेश कानुन बमोजिम
२	गिटी र ढुङ्गा	प्रदेश कानुन बमोजिम
३	स्लेट ढुङ्गा	प्रदेश कानुन बमोजिम
४	वालुवा र चिप्स	प्रदेश कानुन बमोजिम
५	कटिङ्ग ढुङ्गा	प्रदेश कानुन बमोजिम
६	छपनी सादा ढुङ्गा	प्रदेश कानुन बमोजिम
७	नदी,खोलाले बगाएर ल्याएका काठ,कुकाठ,र दाउरा जराजुरी	प्रदेश कानुन बमोजिम
८	कालोमाटो र रातो माटो (ईट्टा पार्ने समेत)	प्रदेश कानुन बमोजिम
९	कालोमाटो र रातो माटो साधारण	प्रदेश कानुन बमोजिम
१०	चुनढुङ्गा	प्रदेश कानुन बमोजिम
११	उक्त शिर्षकसँग सम्बन्धित अन्य कुराहरू	प्रदेश कानुन बमोजिम

अनुसूची – १४

(ऐनको दफा १५ सँग सम्बन्धित)

ख	पटके व्यवसाको नाम	दर (प्रति पटक र प्रति गोटा)	
१	फेन्सी र खूद्रा सामान गाडीद्वारा घुमाएर बेच्नेहरुका लागि	रु १००	
२	खाद्यान्न सामान गाडीद्वारा घुमाएर बेच्नेहरुका लागि	रु १००	

३	आलू र तरकारी गाडीद्वारा घुमाएर बेच्नेहरुका लागि	रु ५०	
४	पोका वा झोलामा सामान राखी मोटर साइकले बेच्न	रु १००	
५	रांगा, भैंसी बंगूर	रु २०	
६	खसी बोका प्रति गोटा	रु १०	
७	हांस, कूकूरा र अन्य पंक्षी प्रति गोटा	रु ५	

अनुसूची – १५

(ऐनको दफा १६ सँग सम्बन्धित)

क्र.स.	**फोहोर जन्य पदार्थ उत्पादन गर्ने व्यवसाय/ घर / संस्थाको विवरण**	**सरसफाई शुल्क वार्षिक रु**	**कैफियत**
१	आवासीय घर	३००	
२	खुद्रा किराना पसल	५००	
३	होलसेल किराना पसल	५००	
४	होलसेल फेन्सी पसल	५००	
५	खुद्रा फेन्सी / कपडा पसल	५००	
६	फ्रेस हाउस	१०००	
७	मोटर/ मोटरसाकल ग्यारेज	१०००	
८	बैक तथा वित्तिय संस्था	१०००	
९	उच्च मा.वि. तथा क्याम्पस	१०००	
१०	संघ,संस्था भित्रका क्यान्टिन	१०००	
११	सरकारी कार्यालय तथा संघ संस्था	१०००	
१२	चिया तथा खाजा घर	१०००	
१३	होटल तथा लज	१०००	
१४	होटल तथा लज सानो	५००	
१५	सैलुन	५००	
१६	साना तरकारी तथा फलफूल पसल	५००	
१७	होलसेल तरकारी पसल	५००	
१८	स्टेशनरी पसल ठूलो	१०००	
१९	स्टेशनरी पसल सानो	५००	

२०	पशु बधसाला	१०००	
२१	प्रेस छापाखाना ठूलो	७००	
२२	सहकारी संस्था	५००	
२३	सुनचांदी पसल	५००	
२४	हार्डवयर पसल ठूलो	१०००	
२५	हार्डवयर पसल सानो	५००	
२६	ईलेक्ट्रिकल पसल	५००	
२७	ठेलावाला	५०	
२८	टाउँकोमा समान राखी बेच्नेवाला	५०	
२९	कम्प्युटर इन्सिच्युट	५००	
३०	डान्सवार	१०००	
३१	चनाचटपट	५००	
३२	पुल हाउस	५००	
३३	जिमहल	५००	
३४	मेनपावर	५००	
३५	मेडिकल हल	१०००	
३६	अस्पताल	१०००	
३७	फर्निचर	१०००	
३८	ग्रिलपसल	१०००	
३९	निर्माण व्यवसायी	१०००	
४०	घुम्ती प्रकारका व्यवसायी	५०	
४१	धेरै प्रकारका व्यवसायी	५००	
४२	एग्रोभेट दाना पसल	१०००	
४३	साना उद्योग	५००	
४४	मझौला उद्योग	१०००	
४५	भाडा पसल	५००	
४६	फोटो पसल	७००	
४७	शिसा पसल	१०००	
४८	जुत्ता पसल	५००	
४९	मदिरा पसल	१०००	

५०	ब्युटीपालर	५००	
५१	वल्डिङ्ग तथा मर्मत	१०००	
५२	सिरक तथा डसना निर्माण	५००	
५३	सिलाइ कटाइ	५००	
५४	मार्वल पसल	१०००	

४.२ आँधीखोला गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८२

गाउँसभामा पेश भएको मिति- २०८२/०३/०९
गाउँसभाबाट स्वीकृत भएको मिति- २०८२/०३/१०

प्रस्तावना : आँधीखोला गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को सेवा र कार्यका लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२९ को उपधारा (२) बमोजिम आँधीखोला गाउँपालिकाको सत्रौँ गाउँ सभामा यो विधेयक पेश गरिएको छ।

१.संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस विधेयकको नाम ***"आँधीखोला गाउँपालिकाको विनियोजन विधेयक, २०८२"*** रहेको छ।
(२) यो विधेयक सभाबाट पास भएपछि लागू हुनेछ।

२.आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को निमित्त सञ्चित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकार : (१) आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को लागि गाउँ कार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यका लागि अनुसूची १ मा उल्लेखित चालू खर्च, पूजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको (सामाजिक सुरक्षा भत्ता बाहेक) जम्मा रकम ५४,२१,४५,८४३ (अक्षरुपी चौवन्न करोड एक्काईस लाख पैँतालीस हजार आठ सय त्रिचालीस मात्र) निर्दिष्ट गरिए बमोजिम सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ।

३.विनियोजन : (१) यस विधेयकद्वारा सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को लागि आँधीखोला गाउँपालिकाको गाउँ कार्यपालिका, वडा कार्यालय र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यका लागि विनियोजन गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरेको रकममध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा गाउँ कार्यपालिकाले बचत हुने शिर्षकबाट नपुग हुने शिर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ। यसरी रकम सार्दा एक शिर्षकबाट सो शिर्षकको जम्मा रकमको २५ प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शिर्षकबाट

अर्को एक वा एक भन्दा बढी शिर्षकमा रकम सार्न तथा निकासा र खर्च जनाउन सकिनेछ। पूँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्था तर्फ विनियोजित रकम साँवा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तानी खर्च शिर्षकमा बाहेक अन्य चालू खर्च शिर्षक तर्फ सार्न र वित्तीय व्यवस्था अन्तर्गत साँवा भुक्तानी खर्च तर्फ विनियोजित रकम व्याज भुक्तानी खर्च शिर्षकमा बाहेक अन्यत्र सार्न सकिने छैन। तर चालू तथा पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्ने एक श्रोतबाट अर्को श्रोतमा रकम सार्न सकिनेछ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एक शिर्षकबाट सो शिर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको २५ प्रतिशत भन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एकभन्दा बढी शिर्षकमा रकम सार्न परेमा गाउँ सभाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ।

(४) उपदफा (२) र (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि प्रस्ताव गरिएका योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका चरणमा राजस्वमा कमी आई प्रस्ताव गरिएका योजना तथा कार्यक्रम आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा कार्यान्वयन एवम् श्रोत सुनिश्चितता हुन नसकेमा आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ र सो भन्दा पछिका आर्थिक वर्षमा कार्यान्वयन गरिनेछ।

(५) विनियोजन श्रोतको आय तथा निकासा घटीबढी भएको अवस्थामा गाउँ कार्यपालिकाबाट सोही बमोजिमको स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ।

खण्ड ५

सम्पर्क नम्बर

५.१ गाउँसभा सदस्यको नामावली र सम्पर्क नं

सि.न.	नाम थर	पद	स्थायी ठेगाना	फोन नं
१	बिश्वनाथ पौडेल	अध्यक्ष	आँधीखोला ३	९८५६००५६०० ९८५६०५०१८०
२	सिता थापा	उपाध्यक्ष	आँधीखोला ५	९८५६००५६०७ ९८४६०७१४७०
३	पवनकाजी अधिकारी	वडा अध्यक्ष	आँधीखोला १	९८५६००५६०१
४	कमल पौडेल	वडा अध्यक्ष	आँधीखोला २	९८५६००५६०२
५	शेर बहादुर कार्की	वडा अध्यक्ष	आँधीखोला ३	९८५६००५६०३
६	सिंह बहादुर क्षेत्री	वडा अध्यक्ष	आँधीखोला ४	९८५६००५६०४
७	कृष्ण प्रसाद पनेरु	वडा अध्यक्ष	आँधीखोला ५	९८५६००५६०५
८	नबिन ढकाल	वडा अध्यक्ष	आँधीखोला ६	९८५६००५६०६
९	बल बहादुर सुनार	कार्यपालिका सदस्य	आँधीखोला १	९८५६०३२६९३
१०	गोमा देबी सुनार	कार्यपालिका सदस्य	आँधीखोला २	९८४६१९७२०२
११	थान कुमारी सुबेदी	कार्यपालिका सदस्य	आँधीखोला ३	९८४६१६०८९१
१२	कल्पना पौडेल	कार्यपालिका सदस्य	आँधीखोला ४	९८६४३७००६५
१३	गोमा पौडेल पोखेल	कार्यपालिका सदस्य	आँधीखोला ५	९८४९७५४३८७
१४	टिकाराम नेपाली	कार्यपालिका सदस्य	आँधीखोला ६	९८४६०९४१४०
१५	मोहदत्त ढकाल	वडा सदस्य	आँधीखोला १	९८४६१३५२२३
१६	शक्ति ढकाल	वडा सदस्य	आँधीखोला १	९८५६०५२४७८
१७	दुर्गा कुमारी पौडेल	महिला सदस्य	आँधीखोला १	९८६४४३३३१५
१८	मिना दर्जी	दलित महिला सदस्य	आँधीखोला १	९८६४८९१४७८
१९	राधा देबी क्षेत्री	महिला सदस्य	आँधीखोला २	९८४६२००१२९
२०	प्रेम पौडेल	वडा सदस्य	आँधीखोला २	९८५६०१११२२
२१	बिष्णु कुमारी बि.क.	दलित महिला सदस्य	आँधीखोला ३	९८१७१४८३३७
२२	बिरेन्द्र बहादुर क्षेत्री	वडा सदस्य	आँधीखोला ३	९८४५४०१७०२
२३	डिल बहादुर खत्री	वडा सदस्य	आँधीखोला ३	९८४००६३८०१
२४	घनश्याम लामिछाने	वडा सदस्य	आँधीखोला ४	९८४०३८३९११

२५	ज्ञानुमाया परियार	दलित महिला सदस्य	आँधीखोला ४	९८२७१३२५६९
२६	रुद्र बहादुर नेपाली	वडा सदस्य	आँधीखोला ४	९८२३५३९५११
२७	केदारनाथ पौडेल	वडा सदस्य	आँधीखोला ५	९८४६०८७४०२
२८	दुर्गा नेपाली	दलित महिला सदस्य	आँधीखोला ५	९८४६४७७४६०
२९	पूर्ण बहादुर क्षेत्री	वडा सदस्य	आँधीखोला ५	९८१६१३८७३३
३०	कमला देबी उपाध्याय	महिला सदस्य	आँधीखोला ६	९८४६७८४०४३
३१	लक्ष्मी रामदाम गहतराज	दलित महिला सदस्य	आँधीखोला ६	९८४६५००२१५
३२	जिबन ढकाल	वडा सदस्य	आँधीखोला ६	९८५६०५५४५५
३३	यमसिरी गुरुङ	वडा सदस्य	आँधीखोला ६	९८१९१५५१७४

५.२ कर्मचारीको नामावली र सम्पर्क नं

क्र.स	नामथर	ठेगाना	पद	मोबाईल नं.
१	नारायण प्रसाद सापकोटा	मादी-४, कास्की	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५६००५६०९
२	प्रकाश पौडेल	आगापा -६ स्याङ्गजा	ईन्जिनियर, प्राविधिक शाखा सातौं	९८५६०३१५७३
३	यज्ञ प्रसाद लामिछाने	कुश्मा नपा-१२ पर्वत	शिक्षा अधिकृत, सातौं	९८५७६३०६६१
४	रोशन लामिछाने	आगापा-४ स्याङ्गजा	सूचना प्रविधी अधिकृत, सातौं	९८५६००५६१०
५	गेदुराम ढकाल	आगापा -६ स्याङ्गजा	अधिकृत, प्रशासन शाखा	९८४६१२१२२१
६	कृष्ण प्रसाद पोखेल	आगापा - ५ स्याङ्गजा	अधिकृत, योजना शाखा	९८४१४१८४९७
७	निराजन लामिछाने	आगापा-५ स्याङ्गजा	अधिकृत छैठौ, जनस्वास्थ्य निरिक्षक	९८५६०४१८७३
८	बलराम न्यौपाने	आगापा-६ स्याङ्गजा	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८५६०५२६८९
९	विशाल जि.सि.	आगापा -६ स्याङ्गजा	ईन्जिनियर	९८५६०६०७४६
१०	गुरुदत्त ढकाल	आगापा -६ स्याङ्गजा	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८४६०८२४२३
११	खिमानन्द सापकोटा	आगापा-२ स्याङ्गजा	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८४१११४७३४
१२	सन्तोष सुवेदी	आगापा-३ स्याङ्गजा	सि सव-ईन्जिनियर, प्राविधिक शाखा	९८४६१४०३६२
१३	सविना पौडेल	आगापा -५ स्याङ्गजा	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८४६८४३६१८
१४	रविन पौडेल	आगापा -४ स्याङ्गजा	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८५६०३५५९३
१५	केशवराज ढकाल	आगापा -६ स्याङ्गजा	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	९८४६७७८७६७

१६	लक्ष्मी सापकोटा	फ न पा -१ पर्वत	सहायक शिक्षा अधिकृत	९८४६०३६१४९
१७	आजाद पौडेल	पोखरा-२२ कास्की	लेखापाल	९८५६०८२३७७
१८	मनिराज पाण्डेय	लम्कीचुहा-९ कैलाली	सहायकस्तर पाँचौ असई	९८६६१०७४३८
१९	रिया पौडेल	लमही-१ दाङ	सहायकस्तर पाँचौ (पशुसेवा प्राविधिक)	९८६६७३८८७९
२०	युवराज पौडेल	अन्नपुर्ण-४ कास्की	सहायकस्तर पाँचौ (पशुस्वास्थ्य प्राविधिक)	९८४६६०४२१०
२१	सुस्मिता सुवेदी	पोखरा-३१ कास्की	सहायकस्तर पाँचौ, स्टाफनर्स	९८४५३६५६६७
२२	टेकनारायण रिमाल	अर्जुनचौपारी गापा-६ स्याङ्गजा	सहायकस्तर पाँचौ, वडा नं १ सचिव	९८४६१२२०१७
२३	कमला शर्मा	पोखरा-२७ कास्की	खापासटे पाँचौ	९८६९८४०७१८
२४	सुन्दर पौडेल	आगापा-२	सबईन्जिनियर	९८५६०७०२०५
२५	सुजता पौडेल	आगापा-३ स्याङ्गजा	रोजगार सहायक, पाँचौ	९८६६०२९३८९
२६	सावित्री ढकाल	आगापा-६ स्याङ्गजा	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता, पाँचौ	९८४६४२५६३०
२७	दुर्गा पौडेल ढकाल	आगापा-४ स्याङ्गजा	बित्तिय साक्षरता सहजकर्ता, पाँचौ	९८४६९५००६०
२८	लेखनाथ पौडेल	आगापा-४ स्याङ्गजा	प्राबिधिक सहायक, पाँचौ	९८६५४६४३९१
२९	सन्तोष पौडेल	आगापा-३ स्याङ्गजा	सहायकस्तर चौथो, वडा नं ३ सचिव	९८६४४३४०४५
३०	दल बहादुर के सी	त्रिवेणी -१ रुकुम	नायव पशुसेवा प्राविधिक	९७४५९२४६६१
३१	एलिशा अधिकारीँ	पोखरा-२९ कास्की	सहायकस्तर चौथो (असई)	९८६४४३०४१४
३२	दिनेश वोहोरा	चन्दननाथ-९ जुम्ला	नाप्रास, कृषि शाखा	९८४८३४९५९७
३३	प्रदिप आचार्य	जैमिनि-४ बाग्लुङ	सहायकस्तर चौथो (असई)	९८५७६२७२७१
३४	हिरामणी ढकाल	आगापा-६ स्याङ्गजा	ना प स्वा प्रा, पशुसेवा शाखा	९८४६०९५२४१
३५	विवेक आचार्य	वलेवा पर्वत	नाप्रास, कृषि शाखा	९८४७७५७२८२
३६	बाबुराम वि.क.	आगापा-१ स्याङ्गजा	फिल्ड सहायक, सामाजिक सुरक्षा शाखा	९८६६३४७३१३
३७	दिलमाया रिजाल	वालिङ न.पा	उद्यम बिकास सहजकर्ता, चौथो	९८४५५३२३०२
३८	देबकी तिमिल्सिना पौडेल	आगापा -२ स्याङ्गजा	कार्यालय सहायक, वडा नं २	९८५६०५०४८८
३९	सिता कुमारी बराल	आगापा-३ स्याङ्गजा	कार्यालय सहायक, वडा नं ३	९८४६७०६९६५

४०	सौगात पौडेल	आगापा-३ स्याङ्गजा	रिटर्नी स्वयंसेवक	९८४६६७४६५८
४१	समिर सार्की	आगापा-३ स्याङ्गजा	रिटर्नी स्वयंसेवक	९८४१२०६३८६
४२	गंगाधर पौडेल	आगापा-२ स्याङ्गजा	रिटर्नी स्वयंसेवक	९८६२३८६६८६
४३	सुदेश कुमार राना	पुवनपा स्याङ्गजा	हलुका सवारी चालक	९८४६०७२२६७
४४	शिव थापा	पुवनपा-३ स्याङ्गजा	हलुका सवारी चालक	९८६७२८४६४२
४५	गिरधारी रानाभाट	आगापा-४ स्याङ्गजा	एम्बुलेन्स चालक	९८४६९४९१११
४६	मुना पौडेल अर्याल	आगापा -३ स्याङ्गजा	कार्यालय सहयोगी, वडा नं २	९८६६०२९४५४
४७	लक्ष्मी पौडेल	आगापा - स्याङ्गजा	कार्यालय सहयोगी, वडा नं ४	९८४६२८३९११
४८	ईन्द्रकला पौडेल	आगापा -५ स्याङ्गजा	कार्यालय सहयोगी, वडा नं ५	९८४६२२९१०१
४९	देउ कुमारी पौडेल क्षेत्री	आगापा-५ स्याङ्गजा	कार्यालय सहयोगी, गाउँपालिका	९८४६३६५७३९
५०	पुष्पा जोगी	आगापा-३ स्याङ्गजा	कार्यालय सहयोगी, आगापा ३	९८४६५३२६२७
५१	सौगात थापा	पुबनपा ४ स्याङजा	कार्यालय सहयोगी, गाउँपालिका	९८५६०७३२७१
५२	युवराज सुवेदी	आगापा-३ स्याङ्गजा	कार्यालय सहयोगी, गाउँपालिका	९७६५५१०३९८

५.३ स्वास्थ्य शाखा अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीको विवरण

कार्यालय	क.स	पद	कर्मचारीको नाम/थर	सम्पर्क नं
स्वास्थ्य शाखा	१	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	निराजन लामिछाने	९८५६०४१८७३
	२	स्टाफ नर्स	सुस्मिता सुवेदी	९८४५३६५६६७
	३	का.स.	सुनिल शर्मा	९८६७६६१२३९
आँधीखोला आधारभूत अस्पताल	४	मेडिकल अधिकृत	डा. मोहन काफ्ले	९८४६६०७६३२
	५	अ.हे.व.	हुमा ढकाल	९८४३०१८६९१
	६	सि.अ.न.मी.	दिना ढकाल	९८५६०२९३७६
	७	मे.ल्याव.टे.	साजना सुवेदी	९८६७६४६८३१
	८	का.स.	शिव नेपाली	९८०६५७४४२८
	९	एम्वुलेन्स चालक	गिरिधारी रानाभाट	९८५६०५५४८०

पञ्चमूल प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	१०	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	डिल्लीराम अधिकारी	९८५६०५०२८६
	११	स्टाफ नर्स	सुदिना के सी	९८६७९५८९३८
	१२	अ.हे.व.	दिनेश साह	९८१७६६५१४१
	१३	अ.हे.व.	पुष्पा कुमारी	९७४९९३०३२८
	१४	अ.न.मी.	रुविना सिङखडा	९८४३१४५६२२
	१५	अ.न.मी.	कंचन गुरुङ्ग	९८२६१०७१७९
	१६	ल्याब असिष्टेन्ट	सदिक्षा लामिछाने	९८४६८८४७८४
	१७	अ.न.मी. (वर्थिङ्ग)	भावना पौडेल	९८४६००१०१४
	१८	का.स.	रमेश प्रसाद ढकाल	९८४०२७३८५९
	१९	का.स.	स्वस्तिका बराल अधिकारी	९८६३२५२३८२
चिलाउनेवास स्वास्थ्य चौकी	२०	हे.अ.	सन्ध्या लामिछाने	९८४६८८४७८४
	२१	सि.अ.हे.व.	चन्द्रकान्त सुवेदी	९८४६११०७६७
	२२	अ.हे.व.	रचना पौडेल	९७४५२८४७०४
	२३	सि.अ.न.मी.	निर्मला पौडेल	९८४७६४७७४२
	२४	सि.अ.न.मी.	देवी कुमारी पौडेल	९८४६९७९११७
	२५	अ. न. मी. (वर्थिङ्ग)	मन्दिरा पौडेल सुवेदी	९८४६६४१७४२
	२६	का.स.	तारा प्रसाद पौडेल	९८४६३८६००८
बिचारीचौतारा स्वास्थ्य चौकी	२७	हे.अ.	उषा शर्मा	९८६०४७७८१३
	२८	सि.अ.हे.व.	डिल्लिराम पौडेल	९८५६०१३९८८
	२९	अ.हे.व.	पुनित कुमार मण्डल	९७४४३६६६७०
	३०	अ.न.मी.	सदिक्षा पौडेल	९८६३५३४६२२
	३१	का.स.	सिता चालिसे पौडेल	९८६३१८७३१४
वाडसिङ स्वास्थ्य चौकी	३२	हे.अ	अनुषा पन्त	९७४९२०३७२४
	३३	सि.अ.हे.व.	लोकप्रसाद लामिछाने	९८४६८३७४६९
	३४	अ.हे.व.	डिल्लिराम पौडेल	९८४६८५५६७७

	३५	अ.न.मी.	रिङकल गुरुङ्ग	९८०५१०६९७३
	३६	का.स.	लिला कुमारी शर्मा	९८४६१८६५४०
सेतिदोभान स्वास्थ्य चौकी	३७	अ.हे.व.	जानुका अधिकारी	९८४६२६०१४४
	३८	अ.हे.व.	अप्सरा जि.सी.	९८४६८५७८७९
	३९	सि.अ.न.मी. निरीक्षक	पार्वती पोखेल	९८४६४१२६६०
	४०	सि.अ.न.मी.	अनिता भुर्त्याल	९८५६०४४२१५
	४१	का.स.	ईश्वर बहादुर पौडेल	९८२१३२६८३७
फापरथुम स्वास्थ्य चौकी	४२	हे.अ.	विशेष यादव	९७४५८३५५३२
	४३	सि.अ.हे.व.	विन्दु कुमारी शर्मा	९८४६१५५६२७
	४४	अ.हे.व.	जगत ढकाल	९८४६६१२७४८
	४५	कम्युनिटि नर्सिङ्ग निरीक्षक	नम्रता तिम्सिना	९८४६२९४९६२
	४६	सि.अ.न.मी.	भवानी सुबेदी लामिछाने	९८४६३६५५८२
	४७	का.स.	सूर्य नारायण ढकाल	९८४६०६६४५६
नागरिक आरोग्य केन्द्र	४८	कविराज	ज्योति मल्ल	९८४४८४९२३१
	४९	का.स.	अम्बिका अधिकारी	९८४४९०३५५६

५.४ गाउँपालिका स्थित सामुदायिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक एवं सामुदायिक विकास केन्द्रका बाल शिक्षकको विवरण

क्र.सं	विद्यालयको नाम	ठेगाना	प्रधानाध्यापकको नामथर	सम्पर्क नं.
१	श्री जनहित मा.वि	आगापा-१, माझकटेरी	नवराज चापागाई	९८६६००७५६१
२	श्री राष्ट्रिय आ.वि	आगापा-१, अर्घौंदी	नम्रता पौडेल ढकाल	९८४६३१८६६१
३	श्री डहरे देउराली आ.वि	आगापा-१, भकिम्ले	सिर्जना चापागाई	९८६६००८६९१
४	श्री गाउँफर्क आ.वि	आगापा-१, धारु	छविलाल पौडेल	९८४६१७६९५६

५	श्री त्रि-शहिद नमूना मा.वि	आगापा-१, पञ्चमूल	टेकनाथ खनाल	९८४६०९५५७४
६	श्री चन्द्रमा आ.वि	आगापा-१, काउरे	सुनिता ढकाल तिवारी	९८४६६५१४८८
७	श्री आधारभूत आ.वि	आगापा-१, बेझाङ	मोहन प्रसाद ढकाल	९८४६७३७७७०
८	श्री सरस्वती आ.वि	आगापा-५, सेतीदोभान	ज्ञानुमाया शर्मा ढकाल	९८४६३२५३७२
९	श्री प्रद्युम्न पनेरु मा.वि	आगापा-५, रङ्गेठाँटी	दिप्तीनारायण शर्मा	९८५६०८४७८३
१०	श्री बाँस्कोट आ.वि	आगापा-,, बाँस्कोट	निलकण्ठ शर्मा	९८४६१८२९६२
११	श्री बालहित आ.वि	आगापा-५, सिमखेत	कल्पाना के.शी बानियाँ	९८६११८३८५१
१२	श्री गोगनपानी आ.वि	आगापा-५, गोगनपानी	खेम नारायण लामिछाने	९८४६५४०९२९
१३	श्री शारदामन्दिर मा.वि	आगापा-६, टिकाजा	दोलराज ढकाल	९८५६०६९८००
१४	श्री जनज्योति आ.वि	आगापा-६, फापरथुम	राधा कुमारी शर्मा	९८४७४०३१८५
१५	श्री सरस्वती आ.वि	आगापा-६, वरपिप्ले	गीता देवी पोखेल	९८४६२०९८०३
१६	श्री भगवती मा.वि	आगापा-६, लामिस्वाँरा	वुद्दि वहादुर क्षेत्री	९८५६०३४३३६
१७	श्री जनप्रदीप मा.वि	आगापा-२,चिलाउनेबास	डिल बहादुर थापा	९८५६०७२४३३
१८	श्री डहरे आ.वि	आगापा-२	देवकला ढकाल	९८६२८५८२६६
१९	श्री देउराली आ.वि	आगापा-२, झारखोला	बोधराज पौडेल	९८६४३७३५३०
२०	श्री जनउदार आ.वि	आगापा-२, पोखराचौर	ध्रुव पौडेल	९८४६१०१८१८
२१	श्री जनज्योति आ.वि	आगापा-२, बसेबारी	खीरा राना	९८१९१०१९६४
२२	श्री गुरुकुल वेदविद्याश्रम	आगापा-२, काफलटारी	रामचन्द्र तिमिल्सिना	९८५६०३७३८१
२३	श्री चिलाउनेबास आ.वि	आगापा-२, काफलटारी	एक बहादुर क्षेत्री	९८४८२५८७२९
२४	श्री राष्ट्रिय मा.वि	आगापा-३, पुवाडाँडा	जगदिश पौडेल	९८५६०३७९८९
२५	श्री साउनेटारी आ.वि	आगापा-३, साउनेटारी	कविता न्यौपाने	९८२५११५४३९
२६	श्री अन्धाअन्धी प्रकाश मा.वि	आगापा-३, आठगैह्रे	शिव प्रसाद शर्मा	९८५६०००४७७
२७	श्री पाखीबोट आ.वि	आगापा-३, पाखीबोट	रामकृष्ण पौडेल	९८६४८९४८४४
२८	श्री वि.पी स्मृति आ.वि	आगापा-३	लेखमाया पौडेल	९८४६१८७३६३
२९	श्री श्रवण आ.वि	आगापा-४	तुलसीराम लामिछाने	९८४६३६६४१८
३०	श्री श्रवण मा.वि	आगापा-, बाङ्सीङ	हरिनारायण लामिछाने	९८४६६४२८२१

३१	श्री पञ्चासे आ.वि	आगापा-४	धर्मराज पौडेल	९८४६५३११४०
३२	श्री जनप्रिय मा.वि	आगापा-४, कमेरे	ईश्वर कुमार पौडेल	९८४६२०५७८१
३३	श्री सेपत सिरानचौर मा.वि	आगापा-४, सेपत	ख्याम नारायण लामिछाने	९८५६०५२५६१
३४	त्रिवेणी दत्तेलोट्टे वाल विकास केन्द्र	आगापा-१, त्रिवेणी	इन्द्रा कुमारी शर्मा पौडेल	९८४६१८७३७५
३५	प्रजातान्त्रिक बाल विकास केन्द्र	आगापा-६	शारदा ढकाल	९७४५४४७११७
३६	गौरी शंकर बाल विकास केन्द्र	आगापा-६	खगिसरा पराजुली	९८४६५४५६८१
३७	ठुलि बराह बाल विकास केन्द्र	आगापा-५	अनिता वि.क.	९८४६६५९९६७
३८	सिर्जनशिल बाल विकास केन्द्र	आगापा-५	अनिता वि.क.	९८४६२०३४६२
३९	नेत्र ज्योति बाल विकास केन्द्र	आगापा-४	अनिता वि.क.	९८१९११३१०४
४०	कमल जैसी वाल विकास केन्द्र	आगापा-३	तारा कुमारी शर्मा	९८६३३९५५७७
४१	श्री आँधीखोला इङ्गलिस बोर्डिङ स्कुल	आगापा-५,जुग्ले	स्मृति काफ्ले	९८४६८१८५२४
४२	श्री कालिका इङ्गलिस बोर्डिङ स्कुल	आगापा-५,सेतिदोभान	जिवलाल पोखेल	९८४६०७०७०१
४३	श्री सिध्दार्थ इङ्गलिस बोर्डिङ स्कुल	आगापा-१, पन्चमुल	रत्न कुमार गुरुङ	९८४८३२५०९९

जनप्रतिनिधिहरु

कर्मचारीहरु

आँधीखोला गाउँपालिका

कृषि, स्याङ्जा, गण्डकी प्रदेश, नेपाल

: ०६३-४१३०००, ९८५६००५६००, ९८५६००५६०७, ९८५६००५६०८, ९८५६००५६०९

: andhikholarm@gmail.com

: aandhikholamun.gov.np

: facebook.com/aandikholarm